ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ
ПоезијаСРБ - Број 3

Крушевац, јун 2015.

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ

ПоезијаСРБ

Број 3

Крушевац, јун 2015.

Издавач: Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац
Портал: www.poezijascg.com - www.poezija.rs – поезија.срб
Мејл: pesnik@poezija.rs

Уместо увода

Овај лист је посебан - Ми заувек у Ваша срца уносимо лепоту поезије!!! Свака песма коју у часопису за поезију - ПоезијиСРБ прочитате или је објавите, оплеменићe и челичити Ваше тело и душу!

Поштовани песници, ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситауацији да платимо! Ако сте са тим сагласни, пошаљите нам свој рад на мејл: pesnik@poezija.rs

Добродошли!

ПОЕЗИЈАСРБ

Радомир Андрић, Београд

САН ЛЕТЊЕ НОЋИ

Уочи
седамдесет првог
рођендана испред
родне куће у дубоком
снегу босоног
свуноћ стојим
и зебем

ЈОШ ВИШЕ ЖЕДАН

Како је понекад лепо
бити сумануто слободан
када сви слично мисле
а не смеју гласно рећи
да праве слободе
нигде довољно нема

Како је срећна рука
која без страха
изврће освојену
поетику и гради
нову школу на месту
дуго трошених идеала

Како је старцу када
пополдне шетајући
по парку макар
само за трен у очима
насмејаног дечака
препозна себе самог
полетелог ко зна куда
без компаса и без крила

Како је узбудљиво
брате мој када одједном
скочим у бунар песме
и изроним на другу
страну још више
жедан и опседнут
неутолном чежњом
за слободом

МРЕЖА

У ваздуху
залеђен лептир
шири кристална крила
и стоји у челичној
мрежи свудприсутног
ловца на бића
фантазмагорна
по мери света рано
заустављеног у болном
кретању ка лепоти
испод безвремене
маховине

НА ЗАЧУДНОМ ЈЕЗИКУ

Јеси ли
испекао макар
један камен на свом
зачудном
језику

јеси ли
после буђења
несносну жеђ угасио
росом из цветњака
оностраног

ПРЕД КАМЕРОМ СВЕВИДНОМ

Данонoћно
неко нас посматра
одозго одоздо са свих
страна и снима покрете
непредвидиве камером
свевидном

Без питања
ништа гласно не говори
ионако су складишта пуна
молитвеног шапата и крика
неутешног из земље лишене
закона обожених

ДРВО САГОРИВО

Ја не садим сваког дана
дрво које се неће једном
осушити и тихо сагорети
у песми о старој шуми
на уснама младог читаоца

ЖИШКА СКРИВЕНА

После
преласка прага
кућног на пустом
пољу разгрћем снег
и копам ноктима у земљи
смрзнутој у мајци мојој
жишку скривену да згрејем
језик и откријем колико још
има снаге непотрошене узалуд

ПОСЕЧЕНА ОСКОРУША

Недалеко
од кућних врата
нема више вијорне
оскоруше а без
њеног мелемног
хлада и родна кућа
некако се смањила
у чежњи
за разговором
заметнутим као
све вољено
на несносној
илињској припеци

БЕЗ ЗАДРШКЕ

Уз лестве
ко зна када
и зашто прислоњене
до одшкринутог прозора
на мојој соби сваке
вечери се пење
без задршке страх
од самоће

Једним делом
већ је пронашао
своје место унутра
и неутолно срче супу
из меланхолног тањира
на столу климавом

а другим непредвидивим
делом лови грозничаво
одјеке муклог
саморазговора

иза брега превише високог
и залеђеног у сећању
на нејасно јутро
када сам први пут
из снежног облака
рођен

ПРЕОБРАЖАЈИ

Кап зеленила
из врапчијег кљуна
непресушивог
полако облива
гранчице жбуна
на дну неба
оловног и сивог

ТОНЕМ У ДУБОК ВИР

Несаницу
терам преко
магличастог брега
последњом озареном
сликом из детињства
и неповратно тонем
у дубок вир
у кланцу испод
моје родне куће

© Радомир Андрић

Радомир Андрић отвара сајам књига у Крушевцу 09.10.2014. године

Радомир Андрић, председник Удружења књижевника Србије

ВЕЛИКЕ АКТИВНОСТИ У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА – Ж. Миленковић

Удружење књижевника Србије већ самим својим именом казује да окупља писце из Србије и не само српске националности, све оне који својим књижевним радом доприносе угледу културе у Србији. Таквих има доста у разним срединама и без њих много шта добро у култури не би се догађало. Тако рецимо, имамо градове који су по свему културни центри једнога краја: Крушевац, Чачак, Ужице, Врање, Ниш, Зајечар, Неготин, Пожаревац, Јагодина, Лесковац, Нови Сад, Ваљево, Шабац, Сомбор, Вршац...

Имамо мања места у којима живе наши значајни писци који у нашој савременој књижевности имају итекако видно место. У Пожеги имамо неколико угледних писаца: Драган Јовановић Данилов, Раде Вучићевић, Милијан Деспотовић, Милош Бркић... У Ариљу је: Добрило Ненадић, у Косјерићу Милуника Митровић, у Малом Црнићу су Ана Дудаш, Милисав Миленковић, донедавно ту је живео и Србољуб Митић, велики српски песник. У том градићу више од тридесет година излази часопис „Стиг" и одолева у ововременим тешкоћама. У Петровцу на Млави живе и стварају песници Раша Перић, Данијела Божичковић Радуловић, директорка Библиотеке и прозни писац, Јован Петровић и донедавно Бранко Манас добар песник и писац. У Костолцу излази часопис „Мајдан", који уређује песникиња Славица Пејовић, а ту је Верослава Малешевић и неколико песника. У Сврљигу и Књажевцу Зоран Вучић и Обрен Ристић заједно уређују часопис

„Исток", а раније је излазило „Бдење". У Неготину Горан Вучковић и Драгољуб Филуровић уређују часопис „Буктиња".

Неке средине су се наметнуле бројним активностима, организују културне манифестације које су све видније на културној мапи Србије. У Ћуприји Књижевни клуб „Душан Матић" организује „Матићеве дане". У Рачи Крагујевачкој активан је књижевни клуб и истакнути стваралац Живојин Андрејић. У Власотинцу активно делује Зоран Давинић, који се прославио ТВ серијом „Агенција СИС". Прокупље и Блаце организују „Драинчеве сусрете", Трстеник има истакнуте писце Верољуба Вукашиновића, Радошина Зајића, Милосава Ђалића и две изузетне књижевне манифестације, а Врњачка Бања Бошка Руђинчанина. Милосав Славко Пешић и Ристо Василевски, власник Издавачке куће „Арка" су веома ангажовани у Смедереву, а Горан Ђорђевић је директор фестивала „Смедеревска песничка јесен".

Ове године УКС обележава велики јубилеј када је реч о нашој књижевности - 110 година оснивања књижевничке организације у Србији. Први председник је био Симо Матавуљ, а секретар Јован Скерлић. Недавно смо организовали омаж Сими Матавуљу, а планирамо и другим значајним људима за нашу књижевност, који су стајали на челу књижевничке организације, као што су: Богдан Поповић, Бора Станковић, Бранислав Нушић, Јаша Продановић, Душан Матић и Исидора Секулић, па све до наших савременика који, на жалост нису у животу, а који су својим радом обележили наш књижевни рад у Србији - Драган М. Јеремић, Ристо Тошовић, Зоран Гавриловић, Зоран Глушчевић, Јован Христић, Миодраг Булатовић и Слободан Ракитић.

Обележићемо 110 година од смрти једног од наших књижевних великана Јанка Веселиновића. Недавно смо обележили десет година од смрти Чедомира Мирковића, установили смо и награду са његовим именом. У контексту великог јубилеја УКС настојаћемо да поставимо и спомен обележја најзаслужнијим књижевницима не само у Београду: Бранку В. Радичевићу, Александру Ристовићу и Бранославу Петровићу у Чачку, у Горњем Милановцу Драгиши Васићу, великом романсијеру и Чедомиру Мирковићу, књижевном критичару, у Крушевцу оснивачима „Багдале"- Бранку Л. Лазаревићу, Добрију Димитријевићу, Антонију Маринковићу, Драгомиру Лазићу, Малиши Вучићевићу и Адаму Стошићу.

Ових дана смо прочитали вест и ми је подржавамо да Основна школа у Великој Дренови добије име Добрице Ћосића и да се тамо постави његова биста. Поставићемо бисте писцима и у другим местима који то заслужују. Прошле године у Александровцу Жупском постављена је биста Милосава Буце Мирковића, познатог позоришног и књижевног критичара и песника, Центар за културу добио је његово име, а покренута је и манифестација „Буцини дани". Подржавамо и покретање нових књижевних гласила, као што су часопис „Поезија СРБ" из Крушевца и часопис „Бранковина" у Ваљеву.

У сваком случају, ми се у суштини залажемо за установљење трајних вредности, за јачање културе Србије, а не само манифестационе, које су битне јер подстичу књижевни живот и зато што су једине у неким срединама. Поменућемо неколико таквих књижевних манифестација: у Мрчајевцима се одржавају Сусрети песника, и уручује повеља „Морава", једном нашем и једном страном писцу. У Цркви у Прилепцу, код Пожеге, више година уназад додељује се награда за књигу духовне поезије „Печат Кнеза Лазара", а та светиња је задужбина Кнеза Лазара,

где се одржава ликовна и песничка колонија о Малој Госпојини. Дани Србољуба Митића одржавају се у Малом Црнићу и додељује истоимена награда.

На гласу су „Жичка хрисовуља" у Краљеву, „Дани Деспота Стефана Лазаревића" у Манасији и „Рашке духовне свечаности" у Рашкој. У Крчедину писац Миодраг Јакшић организује ликовну и књижевну колонију, а у Новом Милошеву одржавају се „Дани Теодора Павловића", оснивача Матице српске и Летописа Матице српске, коју организује Радован Влаховић. Ове године у септембру Књижевна заједница Браничева и Стига организује манифестацију „Стазама Ђуре Јакшића", јер је он боравио и у том крају. Већ више година у Алексинцу одржавају се „Дани Гордане Брајовић". Донедавно смо имали манифестацију „Дани Гордане Тодоровић" у Сврљигу. У Гаџином Хану књижевни сусрети су посвећени Бранку Миљковићу. Мирослав Цера Михаиловић је вишегодишњи организатор „Борине недеље" у Врању. Желимо да се сви неспоразуми уклоне у Врању због саме књижевности и очувања имена Боре Станковића. Више од 50 година у Београду се одржавају Међународни сусрети писаца, наши пријатељи из света одлазе и у разна места у Србији, где се срећу са писцима и читаоцима. То су прави амбасадори, који у Србију дођу са једном представом о нашој земљи, а оду са лепим утисцима и о њима пишу у својим земљама, што је за нас врло драгоцено.

Сваком приликом истичем да УКС није страначка и партијска организација и да се бори, онако како је записано у првом статуту руком Јована Скерлића и то за богаћење књижевног живота у Србији и културе уопште, што је наше основно опредељење. Истина, у ово посттранзиционо време недостају нам средства за реализацију наших бројних програма. Када би имали више разумевања од надлежних државних органа и институција, у првом реду Министарства културе и информисања, култура и културни живот у Србији били би на знатно вишем нивоу и зато треба заједно да радимо и остваримо све планиране активности.

У години 2015. у част великог јубилеја УКС недостају нам већа средства. Ових дана организујемо, што би рекао народ „о нашем круву и руву" „Дане Светог Ћирила и Методија". У Србији, ми једини обележавамо ове светитеље, а у словенским земљама је то државни празник. Долазе нам стваралоци из Русије, Белорусије, Украјине, Словачке, Бугарске, Македоније... У овој години обележићемо и 100 година од смрти Бошка Петровића и Милутина Ускоковића. У сваком случају , стваралаштвом превазилазимо тешкоће. У првом реду уз помоћ нашег чланства, посебно младих, којих све више имамо у нашем удружењу.

Радомир Андрић је рођен 1944. у селу Љубање код Ужица, где је похађао основну школу. Гимназију је учио у Ужицу и Крушевцу, где је и матурирао. У Београду је дипломирао српски језик и књижевност на Филолошком факултету, а сада у другом мандату обавља функцију председника Удружења књижевника Србије. Дуго година је био новинар у листу „Задруга", а у Радио Београду је био заменик главног уредника Другог програма. Обављао је више година функцију потпредседника УКС и уредника „Књижевних новина", а скоро четрдесет година је у „Багдали". Превођен је на бројне светске језике и добитник је најзначајнијих књижевних награда у Србији, Русији, Румунији и Македонији. Живи и ствара у Београду.

Живомир Миленковић

ЗАВИЧАЈНИ ПЕСНИЦИ КРУШЕВЦА

Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу је 29.05.2015. године у Крушевачком позоришту представило поезију завичајних песника Миомира Харија Ристовића и Живадина Лукића. Идеју за програм су осмислили, а затим га и водили и уредили Светлана Ђурђевић и Љубодраг Обрадовић. О стваралаштву и животу Миомира Харија Ристовића говорили су Љубиша Бата Ђидић и Љубодраг Обрадовић, а Харијеве стихове казивали су Мирослав Мића Живановић и Саша Милетић, док су стваралаштво Живадина Жиће Лукића дочарали Гордана Влаховић својим есејом и Светлана Ђурђевић говорећи његову поезију.

Мића Живановић

Саша Милетић

Љубиша Бата Ђидић говори о Харију

Горадана Влаховић говори о Живадину

Наравно, у наставку ове поетске вечери своју поезију (или своја размишљања о поезији) говорили су: Стефан Кнежевић, Саша Милетић, Градимир Карајовић, Живојин Манојловић, Даница Рајковић, Јована Марковић, Латинка Ђорђевић, Слађана Бундало, Милош Ристић, Мирко Стојадиновић, Радован Стевановић, Мића Живановић, Љубодраг Обрадовић и Светлана Ђурђевић. За музику је био задужен Младен Обрадовић.

Ово поетско вече је згодан повод да Вам у наставку представимо крушевачке завичајне песнике Живадина Лукића и Миомира Харија Ристовића, са надом да ће и ово поетско вече, а и овај наш запис допринети да њихова поезија буде чешће на дохвату руке, а тиме ближе срцу и мислима свих љубитеља поезије.

Љубодраг Обрадовић

Живадин Лукић, Крушевац

Живадин Лукић (1935. – 1999.) учио је Гимназију у Крушевцу, бавио се журналистиком, друштвеним и културним пословима.

Објавио је књиге песама "Разбијена шкољка", "Пун очији", "Срцокази", "Отишао сам" и драму "Иза живота". Превођен је на словеначки, шпански, румунски, албански, пољски и грчки језик.

***Нисмо могли...**

Нисмо могли још само три,
замислите, још само три корака
да направимо до врха
Немоћно смо гледали како силази ноћ
како се лепи за његову
пешчану површину која светли
Немоћно смо гледали доле у долину
која тоне као палуба једног брода
где смо некада били добри морнари
Немоћно смо стајали за три,
замислите,
само за три корака до циља
Немоћни за хиљаду за долину
и гледали ка врху у бели цвет месеца
као у бело острво
без храбрости да доле испод нас
гледамо у црнину

***Сумрак...**

Сумрак од своје смрти подиже
шатор ноћи на зеленим острвима
уморан силази у ноћ
и тоне све дубље
све док се стамни у крик
залутале птице
између данас и сутра
СУТРА ЈЕ ДАЛЕКО
А ДАНАС ЈОШ ТРАЈЕ
птицо куда ћеш
потамнела су острва
и потамнеле очи
шатор ноћи се подигао високо
и звезде се гасе на броду
као очи
полако
полако

***Нежности...**

Нежности
које дрво лепше цвета
сан
има стабло твоје љубави

Безимени
оставили сте најлепше
споменике

О живи
све је лепо што се боји
срцем
љубави

Ако је мисао нож
срце
чувај се

***Дан је бело острво...**

Дан је бело острво
и мојом се тугом разуђује
Осећам како даљине
к'о праље
стресају капи светлости
са себе
Ноћ је моје велико тамно срце
и страх ме је
што нико не зна
да од таме
може да озебе

© Живадин Лукић

ИГРЕ И РАНЕ ЖИВОТА У ПОЕЗИЈИ ЖИВАДИНА ЛУКИЋА – Г. Влаховић

Редак пример икаквог записа о Живадину Лукићу, његовом животу и личности, оставио је један од оснивача "Багдале" и Лукићев пријатељ, Драгомир Лазић Ђурица, књигом Изабран живот. У својим сећањима на дружење са песником Лукићем Лазић га карактерише као особену личност, неконвенционалну, необичну, у трагичном неспоразуму са собом и околином. Записи су у тону пријатељске наклоности и спремности да о једном од последњих крушевачких боема песника и дружењу са њим остави топли писани траг.

Потпунијих и озбиљнијих критичарских текстова о стваралаштву Живадина Лукића готово да нема, осим краћих записа (Љ. Ђидић, М. Петровић, М. Срећковић). Постоји официјелна биографија забележена у пар реченица на задњим страницама двеју његових књига песама или штури подаци у зборницима у којима су обајвљене Лукићеве песме. То су, углавном, следећи подаци. Рођен је у Крушевцу 1935. године. Место његових родитеља је село Станци у коме је провео рано детињство. Са осам година остаје без оца. Завршио вишу поштанску школу. Радио је у ПТТ предузећу у Крушевцу, а у периоду од 1970-1985. године обављао бројне политичке функције. Директор "Победе" од априла 1974. до јула 1982. Обављао дужност председника КПЗ. Радове објављивао у следећој периодици: Наша стварност, Млада култура, Летопис Матице српске, Сусрети, Багдала, Синтеза. Био је члан УКС. Умро 1999. године.

Љубиша Бата Ђидић и Живадин Лукић

Чињеница је да је Лукић био активан члан Багдалиног књижевног круга, од њеног оснивања 1959. године, до задњег јављања 1997. године, да је за собом оставио четири збирке песама и текстове растурене по књижевној периодици, а да се, понављам, књижевна историја и критика нису темељитије бавиле анализом и вредновањем Лукићеве поезије. Разговор за овим Округлим столом био би могућност не само да се не заборави већ и да се на одређен начин врати дуг занемареним и недовољно уоченим вредностима поезије Живадина Лукића.

Лукић се у књижевности јавио песмом ***Дођи ћу опет***, штампаном 1952. године у Нашој стварности. У Багдали се оглашава причом ***Дечак са црном гитаром***, број 3/1959, а у броју 5 исте године објављује три песме: ***Сликар***, ***Сенке***, ***Порука***. Сарадња са Багдалом траје све до 1997. када му, задњи пут, излазе кратке песме ***Смрт песника***, ***Црква, Јахач, Мајка***. Паузу у објављивању направио је од 1964-1970. године. у том периоду у Багдали није било његових прилога. Лукић је у Багдали (од почетка, 1959) и Синтези (од 1971-1982) објавио десетак прича, један интервју, неколико приказа ("О тихој жетви" Душана Костића, "Законику" Б. Л. Лазаревића),

два текста лирске прозе (Степенице за небо, Људи у камену, Багдала, 428/429 из 1996). Багдала му је објавила приче овим редом:

- Дечак са црном гитаром (бр. 4, 1959)
- У атеље долази смрт (бр. 7, 1959)
- Ову причу сам назвао живот (бр. 12113, 1960)
- Мој воз касни неограничено минута
(бр. 20/21, 1960)
- Пролази све као тренутак само (бр. 34/35, 1962)
- Има ли их (бр. 332/333, од 1986)

У Синтези објављује причу:

- Жена са белом косом (2/3, 1971)

Напомињем, поменути прозни записи и приче односе се само на крушевачку периодику (Багдалу и Синтезу). Штампана му је и драма ***Иза живота***, у издању Синтезе, године 1976.

Оно чега ради о Живадину Лукићу данас говоримо јесу његове песме. Већи број песама (али не све) објављен је у збиркама:

- ***Разбољена школька***, Матица српска, Нови Сад, 1961.
- ***Пун очију***, Багдала, Крушевац, 1962.
- ***Срцокази***, Багдала, Крушевац, 1964.
- ***Отишао сам*** (двојезично, на српском и грчком), Багдала, Крушевац, Порфирас, Крф, 1994.

Песме су му превођене на шпански, италијански, француски, грчки, словеначки језик. У збирци песама песника Багдале на словеначком језику Песници Багдале, Младинска књига, Љубљана, 1966. (Д. Димитријевић, Б. Л. Лазаревић, Ант. Маринковић, С. Трајковић, Д. Николајевић, Љ. Ћидић). Живадин Лукић заступљен је циклусом песама У ватри (В огњу). у часопису Фантазмажи, Брисел, Центар за фантастику и магичну актуелност, преведени су, уз још седам песника, и стихови Живадина Лукића. У књизи на шпанском језику ""Las poetas serbios del grupo Bagdala", ", Лима, 1977, уз песме песника Багдале Д. Димитријевића, Б. Л. Лазаревића, А. Маринковића, З. Јовића, Љ. Ћидића и Србе Ђорђевића, преведена је и штампана песма Живадина Лукића ***За сунцем*** (Tras el sol), уз предговор Милоша Петровића.

Лукићева поезија може се наћи и у заједничким књигама, као што је на пример избор песничких гласова Србије именом ***Нека иста земља***, у издању Багдале, а коју је сачинио Милутин Срећковић. У овом зборнику, а и у преводима, заступљене су песме махом објављене у часописима или у поменутим књигама. Може се уочити да се три песме често појављују што може говорити и о њиховој естетској снази која одлева индвидуалном укусу и времену.

То су песме: ***За сунцем*** (у књизи Отишао сам, превод на шпански, Срећковићев зборник), ***Невидљива присутност је оно што недостаје*** (Синтеза, бр. 16/82, превод на словеначки, Срећковићев зборник), ***На платну дана*** (у књизи Пун очију, Зборник). Поменуте песме покушавају да надживе време, оно од чега је песник страховао и стрепео, и потајно зебао од немоћи да се одупре оној води протицања, из ране 1959. кад у Багдали број 7 пева:

Текла је пре мене. Тече са мном.
И никад не може да се улије у свој залив.
Ја течем. Ја могу
и ја ћу се улити заувек.
Какав ужас.

(Река и ја)

Да ли је ужас уливања у аморфну масу без имена и облика превазиђен трајањем макар неколико песама, питање је, не само сад, но вазда.

Пре него што би се уронило у интуитивни, емотивни и интелектуални поетски свет Живадина Лукића, занимљиво је прочитати песникове забелешке, својеврсну лапидарну ауто одредницу живота, забележену у Багдали, број 203/76.

Воли: организовану слободу, Слободиште, Шагала, музику која хода, Лорку, Неруду и Бориса Пастернака.

Не воли: нежне људе с кавезима у које затварају птице, јер би исто тако због љубави могли да затворе људе, кад се на врапца пуца из митраљеза.

Пише великим словима речи: Живот, Смрт, Љубав, Друг, Слобода, Слободиште, Умник и Самотник.

Увек има времена: за људе.

Нема времена: да се бори за јуче.

Песничко биће Живадина Лукића, од прве књиге ***Разбољена школјка***, из далеке 1961. године, па до тамних стихова из 1995: ***Велика је сенка у мојим грудима, не умем да живим***, може се пратити кроз две, само наоко, дисхармоничне мотивске одреднице, игре живота и ране живота. Оне се усложњавају од младићке устрепталости и тајновитих струја немира, ка зрелом промишљању невеселог путника на крају пута.

Песма је као игра. Као игра за живот. Песма за живот, у коју уђе жудња за лепотом, за земљом облака, у којој се жудња за вољеном бојом сећања и бојом туге инкарнира у стабло младе биљке која светли. Жена је ветар, дакле нестална. Она је вучица, страст. И змија, живи отров. И крик, изгубљена љубав. Риба девојка и младо вече улазе загрљени у зажарено језеро пред очима онемелог пецача. Фантазмагорична игра обмане и среће. Живот је игра. Живот је зид. Живот је сан о риби девојци из језера у сутону.

Песник је школјка отворена према свету за лепоту. Песник је немирна птица. Птица је љубав у небу очију, сунце у кљуну, голубије грло вољене, капи времена у залуталом звиждуку, нежност несташлука (а може и поигравање _ несташлук нежности), траг ненаписане песме. Плаво је боја препознавања између песника и птице. Плаво песниково срце и меко, плаво небо птичје постојбине. Међутим, рано је песниково поимање могуће смртоносне игре. (Да ли само кокетно младићево поигравање на великом одстојању од праве извесности смрти или дубоко присутна интуитивна невеселост у бићу?) Те је вертикала умирања заједнички именитељ два створа (птице и песника) из плавих предела. Птица Наде, затворена у школјку, у ишчекиваној смрти, или већ догођеној. Спотицање о време.

Онда игре постају опасне, игре кобне, игре које животом бивају уозбиљене. Постају животна путања за слепе бродове, у другом циклусу књиге ***Пун очију***, једној песми у прози и једанаест песама слободног стиха. Са уклетих бродова пут наде за којим се трага, измиче. Сутра је далеко, а данас, галеб што везује живот у омчу, још траје. Брод који није ни близу луке. Питање је хоће ли икад пронаћи своје станиште. Песник се инати са собом: није живот празнином, него празнина животом испуњена. И тај уклети брод песников није више песничка метафора, нити поигравање искушењима која се наслућују, већ доживљена, а онда одживљена (отишао сам) животна неумитност. Игре живота нераскидиво су се преплеле веома рано са ранама живота, и тај преплет не чини негацију живота, али чини живот као трпљење. Игра – док живот не заболи, а онда "наставих да играм старца". Свет јесте сачињен од светлости и сенки. И живот јесте вредност упркос патњи као усуду. Али докле, и по коју цену?

...Вредело је тада бити заљубљен у живот
ал' све што је живот није увек прихватљиво.

(Лето)

Живот није само занос, ни треперави прхот, но трошан и пролазан. Песниково искуство сазрело је, а недоумице се распршиле. Деценијска сумња и страх да ће му живот залудно, као река, отећи, чини да сва његова хтења и страдања буду везана за ту сумњу и за тај страх. Но сумња је уобличена у извесност спознаје да се од тамне

бољке потрошеног живота не лечи. Та немогућност заустављања времена, присутна од младости у Лукићу, више као интуитивна слутња него као досегнута метафизичка димензија, добила је коначни облик неумитности. Прастари Крон, навукавши образину Хроноса (времена), не престаје да једе своју децу (код Хамваша "вечито гладно ждерање"). И то више нису игре, но неизлечива сета јединке у припреми за одлазак. Мера смрти нису само гавранови. Јесу, донекле, нестали пријатељи. Та мера је и песник сам, заморени путник уклетог града, који понавља као тужаљку, или опроштајно слово, или, очекивање растерећења:

Нешто ми ништа није,
а све ми је,
не тражите ме,
отишао сам.

Треба поменути мали, каткад, потребни искорак, ту трећу књигу Живадина Лукића, ***Срцокази*** (1964), од само шест песама. Њом као да је желео мотивски и расположењем да се поигра, одмори, предахне. Мали интермецо између бродова без путања наде и одласка без повратка. Срцокази су песме искуства нежности, птице радости, другарства, љубави. Лиричност је без тамнина, са малом бледом сени слутње о непостојаности ведрине.

У последњу књигу ***Отишао сам*** песник је уврстио и две песме које се мотивски разликују од већ реченог. Песма ***Тканица*** први пут објављена у Багдали, 1988, бр. 356/357, са метохијским мотивом, чудесно потресна у слици јада рањене земље. Друга песма коју треба поменути је ***Морава чудесница*** (Багдала, бр. 351). Живадин Лукић се њом придружује великој групи верника моравских лица и наличја. Морава плаче и пева. И о њој се пева, али се због ње и плаче. Тамнина вирова и умирућа светлост звезда у њима:

Умрети у светлости
твоје воде с тобом
чудеснице.

Морава је и код Лукића оглашени живот са небројеним могућностима. У песничкој мотивској оријентацији Живадина Лукића, у његовом прихватању живота као вредности, и патње као усуда, само је привид контраста, дисхармоније. Та дисхармоничност је нада и сумња, питања и могући одговори, радовање животу и страхови пред нестанком у свим облицима, слива се све то у један контрапункт, у песнички лик

... за сунцем
за сновима ...

и који хармонично у потпуном складу, на платну дана пева:

Узимам боју сећања и скицирам твоју слику
Узимам боју туге и мешам с *бојом сећања*
и на великом платну дана извире твоје лице ...

Може се неким песмама Живадина Лукића замерити недореченост и недовољна стилска уобличеност. Може се Лукићу, човеку, замерити често сурова искреност и оштрина речи којима је стицао противнике у свакодневном животу. Али Лукићево књижевно стваралаштво заслужује пажњу, читање и превредновање. А песме *За сунцем, На платну дана, Невидљива присутност је оно што недостаје, Тканица,* и још по нека, могу наћи место у сваком озбиљнијем песничком избору.

Гордана Влаховић:
(Књижевна баштина Крушевца, Зборник бр. *3;*
Са Саром уз Књигу, Београд, 2011.)

Напомена: Слике Живадина Лукића уступио је Љубиша Бата Ђидић

Миомир Хари Ристовић, Крушевац

ИЗМЕЂУ МОЈИХ КРОВОВА

Чекамо између ових кровова ја
и моје протицање
велико и сумњиво сутра
а сутра
сутра ће калдрма моје улице
испилити нову пећину
наде и чекрк дана открили лавеж
уганулог звоника
сутра ће болећиви лекар опет
грабуљати
онемоћали клавир и тражити острво
тишине
у туђим недрима
сутра ће улични чистачи
поново певати
наивне стихове и радозналом небу
продавати
јелове облаке прашине
сутра ће моје песме бити поново
обојене
сенкама умртвљеног ветра и
умртвљеног неба
и чекати вапај расплаканих година
сутра ће моје кости играти са
љутитим црвима
мелодију прекланих надања
порођену над жубором њених
изгубљених руку
и сутра
сутра ће дуго харати ноћ
и иверје мрака глодати моју косу

ИГРА

Девојко са урезаним крстом
туђе злобе на челу
повади све своје луде ножеве
ове ноћи када и калдрма поцупкује
уз ритам својих уклетих поскочица
и тражи своје кристале
и твојим неопијеним вртовима
ишчупај све ножеве
из твојих премладих пролећа
и насрни на ову проклету чаршију
која је у наступу
своје најгрмзивије похоте
хтела да ти отме и последњу нит
твојих увек бистрих језера

Ножеве хоћу да видим
уместо мандаринских очију
освету хоћу да сањам
уместо благих јулских осмеха
чаршију згажену да видим
уместо мојих проклијалих груди
све твоје бодеже само
у мојим рукама
и претњама девојко
за све твоје повређене стазе
открио сам једно велико
и дуго волим те
за све моје издане руке
и разбољене очи.

© Миомир Хари Ристовић

ЗАВИЧАЈНИ КРОВОВИ МИОМИРА ХАРИЈА РИСТОВИЋА – Љ. Ђидић

Могло би се рећи да се Миомир Ристовић јавио 1962. године у књижевном животу паралелно с два своја првенца. Песмама под називом Сабља (у збирци Два врела ножа, коју је у крушевачком Литерарном клубу младих издао са песником Едхемом Баџаком), и збирком Последњи збег (издање Багдале).

Минуло је потом четири деценије, а да није објавио нову књигу. Ту загонетку младог, талентованог песника тешко је одгонетнути, јер је Ристовић и даље писао, песме објављивао, учествовао на књижевним манифестацијама, био активан у књижевном животу града-био је чак и председник Књижевног клуба Багдала. Када је писац ових редова, као главни уредник Издавачке куће Багдала, унео коначно његов песнички рукопис у издавачки план за 2001. годину, све је било касно: Багдалу су "спољни фактори" успели да угасе, а паралелно се некако десило и са Харијевим животом.

Тек овом књигом (ИЗМЕЂУ МОЈИХ КРОВОВА, КЦК 2009.) обједињено је Ристовићево песничко дело: песме обједињене у збиркама и књижевној периодици и необјављене песме, добијене од породице и пријатеља.

Књижевно дело Миомира Ристовића Харија, заправо је обимније. Он је писао и приче, али и врсне уметничке репортаже, књижевну критику и есејистику, записе, фељтоне, цртице, фрагменте ... Поштено је рећи да је по квантитету сав био у журналистици којом се бавио целог свог живота (чак и неколико задњих година када се нашао у политици).

Попут чувеног професора светске књижевности Београдског универзитета Рашка Димитријевића (који је објавио само једно дело: О висинама и ћутању), али чија је усмена златоусна реч била опијум и празник лепоте речитости за своје слушаоце (на чија је предавања млади студент права Ристовић радо одлазио, попут све друге младежи шездесетих и седамдесетих година прошлог века) - тако је у својој средини, наравно на свој начин, Хари Ристовић знао да надахне своје слушаоце моћним емотивним изливом, избирљивом фразом, китњасто стилизованом формом, племенитом идејом, поентом златоусне надахнутости. Има се утисак да је у писаној речи себе обуздавао, мерио и преслишавао, док је у усменој имао пуну слободу "крилатог коња од ваздуха" како је овај слоган искористио за наслов једне од својих књига њему драг песник Добри Димитријевић.

У личности Миомира Харија Ристовића пулсирао је завичајни Крушевац. У другој половини двадесетог века у неким истим откуцајима заједно су расли. Културна биографија града овог времена треба да брани место за Харија Ристовића.

* * *

Са пријатељем из студентских дана, Едхемом Баџаком, објављује заједничку збирку Два врела ножа. Књигу штампа у Трстенику, над рукописом је уреднички бдео чувени професор КЊИЖjВНОСТИ Педагошке академије у Крушевцу Ранђел Стојковић, Баџаков циклус (Мојих тринаест) је лирика чистих љубавних мотива. Ристовићев циклус Сабље садржи тек девет песама, које га јасно идентификују социјално, историјски и интимно. Његова биографска тангента додирнула је два издвојена мотива: мотив љубави ("река са извором у њеним недрима"), и мотив оца ("кунем ти се првом очевом сабљом"). У социјалном миљеу мотив самосвести метафорично је изказивао кроз врелину ножа. Нож је овде емотивна категорија. Она ће понекад загушивати мисао када не успе да организује нагомилану навалу речи, што ће се понегде испољавати и у Последњем збегу. Уосталом, то је исти период писања, јер се и та збирка јавља исте 1962. године и мотивски (нож, отац, збег, љубав) наставља

на прву књигу. Нож као мотив је идеја супротстављања, емотиван бунт против учмалости, лажном, устаљеном, умртвљеном животу.

Отац је и даље проблем историје. Љубав се на најлепши начин лескета у младосној души, прве животне дилеме су и оне потоње, њих осетимо са сазнањем о себи, а напуштамо кад нас изведу из постојања. Оне су део наше вечности. На самом почетку када је оформљавао својом друштвеном јединком свој песнички субјект, Ристовић је већ био кадар да дефинише ("насукан на гребен савести") своје сопствене дилеме и дилеме свог времена. Мотив збега у овој поезији је пре .свега мотив спасења душе. Треба изаћи из опне скученог Језгра, оног сопственог, као и оног историјског, оног личног и оног друштвеног. У миљеу мутавих уличних пустињака, дремљивих ноћних чувара, гаравих калдрма, глувонемих чистача, поружнелих плочника, градских луталица, сивих периферија, клетви са Лазаревих звоника, трулих светиљки, глупих кафиперки, сујетних келнера, жуђених багдалских зора, голуждравих Циганчића, комшијских паса ... Вероватно са неким генерацијским "звиждуком у осам" ...

Ристовићева паланачка слика, у рафинираном "неодраинисти", није само моћна визија њеног реалистичног сликара, већ и рентгенска духовна слика дубоко у њеној утроби, у духовном паланачком атмосферском талогу. И мотив љубави код овог песника свеопштег збега је тражење спасења. Љубав лескета златним листићима у овим стиховима девичански чистом и исконском прозрачношћу. Он је брани у боемским ноћима, у сновима, у недостижности ("у сетном крику циганских ноћи /гитаро, буди нож за све њене џелате").

Велика егзистенцијална стрепња као однос према духовном суштаству и недокучивости, у којој ће се наћи шетач између ових кровова (такав наслов по истоименој учинио ми се веома прикладном за целу ову збирку) вечна је прозивка у којој се налазимо пред највећом загонетком-пред самим собом.

Шездесетих година прошлог века Ристовићева лектира није био само вољени Раде Драинац, већ и модерни токови српске поезије који су снажно струјали у њеном духовном бићу. Треба томе додати и завичајну духовну климу када "Багдала" објављује моћне едиције модерних француских и других европских песника, што није ни Ристовића мимоилазило.

* * *

У Ристовићевој заоставштини, која се овде први пут појављује, наставља се његово исто стилско мастило којим је већ оформљен његов песнички рукопис.
Иако бројем песама надвладава оне објављене, треба рећи да су ове песме настајале у свих потоњих четрдесет година као и у најразличитија времена. Ако имају каквих новина, то ће се пре свега односити на нове временске датости, у којима реагује као савременик збивања на светској сцени. Додуше, и у себи самом, у рефлексима које је доводио и до пародије:

ножеви и сабље
напоље из моје поезије

Моје стихове прогласили су
за идејно мутне и чаршијски бунтовне
што доброг радног човека трују
омладину обмањују
последњу реакцију регрутују
и јадне читаоце збуњују

"Ћаскање'

Али је ослушкивао и стање века, друштвене преломе у свету, опредељивао се по "очевом завету", по свом срцу, осећању правде и истине. У свету хладног рата између великих, у свету врелих ратова између малих, он се обраћа песничким писмом превареном народу Палестине, стаје у одбрану великог црног трибуна Нелсона Менделе, диже глас против силника који "черече људску историју".

Ћаска у топлој интими на ивичњаку малог парка са песником Добријем Димитријевићем о сну комуне. Сања лепоту човечанства док ујутру у љубавној интими очекује Мирјанино буђење. Или очински пожурује кћер Станиславу за њених шеснаест година. И у овим песмама најмоћније место у обнављаној интими је отац. Читалац слути да се ту ради о трагедији, као што се ради о части предака са прадедом Матејом и историјским заветима на завичајном Руднику.

Очигледно, Ристовић је свих четрдесет нових година писао, додуше тај континуитет нема превелик обим, али довољан да објави и трећу књигу. Можда није објавио и зато што је себе исувише осећао у свету културе, можда зато што је исувише осећао њено повратно дејство у себи.

Коначно збране у овој књизи (ИЗМЕЂУ МОЈИХ КРОВОВА, КЦК 2009.), његове песме с правом заслужују своје место у културној баштини Крушевца у задњим деценијама минулог века.

Љубиша Бата Ђидић, Крушевац, 2009.

ХАРИ, ИНТЕЛКТУАЛАЦ НАЈВИШИХ ДОМЕТА – Владимир Тасић

Хари, свестрана личност. Интелектуалац највиших домена. Новинар, књижевник, спортски радник, политичар, а пре свега хуманиста. Исказивао се у мнгобројним областима људског деловања, али је његова највећа вредност доброчинство, хуманост, благост и врлина да саслуша саговорника.

Привилегија је била дружити се са Харијем. Имао сам част да га познајем, да са њим проводим сате, да га саслушам, и да ме саслуша и да наравно прихватим све савете за које сам био сигуран да су искрени, добронамерни и људски.

Његова натпросечна знања о догађајима и људима крушевачког краја, ретка ораторска обдареност, Харија сврставају у хроничаре модерног Крушевца на које се можемо позвати као историјски извор.

Иако није био професионални политичар, оставио је најдубље трагове у вишестраначком политичком миљеу Крушевца и Расинског округа. Људскост са којом је прилазио решавању проблема, Харија сврстава у најомиљеније личности које сам познавао.

Прерани одлазак Харија, губитак је не само за интелектуални Крушевац, већ и за све људе којима је топла реч била лек.

Сећањем на Харија, сећамо се на људску громаду, која је себе својим деловањем сврстала и уградила у најчвршће темеље Крушевца.

Владимир Тасић, адвокат из Крушевца

О ХАРИЈУ - ИСКРЕ ЗАНОСА КОЈИ УЛЕПШАВА СВЕТ – Љ. Обрадовић

Хари је био свестрана личност и о његовим бројним активностима је било и биће исцрпних забелешки бројних новинара, хроничара, историчара и бројних беседа на разним трибинама, а ја ћу написати неколико реченица о његовој пресудној помоћи за рађање ФЕДРАРА - Фестивала драмског аматеризма Расинског округа.

Следећи занос драмских занесењака из Треботина и Жабара, који су давних тридесетих година прошлог века припремили и извели представу "Вода са планине" Раше Плаовића, заљубљеници у "даске које живот значе" из Треботина и Жабара у пролеће 1997.године, упалили су искру за оснивање Фестивала драмског аматерског стваралаштва Расинског округа "ФЕДРАРО" који би био светионик за сва дешавања у драмском аматеризму Крушевца, Варварина, Трстеника, Бруса, Александровца, Ћићевца и свих села у њиховом саставу, У којима је клица позоришна проклијала.

Данас после 19-тог одржаног ФЕДРАРА, чини се да је подухват оснивања ФЕДРАРА био лак и једноставан, јер је успех ФЕДРАРА, данас велики, али није било тако. Идеја има увек, неке су добре, неке - не, али и за остваривање најбољих, потребна је реална подршка, која може бити и материјална (финансијска) и морална, јер неопходне су обе.

Миомир Хари Ристовић, у то време потпредседник скупштине општине Крушевац, прихвативши нашу понуду (КУД-а "Вук Караџић" из Треботина, Жабара и Мале Врбнице) да буде председник организационог одбора ФЕДРАРА, својски се потрудио да занос драмских занесењака из Треботина и Жабара не остане недосањани сан, већ да на јави та идеја одистински заживи и дан-данас салу Дома културе у Треботину пуни добрим драмским представама и публиком жељном позоришне игре на даскама које живот значе.

Пошто сам и сам био један од креатора идеје "ФЕДРАРА", сведок сам колико нам је Хари помогао да фестивал, добије данашњи изглед. Хари је баш у свему са нама равноправно учествовао, од давању имена фестивалу, до профилисања самог фестивала и пратећих садржаја на њему, одређивања репертоара, избора жирија, (на чијем је челу, по Харијевој идеји и наговору, у прве четири године био чувени позоришни критичар Милосав Буца Мирковић), једном речју Хари је био мозак операције назване ФЕДРАРО, који нас је смишљено водио у најбољем смеру и довео да ФЕДРАРО данас буде један успешан и престижан фестивал драмског аматеризма у Расинском округу.

И не само ФЕДРАРО, Хари је помагао све младе таленте из града, а и села, који су били одважни да се запуте на неизвесни пут уметничког стваралаштва. Доказ за ову констатацију је и мој колега песник Братислав Спасојевић - Бата, песник из Коњуха, коме је Хари написао прву биографију и тако му на самом почетку (његовог) стваралаштва дао ту иницијалну капислу која ће Бату на том песничком стваралаштву задржати све до данашњег дана, а о чему и сам Братислав (и сам) сведочи често, а и у овој књизи посвећеној Харију и његовом књижевном стваралаштву.

Дакле, Хари је увек био уз оне који почињу, уз оне којима недостаје подршка, био је човек великог срца, више је мислио на друге, а на себе мање, тако да га многи памте као човека који је запалио многе искре свих видова уметничког стваралаштва. Хвала му на томе, јер све је у искрама тог заноса који улепшава свет!

Љубодраг Обрадовић, у Крушевцу, 29.05.2015. год.

ХАРИ - ПРИЈАТЕЉ БРУСА – Горан Минић

Ако нас, којим случајем, ослушкује и посматра махер и крајичком ока Миомир Хари Ристовић, у свом небеском столовању засигурно сада каже - ајде брататићу, не увијај него реци то што имаш. А имам много - од оног дана шездесет и неке када смо, неки од нас, чинили прве кораке у Победи, када смо се обузети тремом тресли пред микрофонима Радио Крушевца, па све до оног дана када је решио да оде у вечност.

И мислим, и осећам и знам - те дрхтуре својим чаробним речима умео је да сведе на минимум да нам несебично подари део свог бескрајног талента и искуства да бисмо истрајали и онда када нам није било лако, а богами ни њему. Говорио ми је о чаролији зиме на Копаонику и у Брусу, за кога је тврдио да се у њему лакше дише, а да тада нисам могао да претпоставим, баш као ни он, да ће у тој и таквој чаршији срести једну Мирјану и да ћемо га онда чешће виђати испред Звезде, тетка Лепине и чика Адамове капије. Била су пролећа и раскошне јесени, било је и зиме у огледалу лепих, а вешто скриваних тајни, које је поклањао млађим колегама, почетницима, не кријући ништа од заната којим се бавио, просипајући глагољиве реченице које нико после њега није успео чак ни да понови.

Миомир Хари Ристовић је имао, можда више разумевања за све, осим за себе. И новинар, али какав новинар, и уредник спреман да опрости грехе младости које њему чини ми се нису праштали. И директор израстао до шестог спрата Дома синдиката посвећен послу од олова до компјутерских шлајфни, па онда тиховање док Победа не угледа светлост петка.

Не знам да ли грешим што и данас осећам да је Хари у свом животу био и господар и слуга речи, увек загледан у будућност коју, неки и нису умели да разумеју. У једно сам убеђен и вечерас - да наш пријатељ који нас је окупио у Белој сали није умео, и није знао да мрзи, можда му је то била грешка, али - он зато и јесте витез речи који је најлепше говорио о Кознику, О Крушевцу, о онима који су га волели али и онима који нису. Имао је својих битака, и тријумфе и поразе, али и свој врхунски контролор понашања.

Једном, у редакцији, усплахирен и озбиљно љут - жестоко је тражио објашњење за једну словну грешку у великом наслову. И када није добио адекватан одговор за трен је заћутао и знали смо опростио. Тако нешто више се није понављало. Никада се, сва је истина, није трудио да побегне од проблема, али јесте од оних који су га хвалили и тапшали по раменима. Ни када је био у Победи или Рубину, ни када је писао за себе и друге - остајао је увек исти.

Са оним широким џемпером и ранфлом на рукавима и око паса подсећао ме је помало на јастребачког Хемингвеја само без луле и дувана, и као да сад чујем ону његову омиљену у тренуцима потпуног опуштања - уз виолине у Рациној кафани крај необуздане Расине - нисам те се нагледао певали смо у глас, а да се случајна порука тих речи можда тек сада боље сагледава.

О њему, јер је био и поета, своје казивање завршићу стиховима Десанке Максимовић:

За свачију заблуду тужну,
за храброст усамљену и излишну,
за тајне што су проговориле,
кроз зову - свиралу недужну.

Горан Минић, 20.05.2009. год.

Напомена: Поезија и прилози о Харију су из његове књиге поезије *Изнад мојих кровова* коју је објавио Културни центар Крушевац 2009. године

Зорица Арсић Мандарић

МИЛИЦА МИЛИЧАНСТВЕНА

Вечна маслина међу храстовима, кнегује Милица Миличанствена,
царски наднесена над четвртаст ореол и овог миленија. Доиконила
из Лазаревог сановника, рађајућ' чељад за престолне лозе Хиландара.

Ћерка васељенска, од гутљаја из Часног пехара, засталог на дну
Косовског кондира, ново море Сербу сачинила. Из аветних
гавранових крила мушку снагу источила, због заветних девет
милиона анђела, закланих немим криком под коњем Тројанским.
Да би надпевала песму над песмама.

Милица без царства, сама у женском почетку вечности, наговорила
брдо да скочи сунцу у крило и храстове, да на једној нози претрче
провалију османлијску. Распрела свиленконце себарској души,
да прочисти патњу иза зуба и раствори горчину млечом искона.

Крвавом ливадом, ноћним морем, потерала васкрсле божуре
да заплове као звездани бродови. Урачвала срце и мојој оловци,
да змијском хитрином, језиком удвојеним, браним будућу давнину
племенитом вером са дна очајања.

Усправљена, на рушној падини света, прозор отворила на грудима
с материнским млеком. Победничком религијом задојила запис
непокора оргији историје. Узвисила свећу до портала, у похвалу
јунацима, боговима изгорелог раја. Пораз надвисила словом
црвеним, на златном одру модрог Видовдана!

Нека воља царичина буде фреска Љубве слова сина Стефана,
на зиду око Јерусалима Косметског! Њен моштионик нек светли
самоћи народа малих спрам пучине, за провиђења!

Ено, Кнегиње Мудре! Са стазе љубостињске, тропрстом показује
на Пут посејан распетима од Капуе до Рима, од Призрена до Београда.
Са сваког прста један цар опомиње, Душан из Скопља, Лазар у Крушевцу,
у Београду Стефан. Српски ми, лично, срце Милично даје на дар:
Опрезно тугуј! Пут по бедему је миниран!

© Зорица Арсић Мандарић

Др Предраг Јашовић, Параћин

Рођен је 12.04. 1971. године у месту Ћушка код Пећи. Дипломирао је на Филолошком факултету у Приштини на одсеку за Југословенску књижевнст и српски језик 14.11.1997. Магистрирао је темом Рецепција књижевног дела Доситеја Обрадовића 16. 02. 2005. докторирао је на тему Религиозност и косовски мотиви у поезији српских модерниста - Алекса Шантић, Јован Дучић, Милан Ракић, Сима Пандуровић, Владислав Петковић Дис. Први радни однос засновао у ОШ „Радоје Домановић" у Параћину где је радио од 20.01. 1997 до 31. 07. 2006., од 01.08. 2006. до 20.09. 2011. у Институту за српску културу Лепосавић, од 21. 09. 2011. ради на Државном универзитету у Новом Пазару, где је добио избор у звање доцента за предмете Теорија књижевности и Српска књижевност 19. века.

Јашовић је до данас написао 18 научних и стручних књига, самостално и у коауторству приредио 21 књигу, као рецензент потписао 37 белетристичких књига, као рецензент потписао 24 научних и стручних књига (где су његови радови публикови као саставни део књиге), у стручним и научним часописима објавио 169 радова, има 59 лексиконских јединица, има изложене и публиковане радове на 47 научних скупова у земљи и иностранству, на матерњем и енглескм језику, скривени је рецензент неколико научних часописа, налази се у научном савету једног научног скупа, уредник је више часописа, налази се у уметничком савету културних установа. Уредио је преко педесет књига и часописа, активни је члан више књижевних жирија. Активни је сарадник више књижевних часописа: ''Браничева'', ''Тока'', ''Саборника'', ''Нашег стварања'', ''Расинских анала'', ''Међаја'', ''Савременика'', ''Свезака'', ''Норме'', ''Српске виле'', ''Баштине'', ''Детињства'', ''Књижевне историје'', ''Повеље'', ''Летописа Матице српске'', ''Развитка'', ''Медијане'' и других. Био је председник (2003-2011) књижевног клуба „Мирко Бањевић" у Параћину. Члан је УКС и МС, као и низа књижевних асоцијација. У управи је Подружнице Удружења књижевника за Поморавље, председник је подружнице Матице српске за Поморавље (од 03.12. 2011). Учествовао на пројектима: *Духовне појаве и стваралаштво српског народа на Косову и Метохији од XV до XX века* (број 1148020). *Материјална и духовна култура Косова и Метохије* (број 17802). До данас је објавио:

А. Белетристика:

1. *Парадокс смислу*, Приштина, 1994. године,
2. *Ружа од ножа*, Параћин, 1995. године,
3. *Горди изгрцаји*, Параћин, више издања, (1995, 96, 97)
4. *Узлетишта*, Параћин, 1999. године,
5. *Житије Никовића из Ништића*, Параћин, 2006,

Б.Стручне и научне књиге:

1. *Књижевне притоке*, Графопромет, Параћин, 2005.
2. *Књижевне притоке II*, Бистрица, Нови Сад, 2008.
3. *VerItaS banatske ravnice-Radovan Vlahović u književnoj kritici*, Novo Miloševo, ВКС, 2012.
4. *Књижевне притоке 3*, Подружница удружења књижевника Србије, Јагодина 2013.
6. *Књига о Ђорђу*, Графопромет, Параћин, 2003.

7. *Рецепција књижевног дела Доситеја Обрадовића*, Мали Немо, Панчево, 2007.
8. *Живот и дело Милорада Радуновића*, Институт за српску културу, Приштина-Лепосавић, 2008.
9. *Притоке књижевности Косова и Метохије*, Институт за српску културу, Приштина-Лепосавић, 2010.
10. *Реч и значење*, Графопромет, Параћин, 2006.
11. *Транспозиције књижевности за децу*, Багдала, Крушевац, 2008.
12. *Писци српског реализма као књижевни критичари*, Лепосавић, 2012.
13. *Ражањске легенде – прилози уз пардичке родослове*, Крушевац, Историјски архив, Параћин, Пирамида, 2011.

ПОНОЋ ЛИ ЈЕ

Србија је највећа у поноћ
Кад беду и срам
Прекрије тама
Кад дуси искона
На задушје крену
Онако заједно,
Сви као један
Јер другог пута
До тамо нема.

Иду дуси
Сви ка гробу истом
Јер знају да гроб за живот не зна
А мртвац не разликује знамења вере
Тек може у пламичку воштанице
сен милости да
Препозна.

ЧИНИ СЕ

Чини се

Лице истине је
Наличје лажи

Трен самоће
Век сећања

Дан љубави
Живот цео

А ја сам волео
И лагао
И самовао
И умирао
И умирао.

НА ПУТУ

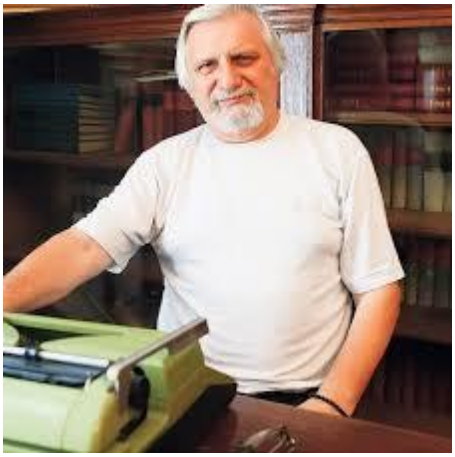
Док светлошћу обасјана
Мало разрушена
Помало нахерена
Стоји Петрова црква

Зоном звони
Лејлек џамија
У име
Духа, оца и сина

Звоном чува
Крик сећања
Вековима заоденутог
Искона

Кад зовнемо
Мајко
Кад викнемо,
Оче
Кад у помоћ
Зовнемо
Бога

© Предраг Јашовић

Миљурко Вукадиновић, Београд. (1953.). Професор матерњег језика, песник, краткопричац, есејист, антологичар, преводилац, уредник.

КАРАМБОЛ

Људи пролазе кроз бол
кроз тишину иза бола
кроз ајкулину несаницу
кроз брзо враћање у мрак
кроз ковчег са мртвим благом
кроз не можете ово јести
кроз не можете ово наискап
кроз смањите горњи притисак
кроз оборите бео шећер
кроз попнете ли се на 3. спрат
можете се попети малко
на рођену жену млако
и не мисли о томе
да људи пролазе кроз бол
кроз рану тишине иза бола
кроз воз опроштаја који не долази

Пише на српском и румунском језику. Објавио 18 књига песама на српском језику (од *„Слободног Средоземља*", 1977. до „Јесењег монаха", 2015.). На румунском језику објавио 7 књига песама. Прозних књига објавио 5 (три књиге кратких прича на српском и једну на румунском, и роман *„Ловци на пукотине*").

Има 4 антологије песама на српском језику (*„Звуци и комешања*" – новије песништво у Србији, *„Похвала реду вожње*"- антологија светске поезије о возовима) и антологију светске поезије о болести, болницама,болу... *„Нису све болести за мене*" као и антологију *„Трезор српске поезије xx века*"(последње две са Душаном Стојковићем); 3 антологије на румунском (*„Разуђеност архипелага*" – новије песништво у Србији, у сарадњи са Маријаном Дан, *„Антологија песништва у Црној Гори – 20.век*" и *„Антологију поезије српске авангарде са манифестима*").Аутор је студија: *„Приближавања*" (огледи о роману код Срба у Румунији) и *„Физичка књига*" (25 година физизма). Укупно 78 (на српском и румунском) 43 + 35 превода.

Заступљен је у бројним антологијама поезије, лексиконима писаца у земљи и иностранству. Са румунског и српског превео је 33 књиге (сам или у сарадњи) и 2 књиге са словеначког на румунски, као и текстве стотине румунских аутора у листовима и часописима.

Добитник је угледних домаћих, румунских и македонских признања - за књижевни и преводилачки рад преко тридесет награда. Између осталог, носилац је Ордена са златним венцем *Михај Еминеску* Републике Молдавије за заслуге у култури. Само 2014. добио је следеће награде и признања: „Златни беочуг" за посебне заслуге у култури, међународну награду „Књижевна далга/Књижевни талас" у Македонији, награду „Раваничанин" за укупно поетско дело, „Повељу Карађорђе" за допринос савременој српској поезији, награду „Збиље" за књижевност, награду „Сија књига мајке Ангелине" за духовну поезију, награду Интернационалне Академије Иво Андрић за животно дело.

Бавио се издаваштвом и уређивањем листова и часописа у Србији ("Књижевни преглед", "Унус`Мундус" и Румунији. ("Paradigma", "Poezia", "Feat beck", Aximoma"). **(БИБЛИОГРАФСКА БЕЛЕШКА)**

НИСУ СВЕ БОЛЕСТИ ЗА МЕНЕ

Нису све болести за мене.
Од једне болести болује кошуља.
Од друге нек болују ципеле обе, до зиме.
Од треће болести чарапе, до петка.
Дугачке гаће од неке лакше болести, свакако.
Мајице од танушније болести ал' много
да не опрљи кожу.
Кућни огртач од обичног назеба, прележивог рецимо.
Наочари могу да болују и да се не магле
ал' никако да се не магле до краја.
Одлазим, нећу да будем део ове болештине.
Овај пут је јако важан, душо,
идем за тобом.

СУБОТА НИЈЕ ДАН ЗА БЕЖАЊЕ

Моје неверно срце каже:
„Субота је, бежи у цркву!"

Моја мушка душа запомаже:
„Субота је, бежи на стадион!"

Моја претећа плућа кажу:
„Субота је, бежи
и кроз затворен прозор!"

Моја отежала глава каже: "Субота је,
бежи куд те болесне ноге носе!"

Моја нарогушена главица каже:
"Субота је, бежи у жућено тело,
ма где било!"

Моје неба пуне очи кажу:
"Субота је, небо те чека!"

И моја књижевна прошлост
лепо ми каже:"Субота је,
бежи у здравији текст!"

НЕДОСТАТАК ЧУЛА

Љубав ми опет петком покреће органе.
Чуло себегледања и чуло препознавања укрсти:
опет видиш то што би и у умирућем часу видео изблиза.
Лева страна је под сенком а све без неба је сенка.
А мени на плућима сенка два-три лептира.
Љубав ми петком покреће све органе.
Чуло удисаја и чуло сркања.
Замка: лек као пчела што те салеће, кружи око тебе.
Од тучка до ручка!
Од сна са хркањем до сна са гушењем.
Телоходајући, најзад, душевно проходан, још увек.
Љубавно посећиван свакодневно.
Љубавно проходан до краја.

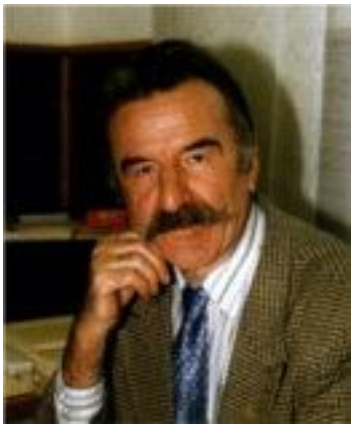
ПУТОВАЊЕ

Наизглед горила,
а кожа лица глатка као у дојенчета.
Шеф комисије,
грозан као седатив.

И шта још знате?
- Једино поезију знам.
На ком језику?
На свим језицима, господине.
Заправо на мом.
Изградио сам, знате свој језик
и воденицу...
(Цурим кроз сопствене прсте
као кроз решетке, испаравам).

А колико се то ради дневно?
(Наизглед горила,
А чворноват, можда зао).
- Цео живот, кажем и кидам.
Јаки путују.

© Миљурко Вукадиновић

Драган Борисављевић, Прокупље

И рече Господ Авраму:
Заиста ћу те благословити
и семе твоје умножити,
да га буде као звезда на небу
и као песка на брегу морском,
и наследиће семе твоје
врата непријатеља својих
Мојсије I/15:5 и 22:17

НЕБЕСКИ НОКТУРНО

Уз сто кућа
Ни пет паса
А на прагу
Ни три петла
Иза грмља
Онде свугде
Сад курјаци
Коло воде
С брега на брег
Дозива се
Једвачујно
Тек по једна
Душа сама
К њима стазе
Све су земне
Изгубљене
Тамо ћемо
Преко неба
Љубо моја

АВРАМ НАШ ОТАЦ

Прво што уради
Пре сунца
Аврам
Наш отац
Свакога јутра
Засуче рукаве
Кошуље ланене
До лаката
Потом
Једну руку зарони
У Косаницу
А другу
У Топлицу
Бањска му сама
Из браде потече
А град
Из ока пониче
Новим
Тек оточеним мачем
На крају
Окренут истоку
Он исклеше
Беле и црвене
Цркве
По обалама река
Од сопственог меса
И костију
А од остатка крви
Он отвори
Изворе вреле
По доловима
Тражећи
Најдубљу рану
На телу његовом
Ми се потуцамо
Од бање
До бање
Ево
Већ многе јесени
Али не нађосмо
То свето миро
Које би могло
Да нас
Излечи

АВРАМОВА КОСА

О Петровдану сам Аврам Војиновић
Излази зором изнад села Плочника
Силази у До на велику ливаду
Под старим цером откује танку косу
И пређе брусом па проба дланом
Извади затим велики заструг са сиром
Пљоску ракије и црни хлеб црепуљан
Пољуби земљу код међе на северу
А хлеб на југу преломи крстећи се
Отпије гутљај па се опет прекрсти
Три пута тако док не замахне косом
Кроз рану росу належе широки откос
На јулском сунцу миришу горске
траве
Све тамо до извора
И преко дубових шума
До Локве и Бајгоре
И Паљева и Великога Лаза
И до звезде Данице
Која му засја на челу
И ноћни што му се спушта на плећа
Тад Аврам опет узме мало ракије
У торбу стави подбел мајчину душицу
Јагорчевину јаглику и кичицу
И велебиље и хајдучицу и смиље
И кукурек и горски цвет
И метвицу и маточину
И друго само њему знано биље
А што у торбу не стане
Пође за њим само
Низ Чукар и Прљушу
И окити му оборе стаје кућу
Кућни праг стреје и слеме
И врата и прозоре све све
Код њега у по дана и ноћи
У свако доба године
Могао си да нађеш лек од свакога зла
Кажу да је он и у Солунском пољу
Дизао тако из мртвих наше људе
Који су после јурнули преко брда
И преко река и преко својих кућа
И преко смрти у нову бестрагију
Потомку његовом
Привиђају се сад те слике
На истом месту код тог мора Егејског
Док пржи сунце и ћарлија са Олимпа
Неки ветрић сав препун мириса
тешких
Борова и чемпреса нарова и маслина
Босиљка лаванде и рузмарина
А он гледа Грка како косом моторном
Обара траву одавно већ увелу
Из које прште празне конзерве
Пластичне флаше и саксије
Избушене лопте сунђери кондоми
Жице пловци делови мрежа
рибарских
Вештачко цвеће
Руже каранфили здравац
Љиљани празне главице сунцокрета
И док косац љутито гунђа
И псује вероватно
Рој комараца кружи око терасе
И око главе Аврамовог праунука
Док он броји њихове уједе
На врелом витком телу своје драге
И брине како да је одбрани
И где да нађе оне траве Аврамове
Ако му она оболи од маларије
Случајно

АВРАМОВА КЋИ

Половином прошлога века
На ивицу села Плочника
Дође од оних српских страна
Из преко Дрине
Аврам Добрић
И баш као презиме што му
говораше
Беше човек предобар
И скроман и понизан
Свакоме
И сиротиња убога беше
Од куће до куће
Нудио је само то што је имао
Голе и снажне руке и плећа
За шаку брашна
Кашику масти
И другога што му дадну
Тако је Аврам подизао дечицу
Четири кћери и пет синова
А кад синови поодрастоше
Дадоше се такође на рад
У надницу
И у копање
И у орање
И у жетву и у вршидбу
И у брање винограда
И у сечу дрва

И у свињокољ
И у друге домаће послове
А кћери Аврамове
Као иконе уписане
Под надницу такође
Плеле су
И везле
Чарапе џемпере
Шалове рукавице
Јелеке зубуне
Кошуље мараме
И ткале ћилиме
И платна разна
Своја од кучине
А туђа од памука чистога
И вуне рунске
И кројиле и шиле
Рукама вичним свему
А Милијана
Најмлађа међу њима
И лепша од сваке иконе
Најми се код Аврама
Сретеновића
За пастирицу
И није се знало
Лепше ли је она
Ил’ стадо
За којим је Милијана ишла
И у пролеће у лето и у јесен
Горе преко шума на Велике ливаде
Сва једра и румена
И пуна здравља као дрен
И била је права краљица
Међу свим чобаницама
Не само у селу овом
Но и у Топлици целој
И њу су одредили да краља Милана
На Барловском вису
Послужи
Хлебом и сољу
И није било тог чобанина
Који се за њом окретао није
И који је не би дозивао и у сновима
И синови најбогатијих сељака
И школци и земљоделци
Нудили су јој се за женике
Али се Милијана никоме одзивала није
Ни на кога око бацала није
Као да је само стаду
Срце поклањала
И браћа јој се поженише
И окућише
И сестре поудаваше
И одоше за мужевима по свету
А она
Све за стадом иђаше
До стоте
И преко стоте године
И тако остаде
Негде горе
У шумама и ливадама
Без гроба и белега
Многи веле да је
У Велико језеро утонула
И да је и дан данас виђају
Свакога пролећа
Кад се први цветови јаглике појаве
Како сва у белом
Пролази ливадама
Све тамо до извора у Долу
Дозивајући стадо на појило
А ни стада
Ни појила
Одавно већ
Више
Нигде
Нема

АВРАМОВА СЛАВА

Кад се
Године 1880-те
Досели у Топлицу
У село Плочник
Аврам Милановић
Са Златара
Не понесе ништа
Ни зрно проса
Ни шаку брашна
Ни ражаног
Ни јечменог
Ни кап меда
На парче воска
Ни грумен соли
Само у левој прегради бисага
Надгробни споменик предака
И икону славску
А у десној товар књига
Црквених и мирских
О крсном имену
Пред сваког госта
Аврам постави по књигу
Са оне гомиле
Што вазда стајаше
На столу храстовом
У соби гостинској
И њему
Нико никад
Не потражи
Ни кољива
Ни јестива
Ни вина ни ракије
Ни другога ића и пића
Па му је
Кажу
Лако било
Славу да преслави
Сад када су
Потомци Аврамови
По свету расути
А од куће
Ни камен
На камену
Боже где ли су
Књиге оне силне
Све се чешће питам
У ова оскудна
Времена

© Драган Борисављевић

БОРИСАВЉЕВИЋЕВ „АВРАМ“

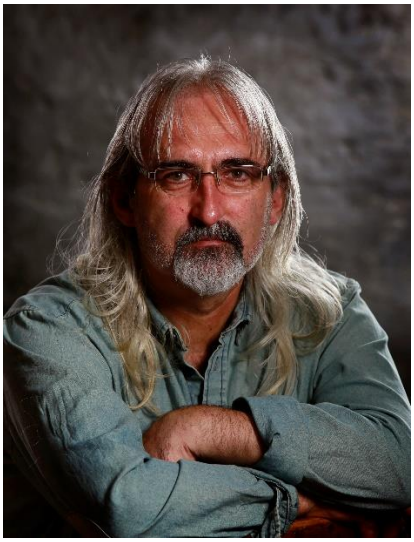
Драган је Борисављевић, истрајан и сасвим солидан и искушан песник, а шкрт у књижном објављивању, предуго арчио жеђ за писањем новинарством у служби културе.

Искуство (животно, читалачко, истраживачко, топличко...) и крупна неисписаност искристала се, у случају овог аутора, у једну узбудљиву идеју да се праотац Аврам, као духовни предводник, може ситуирати и поетски делотворно уградити у српско поднебесје, у завичајну Топлицу – поетски и митски недовољно рабљени свет – једном духовном и временском вертикалом, која природно сеже до Немањићких времена, кад су ницале прве наше задужбине и темељила се наша државотворност и вера.

Ни патетичан ни ироничан, домашио је један специфичан свој патос, са поетским убеђењем да се из историјске удесности може ићи навише (или наниже ?), све до ововремених сивих и жалних дана и потуцања…

Сума сумарум: наговештен еп – поетски поуздано, препознатљиво, са благим не одвећ ометајућим наративним наносом, Борисављевић је успешно премостио и крупне временске рупе у књижном појављивању, па чак и своје године. На своју и нашу читалачку радост.

© Миљурко Вукадиновић - рецензија

Милован Петровић, Шведска

ЈОШ МИ ЈЕДНУ НОЋ ПОКЛОНИ

Још ми једну ноћ поклони
нек у њој изгорим,
нек нестанем, нек ме нема
у пепео нек се створим.

Нек ветрови тад ме носе
преко поља и планина,
нек развеју по пољима,
нек ме широм света има.

Још ми једну зору даруј
да се с тобом, росом будим
па са првим зраком сунца,
нек зарудим.

Нек испарим с капи росе,
нек ме магле горе носе.

У облаку белом горе,
нек ме има мало више,
па на лице нек ти падну,
топле капи летње кише.

Да те кишом тако љубим,
милујем ти лице, тело,
од врелине твога тела,
нек постанем опет бело.

Па нек тако у круг иде,
нек путује облак бели,
нек из њега киша пада,
нек се свака кап весели.

ИЗГУБЉЕНЕ ДУШЕ

Ноћ нестварно празна, нигде никог нема
само сенке дуге што мртвило руше,
град давно заспао, улице језиве
а по њима шетају изгубљене душе.

Ресторани дуго већ су затворени,
поноћ давно прошла, само која сена
док улицом лута без правца и циља
још по нека душа давно изгубљена.

С полупразном флашом јефтинога пића
лутају по овој аветињској ноћи,
у срцу се искра задње наде буди:
„Свануће и нама, мора зора доћи".

А ноћ тамна, мркла, никако да прође,
као да се сама с вечношћу верила,
на углу улице, иза старе крчме,
судбина се душама злобно исцерила.

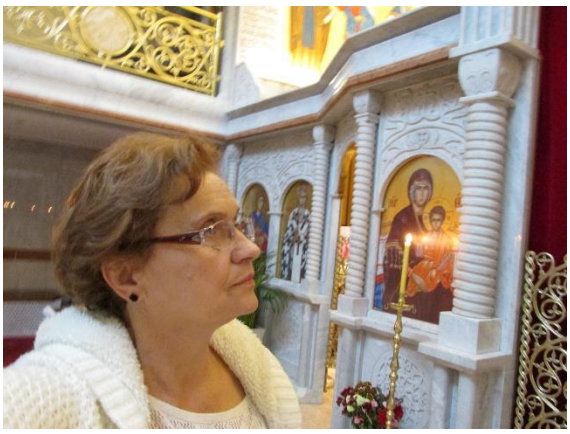
Скамењене страхом на тренутак сташе
док зла судба с угла дрско им се цери,
чиме заслужише ту судбину своју,
ко им срећу подло, на грамове мери.

Са флашом у руци јефтинога пића
и даље лутају без наде и циља,
изгубљене душе са сенкама ноћи
лутају по граду, граду изобиља.

НА МЕНИ ЈЕ ВРЕМЕ ОСТАВИЛО ТРАГА

На мени је време оставило трага
ожиљке на срцу, ти си моја драга.
Ране су у души вешто прикривене,
боре су видљиве што остави време.
Што године сад ми све на лицу стоје
не смета ми заиста, нек их други броје.
Оно што ми смета и што је скривено,
то је у мом срцу давно похрањено.
Остављена љубав из младости ране,
нестали пољупци што красише дане.
Обећања твоја лако изречена,
што у твоме срцу за ме места нема.
Сад ко облак лутам без циља и трага
улицама мрачним, моја мила драга,
и у вину тражим лек за моје ране
проводећи тужно своје задње дане.
И кад тако једном, оног задњег трена,
оде моја душа из мене рањена,
кад нестане негде, ко магла без трага
то је све због тебе моја мила драга.
Јер старост ме није убила ко друге
умро сам од бола, умро сам од туге

© Милован Петровић

ЗАПИСИ ИЗ ЦИРИХА - Латинка Ђорђевић

ИКОНОПИСАЦ – нови роман оца М. Симијоновића из Цириха

Баш је био прохладан и кишан дан, Спасовдан 21.05.2015. године, када смо се отац Мирослав Симијоновић и ја договорили да мало попричамо о збивању у нашој православној цркви и о култури у Цириху.

Светоуспенски храм Пресвете Богородице у Цириху

Долазак у нашу цркву Пресвете Богородице, био је пријатан због задивљујућих успеха оца Симијоновића. Од једне руиниране зграде ово место је претворио у православни храм где се верници окупљају. Својим несебичним радом и залагањем на овај начин окупио је све православце, као пастир своје овчице. Може да послужи за пример целом свету. Његова благост, искреност и пожртвованост даје нам снагу да трајемо и да никада не заборавимо нашу реч и наше корене. Овде се радујемо, и тугујемо. Овај храм нам је огњиште и домовина.

Разговарајући, дотакла сам се питања о његовим осећањањима после оволико рада и труда.

- Искрено, нисам задовољан. Идеје много више траже од онога што се остварило. Надам се да са завршетком радова, који су при крају, прионем једном много озбиљнијем раду, раду на изградњи душа нашег народа. Наш народ је добар, то не говорим из прагматичних разлога, или да би неком ласкао, већ је чињеница да Црква има потребе да обједињује и обликује народ и врати га на прави пут.

Плашим се да изгубимо идеале, идеје. Говорим као човек, а не као филозоф. Извор креативности је Бог. Кроз нас свира, слика, пише. Док нас идеја води кроз нас ће куцати уметничко срце. Закључак је да је наш народ добар и да то краси нашу душу. Има малих народа са великим срцем. Људскост је не мерљива.

На питање односа наше цркве и цркве у Цириху Отац Симијоновић је објаснио да је сада уопште наш статус много бољи него пре неколико година.

Латинка Ђорђевић и Отац Мирослав Симијоновић

У Цириху, 08.11.2011. године, Срби су у организационом комитету, на нивоу Швајцарске, показали изузетне активности. После тог окупљања и уложеног труда и рада ми се у очима грађана Швајцарске котирамо у много лепшем светлу. Закључак је да сами морамо много више да радимо на себи и да контактирамо са светом око себе. Да не дозволимо да за нас и нашу веру и културу, остали народи сазнају преко разноразних медија, где нажалост постоје и многи злонамерни људи. Знамо да је и Свети Сава, за добробит нашег народа, сарађивао и са најгорим непријатељима.

- Што се тиче школа на матерњем језику, оне постоје. Мислим да би требало да се више ради на очувању нашег језика. Писана реч јесте богатство једног народа. Она је живи траг постојања и величине тог народа. Идеја је битна и креативност, која човеку даје динамику рада, Богом дат дар. Школство на српском језику веома много утиче на развој наше деце и на њихову активност.

Ја пуно пишем. Сада тренутно очекујем одобрење, благослов епископа за мој роман који сам завршио да би отишао на штампање.

Роман се зове ИКОНОПИСАЦ, балада о једној неоствареној љубави. Радња се дешава на Косову у време Краља Милутина, Стефана Дечанског и Уроша. Написан је један том, а ускоро биће готов и други. Открићу вам само мало што се садржаја романа тиче. Љубав, искрена и чедна зачета на Косову, на предивном пропланку уз обећање да ће трајати вечно. Рат, болест и раздвојеност, чине љубав немогућом. Велислава одлази у манастир. Са повратком из рата и сазнања да му је једина љубав у манастиру и младић се замонаши. Убрзо одлази за Свету Гору и на том путу од гусара буде пребијен, остаје слеп. Касније се враћа на Косово. На Косову постаје проповедник, јер је онако слеп само то могао да ради. Људи су га веома ценили и волели. Пред саму смрт сазива све људе да се опрости од њих, да би са благословом умро. Када је пришла сестра Марија да целива његову руку он је рекао; "Буди верна свом веренику, голубице света". Он је знао, иако је није видео да је то она. Сузе су биле једине које су му доказале да је она ту поред њега. Остало ће те сазнати за неколико месеци када роман буде изашао из штампе. Ваш у Господу отац Мирослав.

Богату библиотеку храма Пресвете Богородице у Цириху сада красе и књиге и часописи Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу, као и књиге Латинке Ђорђевић.

Сузе су оквасиле и мој образ, уз велику захвалност на пријатном разговору и времену које је протопрезвитер др. Мирослав Симијоновић парох II Парохије настојетељ Светоуспенског храма Пресвете Богородице у Цириху, одвојио на обострано задовољство. Хвала му!!

Какви смо ми према ближњима, такав ће и Бог бити према нама.
Св. Јован Залатоусти

У Цириху, Латинка Ђорђевић

НОСТАЛГИЈА У ДУШИ - Дечије позориште ЗВЕЗДА, Цирих

У Цириху одвајкада постоје многобројне српске институције, културног, пословног и забавног карактера, али дуго, све до 2008.-е године, није постојало позориште за децу. Нешто што је требало да помогне нашој деци да се више друже, да имају једно лепо детињство уз наше приче, наше обичаје, смех и радост. Из те велике жеље 2008. године родило се дечије позориште ЗВЕЗДА. Направљена је лепа хијерархија, директор је била Дијана Пауновић која се несебично залагала да све функционише како треба. За репертоар позоришта, за све лепе приче, бајке и комедије, главни кривац је била и имала лепу и одговорну улогу Латинка Ђорђевић као аутор, режисер, сценограф.

Родитељи деце глумаца су такође били од велике помоћи у разним сегментима за припрему извођења свих позоришних дела, која су била на репертоару. А деца, најлепши и најбољи глумци, пуни жеље за доказивањем, уз слабо знање нашег језика, са радошћу су долазили на пробе и представе. Било је награда, пехара и диплома. Гледаност је била велика.

Међутим, како то код нас увек бива, све што је лепо брзо прође и има свој крај, па је и позориште престало са радом. Ове године, дана 24.05.2015., скупили смо се сви ми, учесници тог пројекта, код наше драге Дијане Пауновић и евоцирали успомене из тог времена. Ја сам направила мали интервју са децом, сада момцима и девојкама који су се веома обрадовали овом сусрету. Као некада, сви су били веома пажљиви и ево шта су одговорили на моја кратка питања.

Шта мислите о времену које је иза нас и раду који смо тих година имали? Да ли бисте волели опет да постоји такво позориште? То су била моја два питања на која су они овако одговорили:

МЕЛАНИ- некада носилац дивне улоге у комедији ЗАЉУБИТИС, а сада лепа девојка, добар ученик, спремна за веома одговорне послове у животу.
- Није више као пре, мислим да је сада много теже да се ради тако нешто, због обавеза које имамо.
- Било је веома лепо дружење.

ЕМИЛИЈА; Некада главни кувар у комедији, данас гимназијалка.
- Ја сам мишљења да би било лепо да тако нешто опет постоји, ја бих заиста то волела, јер било је лепо искрено дружење и радовали смо се сваком сусрету.

МИЛОШ НИКОЛИЋ; У то време мали дечак са лепом и одговорном улогом у комедији "Заљубитис".
- То је било веома лепо. Сада смо одрасли и немамо времена. Али било би лепо да наша млађа деца на тај начин испуњавају своје време.

СТЕФАН; Сладак мали плавушан, данас одрастао дечак са великим обавезама у школи, ево шта каже;
-Ја бих се радовао да постоји и данас такав вид дружења и да опет будемо скупа. Оно дружење је незаборавно.

НИКОЛА; Краљ у представи "Заљубитис" И тада је био веома озбиљан и сваку улогу је са великом озбиљношћу припремао. Данас свршени гимназијалац који има жељу да буде инжињер. Добар ђак и добар дечак.
- Као сви и ја ћу рећи да је било веома лепо, радовали смо се свему и данас бих волео да постоји нешто тако.

ОДИН; Леп дечак, у представи "Заљубитис" у комедији је имао лепу и одговорну улогу, диван костим и све је одисало стварношћу. Одговор на моје питање је био кратак и јасан: "Волео бих да се настави са тим што смо почели" Било је веома лепо дружење.

ИВАНА; Симпатична плавуша која је пленила публику својом глумом. Данас лепа девојка, добар ученик са пуно обавеза.
- Њен је одговор да су све те наше представе, то дружење и тај вид комуникације, веома одразиле на даље школовање. Она каже да јој је то у свему пуно помогло. Волела би да млађа деца тако нешто имају у детињству.

МЛАДЕН; Прави зврк, увек расположен за смех и шалу, а данас озбиљан младић, рекао је да је све то било одлично.

- НАТАЛИЈА; Дивна црноока девојчица са улогом у комедији ЗАЉУБИТИС где је цело време била активна и држала пажњу публике својим враголијама, данас озбиљна лепа црнка, будући банкар, на моја два питања одговорила је;
Иако је било пуно обавеза за мене је то било незаборавно. Саветовала бих деци да се тако нечим баве јер је то нешто нејлепше.

Када смо завршили са причом, госпођа Дијана је као домаћин угостила децу са великим избором роштиља, пића, колача. Нас две смо остале уз кафу да

прокоментаришемо то протекло време, на шта је Дијана одговорила као професор за обуку деце у даљем школовању за одговарајућа будућа занимања. То је више андрогогија него психологија.

ДИЈАНА; -Увек сам била ангажована око деце, и била ми је велика жеља да то радим. Знам да су деца као деца успела да се веома добро интегришу у ово друштво. Жалосно је што се све више губи контакт са нашом историјом и језиком. У туђој земљи све интеграције зависе највише од родитеља. Док су деца мала, то некако иде, имаш утицај, од 15-те година то постаје веома тешко. Наш заједнички период у позоришту ЗВЕЗДА, је нешто што сви чувају у срцу и чега се веома радо сећају. Моја порука је да се деца друже што више. То је нешто што их радује, што не кошта ништа, а вредније од свега што се има. То је печат детињства.

Тако је овај дан, повремено сунцем окупан уз осмехе дечака и девојчица, приче и присећања, промакао у дивној атмосфери и незаборавном дружењу. Захвалила бих се драгој госпођи Дијани на организацији овог сусрета. Била је са супругом Скрлетом диван домаћин, као и увек, веома ревносна, пријатна, насмејана и пуна оптимизма. Волела бих да људи који се сада баве културом у Цириху, поразмисле о свему овоме и можда као некад оживе ове дечије жеље!!

У Цириху, Латинка Ђорђевић

Фотографије из богатог рада Дечјег позоришта ЗВЕЗДА из Цириха

Милена Вукоје Стаменковић – Поезија у Крушевцу 22.10.2014

У заједничкој организацији Крушевачког позоришта и Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, 22.10. 2014. године у 18:00 часова у малој сали Крушевачког позоришта, одржана је промоција књижевног стваралаштва Милене Вукоје Стаменковић, књижевнице из Берна, Швајцарска.

У промоције су поред ауторке учествовали и Светлана Ћурћевић, Латинка Ђорђевић и Љубодраг Обрадовић и крушевачки песници: Саша Милитеђ, Дејан Ристић, Мирко Стојадиновић, Драган Тодосијевић и Слађана Бундало. За музички тренутак су се побринули Момчило и Далибор Накић и Драгица Калас.

Милена Вукоје Стаменковић је песник, приповедач, новинар и преводилац. Пише и објављује на српском и немачком језику.

До сада је објавила пет књига поезије и две књиге прича. Објављивала је у многим листовима и часописима, са поезијом и прозом заступљена је у многим заједничким књигама, зборницима и антологијама на српском, немачком и енглеском језику… Члан је Удружења књижевника Србије, Удружења швајцарских писаца АдС и Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ. Члан је и Удружења српских писаца у Швајцарској, чији је председник била од 2009 до 2011. Живи и ствара у Берну, Швајцарска.

Милена Вукоје Стаменковић

Интервју са Миленом Вукоје Стаменковић – Л. Ђорђевић

Латинка: Милена, ово је твој први долазак у Крушевац. Какви су твоји утисци о граду, атмосфери , људима?

Милена: Први пут се налазим у Крушевцу, јер не рачунам пропутовања кроз њега. Град ме је очарао. Захваљујући теби, која си ме угостила, која си ми га показала и упознала ме са знаменитостима твог града, Крушевац остаје у мени као град који пулсира и има шта да понуди. Људи су отворени. Чак и киша која је тада падала није могла да умањи неку посебност Крушевца и људи које сам сретала. Наравно, да сам о Кнез Лазаревом граду и историји Крушевца пуно знала из књига а и из школе, али боравак на том месту и поглед који се одатле пружао нећу моћи да заборавим. Као да сам у једном тренутку историју осетила на свом длану. Из неких мојих ранијих сазнања знала сам и о богатом културном животу Крушевца, о „Багдали", Крушевачком позоришту… И да се у Крушевцу поезија негује и чува као мало где у Србији. Поготово сада и то све захваљујући песницима и вашем Удружењу „ПоезијаСРБ" и ентузијазму који вас краси. Срећна сам што сам и ја један од ваших чланова, иако далеко, па не могу баш пуно да вам помогнем.

Латинка: Твоја поезија била је у октобру представљена у нашем Удружењу. Како ти се то допало?.

Милена: Све је било феноменално. Била сам дирнута начином како све то организујете, а и топлином која влада међу вама. Осећала сам се као код куће. Атмосфера у Крушевачком позоришту била је на завидном нивоу, музика која је пратила моју и твоју поезију све је још улепшавала. Оно што је за мене било лепо био је то ваш начин да се на таквим поетским вечерима са по једном песмом представе и песници који су седели у публици. Ђурђа је знала да вече води веома зналачки, а Љуба Обрадовић је са стране давао импулсе. Чак је испланирао да сутрадан одемо у Старачки дом у Крушевцу и тамо говоримо своју поезију. То је било веома лепо и дирљиво. Уз нас песнике свој мали програм извела су и деца. Сала је била препуна и било је дивно видети људе који су уживали у поезији. И ту се показало да је поезија, захваљујући Удружењу ПоезијаСРБ, за Крушевљане нешто лепо. Колико је град учесник у свему томе говори и податак да је то снимила и градска телевизија.

Латинка: Шта мислиш о раду Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ?

Милена: На почетку сам већ рекла да ценим тај рад и да само тако може да се негује и очува поезија и вредна литература. Наравно, свега тога не би било да иза Удружења ПоезијаСРБ не стоји екипа која тај посао уме да ради и то ради срцем и са препуно енергије. Скидам Вам свима капу и желим да постојите и постојите. Увек кад отворим и погледам ваше сајтове позитивно сам запањена колико имате акција, књижевних вечери, да објављујете књиге, имате свој часопс, да помажете ауторима слабијег имовног стања да им се књига одштампа, да се међусобно подржавате. Гостујете много, а и многи су Ваши гости. Чак и из белог света, као што сам и ја једна од њих. Хвала Вам свима још једном. И да даље наставите да радите таквом снагом, за добробит поезије и песника.

Милена Вукоје Стаменковић, Цирих - Београд

НИКО НЕЋЕ ВИДЕТИ

Кад ми срце пукне
Чуће се
Хиљаде његових делића
(то нико неће видети)
Слетеће
На косу моје децембар ушће
Три београдске улице
Једно дрво у Вождовачкој шуми
Споменик на Бежанијској коси
Биће живо
Тек
Тело је отпловило...

ОДЛАЗАК

Растачем се
На планини лутања
Од снова
Промрзла
Склупчана

Срце – камен
Одлазим
Побеђена
Оном у себи.

ПТИЦА

Наликујем птици са три крила
Треће је тако скривено
Да га стално тражим

Зато одмотавам речи
То клупко златних струна
Обавијам око срца
Да ме понесе
Теби донесе

МОЛИТВА

СВЕТЛОСТИ ВИДА
ДУШО МОЈЕ СНЕНОСТИ
УСПАВАЈ МЕ.
НЕ ДАЈ ДА ХОДИМ
ИВИЦОМ ОБЕЗГЛАВЉЕНОСТИ
ПОНЕСИ МЕ.
НА НЕКОЈ ОБАЛИ СНОВИЂЕЊА
ЗАШТИТИ МЕ.
ДА СЕ ПОНОВО РОДИМ
СА САЗНАЊЕМ
ДА И ОВАКВА КАКВА САМ
ЈЕДИНА САМ.

© Милена Вукоје Стаменковић

Латинка Ђорђевић, Цирих – Крушевац

ПУСТИ МЕ ДА САЊАМ

Мирно детињство, мајчин осмех,
витице врбових грана.

Сунце иза облака,
свету искру по рекама,
обасјану сенкама.

Руке пуне љубави
ушушкане у твој длан.

Руковет пољских љубичица
светлост дана по зеленим падинама,
орошене усне пољупцима.
Преплавила ме нежност шебоја,
пусти ме да сањам.

…Ако дозволим себи емоције,
Осећаћу само бол…

Т А М А

По гранама сенке,
Шуме као море,
Умрла ноћ.

Умивена лажима
Бол
Ми душу слама.
Тама,
Сузом влажна
Узалудно
Месецу се нада.

КАД МИ ЈЕ ТЕШКО

Спусти ружу
нека замирише,
латице цвета
стави на длан.

У бескрајни свемир
распи страст,
Као сликар боје,
Растопи срце моје
Увесели дан.

ЗНАЛА САМ

Да јасмин мирише
Да ми је душа
Рањиво згариште,
Сузе мученице.

А, знам
Постоји нека
Тајна сена
Не схваћена
У срцу рањива
Зидинама сакривена.

Нико се запитао није
Колико туге
У тој души бдије.

РАЗВИО СЕ СЈАЈ

Развио се сјај
Миомиром моје косе
Срце твоје опило се
У дубини душе моје
Кап љубави уснило је.

Искре саме зе те бију
Уздисаје среће
Око срца вију.
Снују снове бисерова
Сјајем ока твога
Оковане.

© Латинка Ђорђевић
(Песме из најновије књиге ПУСТИ МЕ ДА САЊАМ)

ИЗМЕЂУ ОПТИМИЗМА И ПЕСИМИЗМА – Милош Ристић
(О књизи поезије ,,Пусти ме да сањам'' Латинке Ђорђевић)

Наслов збирке Латинке Ђорђевић носи и императив, категорички или симболички - ,,Пусти ме да сањам''.

А то ,,пусти'' заправо и није прави императив, већ императив у функцији молбе, чиме се изражава трагика несклада лирског субјекта са објективном стварношћу у којој живимо, пројектованој тако да појединцима намеће системе, регулације, односе, навике, мишљења, па и осећања.

А то, последње, осећања, управо су оно што вуче ка маштању једне друге, боље, сањиве стварности, у којој је све лакше, мекше, лепршавије, невиније и спонтаније. Један други песник, написао је кратку форму, тристих ,,Пусти ме/ пусти нас/ пусти''. И заиста, чини се да ово време неће да пусти људе на миру – као да је то оно што нам је Латинка Ђорђевић хтела казати мотом у имену збирке.

Јединке теже да буду пуштене, јединке теже слободи, а каква је то слобода којој није дозвољено да сања? Сам насловни концепт стоји на танкој жици песимизма и оптимизма, али је управо оно ,,пусти'' оптимистички императив који је превагнуо. Као да се жели наредити срећа, као да се жели наредити срећи, као да се хоће, макар и силом, преотети тренутак мира. Толико је јака та жеља.

Оптимистички императив оваплоћује се у стиху ,,Смеј се'', истоимене песме. Но, прича о оптимистичком императиву комплицира се ако погледамо целу збирку, јер ћемо доћи и до оног ,,Сад ћутим и не сањам више'', изричитог песимизма. Цела збирка је као борба, вечна борба између оптимизма и песимизма.

,,Пусти ме да сањам'' подсећа на лирску бајку, са једне стране, док са друге, читава збирка се усложњава комбинацијом песама и мини-песама, интерлудија, интермеца, који прате основну тему и готово рефренски варирају на њу, композицијом која је врло близу поеме.

Може се констатовати можда и пречеста употреба презента који за разлику од перфекта, а и заједно са њим, више припада прозном стваралаштву. Но, са друге стране, у складу са мелодијом, меланхолијом, менталитетом и тоналитетом читаве збирке (и наслова исте) он је послужио као јако везивно ткиво.

Духовна компонента рефлексивног тока поезије Латинке Ђорђевић снажно се сукобљава са телесном и Еросом: ,,Горка олуја/ пара груди/ огољене'' као и ,,Талас жеља/ смешећи се широко/ лиже пукотине/ слатке бесмислице'' (стр. 35 / стр. 34).

Занимљива је игра презента и императива, који у њеној поезији мешају своја значења у копулативном споју у коме заједно партиципирају, као и презента и перфекта, где презент често бива у функцији означавања прошлог, а прошло време као да означава нешто што је вечно прошло, па и до садашњег тренутка, нпр. ,,Бриге нас море/ годинама/ коса је од те муке/ проседела,/ душа увела'' (стр. 79).

Душа, као битно обележје у култури старих Словена, све то није случајно, Латинка Ђорђевић је заиста песникиња словенска, у чијем поетском језгру душа заузима важно ако не и главно место – њене су песме мисаоне само ако су и осећајне, заправо она и пише својеврсне душевне песме.

Сви ови, примарни несклади, срећа и туга, смех и сузе, нада и бол, права и секундарна значења морфолошко-синтаксичких јединица, дух и Ерос, у функцији су изражавања основног сукоба, песимизма и оптимизма, где се песникиња опредељује за друго, али је реалност враћа првом. Ту немогућност, да се ухвати коло среће, онда када се појави, најбоље потврђују сами делови ове збирке:

,,Срећа растаче наше силе,
Као што несрећа
Гуши наше врлине...''

или:

,,Живот с пролећа
године бдења,
вечита чежња,
љубичасто небо
на крилима галеба,
ноћ што
лагано пада.''

или пак:

,,Срећа која пламти,
помаже да победим
живу смрт.
Болест и грч.''

Или оно, што можда и најбоље детерминише читаву збирку:

,,Страх је прошао,
вратите ми сан.''

проф. Милош Ристић

Елеонора Лутхандер, Стокхолм - Шведска

ДВОСТРУКО

Ти ниси мој
али могу да те позајмим
у библиотеци

Ти си руска литература
ти си флаша вотке
која кружи градом

Ти си климава
кафанска столица
за мојих сто кила

Ти си моја најбоља реклама
и ја твоја
ти си возач пијане формуле
на мазут

Шта трезан кажеш
то пијан напишеш
ти ме двоструко волиш

Ти ниси мој
ти си гробаров

ПИЈЕМО ЈАША ГРОБАРОВ И ЈА – Елеонора Лутхандер

Моја прва ПРВА НАГРАДА је из погрешне дисциплине! Јер није хаику, није ни нека потресна и протестна поезија, није ни мисаона ни љубавна, већ кафанска и боемска. Замислите неко, ко је у кафани, на питање: "Шта пије дама?", годинама одговарао: "Ја бих радо (треснула) једну шампиту, а ако нема, може и кремпита!"

КО ЈЕ РЕК`О ЖИВЕЛИ?

Корење је пустила
кафанска чаша
у руци му процветала
подиже је Јаша!

Неко ко тражи да уместо шљивовице, добије - слатко од шљива! Нимало боемски! Да таква једна кафански неприлагођена особа, добије прву награду на међународном конкурсу Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ за зборник боемске поезије "ПИЈЕМО ЖИВОТ И ЈА"!? Мало је чудно, зар не? Ја сам она која је небројено пута гледала Пучинијеву оперу, "Боеми", а после представе ишла са мужем на вечеру у "Два јелена" или у хотел "Унион" да слушамо Звонка Богдана. То се, наравно, не рачуна у праву боемију, већ у брачне дужности ... За мене је кафански живот почео тек када сам као права "крушевачка скандинавка" отишла сама да ручам у "Морнар", где сам случајно свратила као полу-туриста , тражећи на брзину неку кафану за своју глад.

Убрзо су ми пришли неки песници којима сам у то време плаћала пиће и посуђивла (давала) новац. Говорило се за мене тада да сам "пуна као брод". Неко је затим, са страхопоштовањем рекао: "Ово је Јаша Гробаров"!

Ја наравно, нисам знала ко је он. У Београд сам се из Шведске вратила после више од двадесет година (минус муж, шведски новинар); буквално "пала с Марса" у Кнез Михајлову. Требали су, на пример, ради неког интервјуа, детљно да ми опишу где се то налази зграда Радио Београда .... (Она округла висока кућа) Е, још само кад би се сетила где је та Македонска ...

Мислим да је то била 2005. године. Јаша нам се придружио и одмах позвао "болничара" да му донесе "мазут", (нешто зелено) јер се управо - трезнио. Затим је од истог конобара наручио печурке на жару. Инсистирао да ме са њима храни, мада сам већ била завршила са ручком. Нисам могла да одбијем макар једну или две. Онда сам предложила да ја њега мало храним. Никада нећу заборвити те шампињоне на постељи од пиринча, ту виљушку с којом ме је у кафани хранио човек кога видим први пут у животу, човек који ми је такође стиснуо шаку до бола, по томе га исто памтим. Тражио је да му конобар каже које све воћне сокове има и после набројаних: боровница, јагода, кајсија и брескква, тражио је вињак.

Онда је рекао да мора да иде и замолио на зајам од мене новац за такси. Обећао је да ће ми вратити. Мислила сам да га више нећу видети. Било ми је свеједно. Али, звао ме је већ за пар дана и у кафани испод Народног позоришта ми је вратио новац и позвао на кафу и палачинке. Дошао је трезан, лепо одевен, имао је црну кожну јакну. Био је обријан, свеж и иако не баш мој тип, (висок, плав ...) изгледао је - згодан, чак и леп! Дуго смо причали о уметности и књижевности.

Питао ме је затим шта желим да радим и ја сам осетила да ми нико, сем њега, не би учинио за мене једну највећу усугу - да одемо у Котеж, да посетимо моју маму. Био је изненађен, затечен, али је ипак пристао, као прави џентлмен. Човек кога виђам други пут у животу, о коме ништа не знам, осим да се зове Јаша Гробаров, полази са мном аутобусом преко Дунава, да сретне једну мистичну руску племкињу. Али пре тога, морали

МАЛИ И ВЕЛИКИ ПРИНЦ

Немој да ти ја дођем
да те оживим!

Као фараон си се
балсамовао
својим лепљивим
песмама
послао си сам себе
за амбасадора
српске поезије
у небеском царству

Немој да ти ја тамо
дођем
да те оживим
ти се само правиш
мртав
у инат мени
и Његош се одселио...

Тужићу те
да си фалсификовао
принчевску титулу
доста је више твог
реч-ног терора!

Незасити китови
гутају твоје протеинске
стихове
узалуд будим
жене које те сањају
давим твоју сенку
у Скадарлији
кварим ти слику
али рачунар не памти
деформацију
ови вечито млади
програмери пију
али се не дрогирају
само пишу поезију
онако како си им
ти наредио
као Лењин

Писати,
писати,
писати...

смо да свратимо у више кафана укључујући и локални "Медун" да Јаша наточи своје гориво, свој "мазут".

Још једном смо касније ишли код ње, али тада нам, тешко болесна, више није отворила. Ја сам онда изашла из зграде, а он је још дуго остао пред њеним вратима. Када смо се враћали, кривудао је испред мене, очајнички вукући мој црни "Самсонајт" пун књига. Прелазио је улицу ван прелаза и заустављао аутомобиле ... Касније је рекао да се "мало заљубио" у моју маму.

Ја сам дуго мислила да је он врло усамљен човек, али ми је једна женска особа одала тајну да он има "неког ко га пуно воли". То ми је био драго. Била сам поносна да је мој најбољи пријатељ - вољен човек, јер то и заслужује! У току неколико година, Јаша ме је понекад водио по кафанама и књижевним вечерима и насмејавао до суза. Блесавили само се на Сајму књига, у Удружењу књижевника, по Скадарлији и Црној Гори, где смо се сретали у једној песничкој колонији и код заједничких пријатеља. Јаша је једноставно знао све и могао све!

И што је најважније, а у вези је са овом наградом, научио ме је да понекад попијем мало дуњеваче. Иначе бих се осећала као вечито трезан уљез, како у кафани тако и у књижевности.

Једино ми је жао што се никад, ама биш никад нисам напила. Ни са њим, ни после њега. Јаша је био једини човек на свету пред којим се не бих стидела да будем "мртва пијана". Али сам му, све једно, сасвим трезна одала своје највеће тајне. И он мени. Убеђена сам да тада није био пијан.

Своју прву праву боемску песму написала сам о њему. И ову, једину у животу, Прву песничку награду добијену од Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ у вољеном родном граду Крушевцу, такође посвећујем њему, мом учитељу кафанског бонтона, Јаши Гробарову из чије сам руке јела.

© Елеонора Лутхандер

Ругаш ми се Бранко
мртав насмејан
залепио си се за Интернет
као жвака
ма тражићу од Гугла
да те скроз избрише
ургираћу да те Википедиа
прогласи живим
а Хаг невиним

Па кад ти компјутерска
месечина
обасја лице
шта ћеш онда
паметно да напишеш
онако измрцварен
сумасишавши
без националне пензије?

Ма одкуд теби рачунар?
За тебе је обична оловка
ти си је сигурно и
у гроб прошверцовао
и пишеш,
пишеш,
пишеш...

© Елеонора Лутхандер

Напомена:

За награду Златна струна
2014. године у Смедереву
било је пријављено око
700 радова,
а у ужи избор од шест
најбољих песника,
односно песама,
ушла је
и Елеонора Лутхандер
из Београда,
са песмом
Мали и велики принц.

ДАНИ ЛИПЕ У БЕРАСКОВУ – Дарко Колар, Шид

У Бераскову је 06.06.2015. године одржана традиционална књижевна манифестација под називом "ДАНИ ЛИПЕ" у организацији М.З. Беркасово и Књижевног клуба "ШИД" из Шида. Књижевни клуб "ШИД" из Шида ради у оквиру Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. Песници и поштоваоци животног дела и лика поетесе и сликарке Дамјанке Чизмић која је преминула у Минхену, отворили су месну библиотеку "Дамјанка Чизмић". Гости су обишли галерију слика Љиљане Јовановић у Беркасову, а затим су обишли манастир Архангела Гаврила у Привиној Глави. О Дамјанкином литерарном делу говорили су Љиљана Јовановић, Весна Перовић, Снежана Михајловић и Ана Станојевић, док су песници говорили своје стихове посвећене овој манифестацији. Присутни гости су дошли из: Бања Луке, Сремске Митровице, Петроварадина, Шида и његове околине. Овогодишња плакета "Липов цвет" уручена је Народној Библиотеци "Симеон Пишчевић" из Шида.

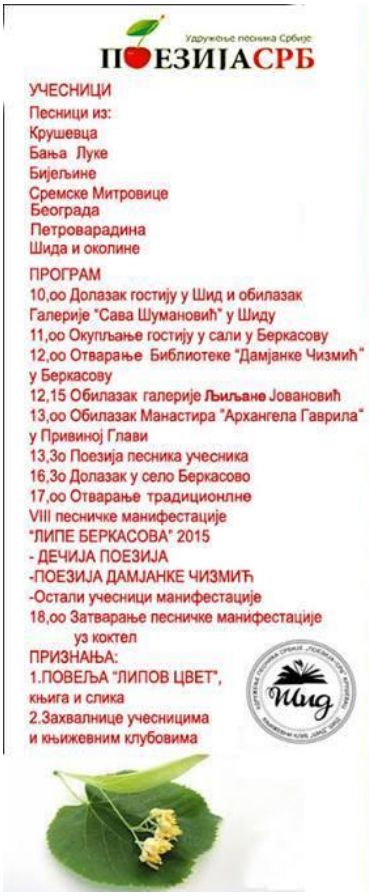

Удружење песника Србије
ПОЕЗИЈАСРБ
УЧЕСНИЦИ
Песници из:
Крушевца
Бања Луке
Бијељине
Сремске Митровице
Београда
Петроварадина
Шида и околине
ПРОГРАМ
10,оо Долазак гостију у Шид и обилазак Галерије "Сава Шумановић" у Шиду
11,оо Окупљање гостију у сали у Беркасову
12,оо Отварање Библиотеке "Дамјанке Чизмић" у Беркасову
12,15 Обилазак галерије Љиљане Јовановић
13,оо Обилазак Манастира "Архангела Гаврила" у Привиној Глави
13,3о Поезија песника учесника
16,3о Долазак у село Беркасово
17,оо Отварање традиционлне VIII песничке манифестације "ЛИПЕ БЕРКАСОВА" 2015
- ДЕЧИЈА ПОЕЗИЈА
-ПОЕЗИЈА ДАМЈАНКЕ ЧИЗМИЋ
-Остали учесници манифестације
18,оо Затварање песничке манифестације уз коктел
ПРИЗНАЊА:
1.ПОВЕЉА "ЛИПОВ ЦВЕТ", књига и слика
2.Захвалнице учесницима и књижевним клубовима
Шид

VIII КЊИЖЕВНА МАНИФЕСТАЦИЈА
"ЛИПЕ БЕРКАСОВА" 2015
БЕРКАСОВО
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА "БЕРКАСОВО"
АКТИВ ЖЕНА "ИЗВОР" БЕРКАСОВО

БИБЛИОТЕКА
ДАМЈАНКА ДАШКА ЧИЗМИЋ

БИБЛИОТЕКА
ДАМЈАНКА ДАШКА ЧИЗ

Слободан Цвитковић, Шид. Рођен је у Батровцима, општина Шид, на Марков дан (8. мај) 1950. године од мајке Јелке и оца Миливоја. Прва четири разреда основне школе завршио је у свом селу, а друга четири у Вишњићеву, Кузмину и Шиду. Два битна момента за његово школовање била су; у то време живело се у доста оскудним материјалним условима, родитељи су словили као земљорадници али са веома мало земље. Пошто је старији брат већ ишао у школу, било је предодређено да као млађи остане са родитељима и бави се земљорадњом. Други момент који је битно утицао на школовање и цео животни пут је тај што је погрешним лечењем у деветој години живота изгубио слух. Међутим жеља за школовањем и обезбеђивањем колико - толико пристојног живота преовлађује, и у таквој ситуацији успева да заврши гимназију "Сава Шумановић" у Шиду, определивши се за природно-математички смер, пошто је волео архитектуру и надао се да ће успети у настојањима да ту своју жељу испуни. Међутим, родитељи нису материјално могли да помогну да то оствари, а због здравственог стања није било могуће да се кроз рад самостално школује. Свој радни век, све до пензије, провео је у општинском органу управе Шид. Још као мали волео је да рецитује а касније и да пише кратке песмице, које су понекад биле објављиване на "зидним новинама", а најчешће је то читао друговима. Тешки животни услови, (рад на радном месту, због ниских примања додатни рад на родитељској, а и туђој земљи, затим у шуми и сл.), градња куће, и друге свакодневне животне муке, као и проблеми са здрављем, утицали су да своју љубав према поезији није могао у већој мери да изражава. Након одласка у пензију почео је интезивније да посећује књижевне вечери у Шиду и околини, и помало писао песме али опет само за своју душу. Први пут је на књижевној вечери коју је организовао, Покрет за заштиту и неговање реке Босут јавно иступио и прочитао песму "Река Босут", иста је од свих присутних добро примљена и од двадесетак приспелих радова освојила је треће место. Није био члан ниједног књижевног клуба све до Светог Илије 2014. године. Тога дана је позван на оснивачку скупштину књижевног клуба "ШИД" који је формиран и делује у оквиру Удружења песника Србије - Поезија СРБ са седиштем у Крушевцу. Примљен је за члана тог књижевног клуба, и од тада активно учествује у свим делатностима клуба, а такође, по могућности, посећује и друге културне манифестације које се организују у Шиду и околини. Ожењен је и са супругом Радом живи у Шиду, али на њихову велику жалост немају деце. Ово му је прва самостална збирка песама, а у досадашњем периоду песме су му објављене у часопису за поезију, који издаје Удружење песника Србије ПОЕЗИЈА СРБ, а такође и у зборнику боемске поезије под насловом "Пијемо живот и ја" у издању истог удружења песника. *Добитник је годишње награде за 2014 годину коју му је доделило Удружење песника Србија - ПОЕЗИЈА СРБ, са седиштем у Крушевцу.

Слободан Цвитковић – Биографија, Дарко Колар

*У Медија центру КЦК у Крушевцу, 21.02.2015. године, одржана је годишња скупштина Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. На седници су додељене ГОДИШЊЕ НАГРАДЕ удружења за 2014. годину песницима Мирославу Мићи Живановићу из Крушевца и Слободану Цвитковићу из Шида.

ИДИЛА НА РЕЦИ

Река Босут није дубоко море,
али овде сам радо чекао зоре.
Ова мирна вода и њена обала
лепши су од морских валова.

Ту сретох малу лепотицу
из младости моју миљеницу.
Према мени пружи руке своје,
у грудима затрепери срце моје.

На обалу реке када дође
кроз моје вене радост прође,
па повезем чамац ка маломе сплаву
а поветарац мрси њену косу плаву,

Ту смо били све до зоре ране,
због љубави младалачке, раздрагане.
Време брзо прође, ми се тргнемо
када излазак сунца угледамо.

Би нам жао што морамо ићи
обећасмо, опет ћемо овде доћи,
јер идиле ове више нигде нема
сем Босута и нашега Срема.

ПЕСМА ЈЕ ВЕЧНА

Да бих исказао радост или срећу,
мисли ми беже, у бескрај путују.
Знам, стићи их никада моћи нећу,
јер мојим немирним венама лутају.

Да искажем тугу, увек нађем речи,
тад не тражим ни пара ни злата,
само помислим да песма тугу лечи,
па ми се рука сама за перо хвата.

У души грч попусти, лакше дишем,
ни строфама мојим тада није лако,
идеје навиру, ја их само пишем,
а руке журе да унесу слово свако.

Написане песме целом свету лете,
неке ће да растуже, неке развеселе.
Сви ће они ипак мене да се сете,
а мисао нек' им буде, како сами желе.

Стихови ће моји говорити свима,
да трајно остаје оно што песник запише.
Вечно остају и сећања, песме у њима,
а то песнику од живота значи више.

ВОЛИМ СРЕМ

Волим ово парче земље,
између Босута, Дунава и Саве,
и када њега газе и отимају,
као да чупају косу са моје главе.

Волим ово парче земље,
баш такво, какво је,
равно, помало брдовито,
као да је из мојих груди отргнуто.

Волим ово парче земље,
непрегледног жита таласање.
Вредне руке наших жетелаца,
као да су део мога срца.

Волим ово парче земље,
и прашину што се путем диже,
кад се коњима сапи од зноја пуше,
као да су изашли из моје душе.

Волим ово парче земље,
ове људе, и кад раде и кад славе,
кад се довикују прего кућног прага,
јер они су део мене, део бића мога.

Не дам ово парче земље,
ни за какво благо света.
Волећу га целог живота мога,
чуваћу га ко зеницу ока свога.

ЗАВИЧАЈ

Прошао сам пуно света,
видео сам много планина и река.
Обишао сам градове и села,
разна мора и језера нека.

Гледао сам Мона Лизу, Версај у Паризу,
пио пиво на Влтави у златноме Прагу.
Прођох Грчку сјајним сунцем обасјану,
и далеку Шведску, ледом оковану!

Прођох и Србију нашу дивну,
наше бање, Манастире Свете.
Видех Тару, спокојну и мирну,
у души ми остадоше Златибора лепоте.

Али оно што не нађох нигде,
родно село завичаја мога.
Дивне људе са ових равница,
гутљај воде са Босута реке,
бусен земље мојих Батроваца.

© Слободан Цвитковић

Веселинка Игић-Филагић, Шид. Рођена је 27. маја 1940. године од оца Кузмана Петковића и мајке Јеле у селу Винковачки Бановци, општина Винковци, Хрватска. Основну школу учила је у свом селу, а средњу Управну школу у Винковцима. Радила је у Комерцијалној банци у Винковцима, удала се 1968. године и у Шиду наставља рад у адвокатској канцеларији свога супруга Игић Саве.

Након одласка у пензију активно ради у општинској организацији инвалида рада у Шиду. У више мандата бирана је за председника ове организације, а истовремено је била члан Извршног одбора Савеза инвалида рада Војводине и члан Скупштине Савеза инвалида рада Србије.

Писањем песама бавила се од ране младости, али део љубавне поезије однео је ратни вихор деведесетих година.

Одласком у пензију враћа се својој љубави из младости поезији, али сада пише песме из живота пензионера, о свом Срему и манастирима у њему.

Песник Дарко Колар

ДОДАТИ ЖИВОТ ГОДИНАМА

Од рођења године постоје,
у младости оне се не броје,
Јер изгледа као да стоје,
Док касније све брже пролазе,
Ал' газимо једне исте стазе.

У години исти је број дана,
у младости велика је мана,
Само желе да буду старији,
Кад порасту буду паметнији,
Па схватају колике су грешке,
Што касније године су тешке.

Јер што даље сви ми пожелимо,
Да године бар зауставимо,
Да у једној што више доживимо,
Па због тога ми се и дружимо.
Тако би нам дужи живот био,
Догађајима кад би се испунио.

То је оно што нам назив каже,
Живот се са годинама слаже,
Додамо ли живот годинама,
И сва прошлост путоватће с нама.

ДОБРО ДОШЛИ У ШИД - ГРАД САВЕ ШУМАНОВИЋА

Добро дошли, ми Вас поздрављамо,
Са вратима и срце Вам отварамо,
Добро дошли, да се дружимо,
И лепоте Шида подсетимо.

Дружити се с Вама нам је дика,
Упознати многе, јединствена прилика,
Треће доба ми да прославмо,
И многе речи са вама прозборимо.

Ви сте дошли с више страна света,
А не доћи велика је штета,
Ту се срећу и лица позната,
Упознају нова непозната.

Седми пут ми се састајемо,
Уз здравицу мало прозборимо,
Дај нам Боже здравља и весеља,
Већа пензија и то нам је жеља.

Године смо многе одрадили,
У пензији да би уживали,
Авај, нама, ал' то није тако,
Ту је нешто пошло наопако.

Бесмо млади лека не требамо,
Сад га с мале листе добијамо,
Кад би листа за лек била већа,
Порасла би ту и наша срећа.

Ми смо радни, то нам је у крви,
У свом послу ми смо увек први,
Ал' понекад ми заборављамо,
За посао ми снаге немамо.

Поред свега ми се не жалимо,
Већ свој живот лепо проводимо,
Дај нам боже дружења све већа,
То је за нас и срећа највећа.

Са свих страна браћу упознамо,
Са свима се братски поздрављамо,
Па кажемо како је свет мали,
Јер одсвуд познат се појави.

Ми Вам данас добро желимо,
Двадесет и пети ми да прославимо,
Да заједно коло поведемо,
Сви се скупа лепо проведемо.

СЕТНО ПУТОВАЊЕ КРОЗ ШИДСКЕ ШОРОВЕ

Белило шидских шорова, које је овековичио наш велики уметник Сава Шумановић, заменило је сивило и неуредност.

Не можемо окренути главу да не видимо нашу улицу Цара Душана, која од најужег центра града, нагло се претвара у неуређен простор, пун блата са обе стране улице, вечно паркираних трактора, приколица и других покварених возила, пуне папира, флаша и разног отпада, а да не помињемо како изгледа крај те улице сваког 16-ог у месецу, када сав вашарски отпад немилосрдно ветар расноси свуда наоколо, а да то никоме не смета, без обзира што је то први поглед у нашу земљу, први утисак при уласку у Србију, а који је пресудан.

Шид тоне у своје блато. Давно смо заборавили да постоји прање улица, да постоји обавеза одржавања јавних површина, да постоје казне за нарушавање угледа града, јер зашто би то поштовали несавесни појединци, када и онако неће бити кажњени.

Давно је престала обавеза чишћења снега у току Зимског периода, па зачуђено гледамо појединце по широким шоровима како испред својих кућа чисте снег. Зашто би то радили кад их нико не тера.

Дуга би била шетња кроз наше улице, јер на сваком месту око се може зауставити на прљавим контејнерима, где смеће развлаче пси луталице, а да то нико не спречава и још много тога. Шетајући очима еколога кроз наше улице, жалимо што немамо моћ или неки чаробни штапић да замахнемо и да све постане блиставо бело као на платнима нашег Саве Шумановића.

© Веселинка Игић-Филагић

Саша М. Угринић – Велика Плана (1971), пише песме, кратке приче и афоризме, подстакнут свакодневницом и остварењима и покушајима познатих и анонимних савременика и свих оних који су за собом оставили видљив и мање видљив траг.

Од 1997. године промовисао своје прве књижевне радове, био члан Књижевног клуба СКЦ - Крагујевац. Са Славишом Крстићем поделио другу награду на Конкурсу Дома културе из Ивањице за најлепшу љубавну песму 2006. године, након чега је објављена заједничка књига: „ Језик жеђи / Тренутак цвета ”.

Живи у Великој Плани.

КАД РЕЧИ ЗАЋУТЕ

Дође време да речи заћуте,
кад’ те песма неће,
кад’ је грло суво.
Кад’ се дигне море
и нарасту реке.
Кад’ настане туга
и руци треба спаса рука.

Када умишљен спадне на мрава,
јер је у глави бивала осека.
Када вода дође до грла,
да би прорадила душа.

Дође време када небо куша,
док још кушња има смисла.

Србија,
18. мај 2014.

ЛЕПА РЕЧ

Када већ желиш реч, прозбори
Ако сматраш да имаш нешто рећи
сабери се и, молим те,
покушај да кажеш корисне речи
У времену лудом луде нису луде

Много напора до ситних циљева
Од блата сунцем што живот поста
на крају прашина оста

Лепе речи треба да буде
Да спаја људе
Добре и јасне
нове увек,
никад’ доста

ЋИРИЛИЦА

Србица, Глагољица, Азбука -
Ћирилица - красотица!
Староставна лепотица.
Од Лепенског вира
до урбаног немира.
Хуљи сметна и пометна.
Домаћина искушеница.
Фонема боема.
Тајна гласа са иконостаса.
Поколењу рука спаса.
Дика и придика.
Колевка бројева, матера говора.
Слуђена, хуђена,
у јефтине боје бојена.
Кантар стида, мера части,
предмет спора многих власти.
За трагаоце - истина.
Језика хекланија.
Од Лепенског вира
до урбаног немира.
Док је ње, биће Срба.
И Србије.

Нападнута, скрајнута,
лагана, подвајана,
присвајана, прекрајана.
Под метке стављана,
на вешала постављана.
Утулела претка песма,
једноставна к'о лепота.
Амулетна, али чедна.
Гложена и обожена.
Дугом цртана и када је спутана.
Паљена и мачем брањена.
Прогањана у гудуре,
скривана у земунице.
Као феникс и жар-птица.
У ритама просјакиње.
И хаљама кнегињице.

Србица, Глагољица,
Азбука - Ћирилица,
а богме - і Latinica.

НА ПУТУ БЛЕДИ ПУТ И ТРАГ

Ани Поповић,
Раковица -Београд 1999.

Своје дуге прсте протежеш
кроз косу сна
за очи у којима пространства певају
Уточиште магли дато је у мислима
док ми се праменови разбуктавају у
другачијем времену

Своје дуге прсте провлачиш кроз
бистрину дна
дах хрли у шумски до
Док се пучином небо огледа
кожа се додирује с додиром

Ту нестаје сваки траг
лишће променом путује
Начас и кад ти сенке склоне с лица
осмех благ
са песмом твојом тихујем

Ти си једно на више страна
правечни пољубац увек збуњује
Док руке плету чипке од дана
ветар се струјом дарује

На путу бледи пут и траг
да ли можеш тражењем наћи
Ушла у оног што ти је драг
изгледа нећеш никад изаћи

Па нека будем у теби ран
конак где зора извире
Ана јеси ли икада била ван
места где настанак и нестанак умире

© Саша М. Угринић

Јована Марковић, Љубава, Крушевац.

МОЈА ЉУБАВ

Моја љубав јесте слатка
Зато што је тако глатка
Јер је љубав пуно моћна
А ипак и пуно сочна

Моја љубав има моћ
Тако слатку као ноћ
Додај само једно вече
Па да буде као шећер

ПИТАМ СЕ

Да ли када ја заспим на пут
Питам се прошета и месец жут

Питам се када заспим
И када се опустим

Да ли луткама
Место за игру допустим

Хм хм је ли је ли
Да ли је то Снешко Бели

Питам се питам
Прићем прозору још мало ближе

Да ли то мени
Деда Мраз стиже

Питам се питам каже ли истину сова
да ли је то стигла година нова

ЧИК ПОГОДИ

Чик погоди како се лети
Чик погоди како се слети
Чик погоди шта је цвет
Чик погоди шта је свет

Чик погоди шта је плаво
Тако плаво тако мало

Чик погоди која птица има реп жут
Да ли децу боли кад мама узме прут
Па ми кажи да ли важи
Да се зими сунчаш на плажи

Мислиш да одговора нема
А не знаш шта ти све живот спрема

ЛЕП ДАН

Овај сунчан дан
Као да је сан

Пчела радо слеће
На свако цвеће

Лептир показао крила
А боја се само прелива

Птице певају песму
Петао показао кресту

Док се боје сна мешају
Он и она певају

© Јована Марковић

Сандра Миладиновић, Крушевац. Рођена у Крушевцу 17.07.1971. године. Живи у Мајдеву, селу надомак Крушевца крај реке Расине. Има сина који јој даје снагу да истраје у овим бурним временима. Православље је њена инспирација. Велики је космополита. Дипломирани је економиста банкарства, финансија и осигурања Економског факултета Београдског универзитета. Од када зна за себе привлачи је све што има везе са уметношћу.

ИЗМЕЂУ СНА И ЈАВЕ

Како би тија река
брег ронила
да није створила
корито под месечином,
обале под заветрином
сунчевог трептаја?
Како би магле
загонетку задале
да се нису надале
ведру хладне изворске воде
у шаци наде!?
Како би срце дрхтало
да није сажело уздах
до уздаха, мелем од трња…
Камен претворило у прасак,
а пустињу у оазу?
И како би душа навек волела
да није сагорела,
и поново полетела из пепела,
да би слетела између сна и јаве!
Како?!

МЛАД МЕСЕЦ

И млад се месец
овом улицом,
у очи таме загледао,
косе јој црне срмом мрсио,
љубио нежне груди лагано…
Спустио се до изворишта,
па јата птица пробудио,
потом је посред вољеног лица,
пупољак пролећа зарудео…
И занео се као свако вољен,
што воли својом душом свом,
заборавио да свиће јутро,
долази растанак са вољеном…
И први освит ружичасти,
када роса кану јој посред браде,
зашкрипа капија и корак нем
с мирисом лаванде се искраде…
Тек тако нестадоше за оном косом,
он у кочијама јури за њом,
дуге јој ноге голе и босе,
хитају право дому свом…

КАО НЕКАДА

Ћутим јер мислим неће знати,
какве ме боли сада муче,
али све муке узалуд су,
срце јој убрзано туче…

Кријем јер мислим неће чути
како ми сузе на јастук лију,
-Како си дете, целу ноћ сањам
неког опасног пустахију?!-

Смејем се јер мислим заварађу,
ту брижну душу навек младу,
руку ми стегне изнанада
гледа ме са осмехом у трагу…

Певам и мислим повероваће,
веселом гласу што се ори,
-Погледај руже испред куће,
иза леђа ми проговори!-

Ех моја мати, што навек чекаш
у сенци старог јоргована,
бодриш када падам док тајно плачеш,
не даш да престанем да се надам…

Има ли те у облацима,
или сунцу што шара мојим лицем,
жубору реке ил крошњи липа,
међ пролазницима ове улице…?!

Има ли те у овој песми,
стиховима који ме лече?
Има ли те у овом граду,
руменилу што зна да шара вече…?

Има ли те међу звездама,
јутру што уздахом ме буди?
Жива ми буди најмилија,
нежно ме привиј уз своје груди….
Као некада ….

САМО НА ТРЕН

Отпој ми песму што чуо није
још нико на овом белом свету,
нахрани моје илузије,
погоди стрелом сањиву мету….

Пробуди ме рајским стихом,
не, није важно, што је лаж,
као стари просјак што уздише,
шапће ми душе ожиљак….

Занеси ме ко палму југо,
заварај паучином траг,
и буди варалица знана,
чија стопала познају мој саг….

Са тобом у земљи чуда поново,
још једном за живота барем,
летећу као птица заносна,
за фатаморганом над твојим морем…
САМО НА ТРЕН….

СУНЧЕВА БАРКА

Осећам како лишће расте,
сок живота липе се буди,
са југа долећу у гнезда ласте,
надолазе реке, уздишу груди…

Сјатила се сунчева барка,
плови улицом и стазама,
тамо где владаше снежна бајка,
топлина сија променадама.

Као она шољица чаја,
што чека своју коцку шећера,
прозори сањају да им се преда,
слика пејзажа, тиха вечерња…

И лептир из лутке излетеће,
ушушкан шупљином старога стабла,
на валове ливаде тихо слетеће,
неће да пати док му се нада…

© Сандра Миладиновић

Даница Рајковић, Крушевац

ОЖИЉАК НА ЛЕВОЈ РУЦИ

Шуме кестенови на тихом ветру
Крошње трепере у нитима светлости
Свака његова реч боји снове
И једно време у раној младости

Постепено је улазио у мој живот
Свака његова реч бола ме ко стрела
Осмех му је говорио више од речи
И сва сам блистала кад бих га срела

А онда је сунце само мени сијало
Његов шапат је провалије спајао
Његов шарм ме је тако грејао
А загрљај ме у небо узносио

Одбацила сам страх да га губим
Ишчезла је туга као облак сиви
А кад је престао за мном да жуди
Клизиле су сузе као вулкан живи

Као магла између снежних грана
Туга веје пахуље и покрива му лице
Како је болно и тужно у овој самоћи
Речи увреде кидају нади границе

У грудима срце куца све јаче
Вечити пламен тражи нове стазе
Ожиљак на левој руци знак је
Да туга и самоћа најчешће пролазе

У СЕНЦИ ДИВЉЕ ТРЕШЊЕ

Стоји у сенци дивље трешње
Гледајући зелени лист како се буди
Сунце златно и топло сија
И својим сјајем пролеће руди

Љуља се капут на погуреним леђима
А ветар носи седе праменове косе
Лете лептири по зеленој трави
Топлину и радост са собом доносе

Он је и даље у сенци дивље трешње
Кроз мозак пролећу бројна питања
Можда памти неко зло време
Или су то ипак само лепа сећања

Сенка почиње полако да бледи
Док сунце креће на далеки пут
Он и даље стоји испод те трешње
Чека Месец да засветли жут

И осветли на кори драго име
Уцртано тог давно прохујалог дана
Када су се волели у сенци дивље трешње
Све чекајући да сване зора рана

КАПИЈА ВЕТРОВА

Када се наши путеви раздвоје,
у оку падну искрице сјајне,
и нарасту као највећи вулкани,
твоје речи су биле бајке...

Ти си ме научио да поново корачам,
да идем напред правим путем,
ко сам, одакле сам и да идем сама,
све моје стазе биле су расуте...

Нека ни једна суза не дође,
и не покрије пут сјаја,
доћи ће дан када ћемо корачати,
сновима нашим никада краја...

Не може се заменити радост,
и када одеш пријатељу мој,
остаће нада у срцу да живи,
заједно смо корачали по стази
мирисној...

Капија ветрова шири гране,
и пупољке беле рацветава,
због растанка нашег осетићу бол,
али неће бити заборава...

Тишина је висила у ваздуху,
камено лице планине очи отвара,
пролази тиха сенка осмеха,
у дугиним бојама звук се ствара...

НЕПРОХОДАН ЈЕ ПУТ ДО ТЕБЕ

Непроходан је пут до тебе,
и неприступачно, тако далеко,
иако сам свесна тога,
поћи ћу, знам -чека ме неко!

Цветају жеље латице се шире,
блистају зоре и нова сванућа,
као да спавам и дању и ноћу,
у мојим сновима жеља је путујућа!

Понекада најдубље речи љубави,
срце не може да изговори,
сваки прави откуцај се чује,
шуми ветар, таласају снови!

Светлост сунца обасјава пут,
камен жеља отвара врата,
мирис ваздуха боји снове,
и глас застале казаљке сата!

МНОГО МИ НЕДОСТАЈЕШ

Лутао си као облак,
срце ти је било мекано,
погледом си тражио оно чега нема,
да прихватиш истину није лако...

Очи су се пуниле сузама,
емоције надјачавале истину,
сваки излазак сунца ти је био драг,
а, глас славуја ти читао књигу...

Желео си да слушаш речи,
било их је врло мало,
понекада си лептиру говорио,
самоћа ти отвара стално...

Слушао си тишину како дише,
и кораке ветрова,
отварају ти прозоре,
и када сунце зађе спусти се тама,
казаљке на зиду чекају зору...

Тако су пролазили небројано дани,
у твојим мутним очима речи су мале,
отвараш уста када треба да једеш,
а, коме да кажеш јабуке су пале...

Када се отвара капија мала,
и чујеш кораке само их ти познајеш,
трчала сам ти у загрљај,
мој Милуне, тако ми недостајеш...

© Даница Рајковић

Мирко Стојадиновић, Макрешане – Крушевац

ГРАЧАНИЦА

Распињу те опет, света
Грачанице, светлоснице.
Да усмрте твоје било.
Да нам било, не би било.
Да нам било не битише.
Да нам миро не мирише.
Већ те само тамјан смрти,
по покрову смртоносну.
Да ископа раку роду,
светоносном, распетоме,
светом вером узнетоме,
часним крстом, васкрсломе.
Симонида мати плаче,
из очију отргнутих,
што зидове твоје краси.
Суве очи, извор свети,
Заливају пород српски,
да упамти и да схвати.
Моје очи, јесу суве,
ископане од крвника.
Не дајте ме, мили моји,
да заборав мене згасне.
Сачувајте моје било.
Да сачувам душу вашу,
да вам пород не угасне.
Не дамо те, светлоснице,
да угасну твоју свећу.
Векове си издржала.
Надживећеш премеђења,
засјават ћеш поколења.
Није живот јуче стас'о .
Да не знамо свога рода.
Светиња нам ова збори.
Сетите се, децо моја,
свога оца и праоца,
и свег нашег српског рода.

ВЕЧНА ЉУБАВ

На каменом вису,
над Моравом мутном,
уздижу се куле,
војводе Тодора.
По мраморној води,
лелујају сенке,
и к'о дуга златна,
небо закрилиле.
Да нам венцем
светим,
засјавају пута.
Да нас воде стазом,
Бога нашег жива.
Да чувамо душу,
да нам не залута.
Заурлаше хорде,
и фаланге бесне,
док крваве сабље,
одсецају главе,
и нејачи младој,
што колевка њише.
Хоће некрст бесни,
да затре порода.
И да клицу семки,
у корену свену.
Како свету веру,
не могу да сеју,
Веру Бога жива,
да сатру не могу.
Да разору веру,
а и клицу њену.

Узнеше се сенке,
и две душе чисте,
обгрли их небо,
драгог Бога жива.
Овенча их славом,
ореолом светим,
и ко за олтаром,
сједини им душе.
А телеса њина,
загрљена спусти,
у таласе мутне,
набујале реке.
Да разносе љубав,
а и веру свету.
Да им семе бивства,
никад не опусти.
А махнити ђаво,
не може да схвати,
да је љубав вечна,
а и вера света,
јача од живота,
што по земљи ходи.

И да живот земни,
не доноси срећу,
ако љубав немаш,
а веру угаснеш,
опустећеш душу,
и срушити наду.
А тело ће твоје,
к'о безглаво трупло,
тумарати тамом,
и проклетим хадом.

МОЈСИЊСКА ГОРА

Плачу звона мојсињска и рида Свега Гора.
Призивље сина Богомајка,
да спасе народ од помора.
Мајчица Тебе усрдно моли.
Телеса њина, кад неће бити,
душе чисте, уза се прими.
Покровом златним, ја ћу их свити.
Из свих цркава, што мени здаше,
Теби се молим, плачем и ридам.
Да не опусти гора мојсињска.
Да света буде ко наша синајска.
Буктиње крста, кад твога донеше,
са гола брда, Голготе Твоје.
Сузе моје, у здели срца,
у свете цркве улише своје.
Смирај у цркви сред Горе Свете,
кум, брат твој Јован нађе дом.
Духом светим, што крсти њега,
а Јован Тебе Јордана светом водом.
Са овог светог места у Гори,
покајника грешног, Јован те моли?
Да крсти увек светом водом?
Да смирај тражи Христовим ходом¬?
Арханђели Твога, небеског гласа,
гнезда свише у светој гори.
Крилима својим, да штите птиће,
кад небу прну, у Твоме крилу биће.
Сви Твоји апостоли, који са тобом бише.
Гором мојсињском, звона Господња,
ка Твоме небу узвише.
Сведочници Твог, кратког земнога жића.
Матеј, Марко, Јован и Лука,
белегу пишу, данашњих дана.
Што грехе прими целога света,
Ти да га спасеш, земаљских рана.
Великомученици за веру Твоју,
Панталејмон, Митар, Ђорђе и други свети,
још увек бране, речи Господње.
У свете цркве, молитвом узнети.
И пророк свети, Претеча Илија,
кад загрми и шаље опомену
да народ памти ту свету гору.
За пород нови, за светост њену.
И свети Лазар и сви свети, у Твоме крилу,
здушно се моле. Ојачај веру, божанске душе.
Земаљске ране, мање да боле.
Из дома свога Мојсињске Горе,
свети се Роман и света Петка,
подвижно моле, Господу своме.
И да се светост ваздиже њоме.
Божанско појење, мојсињским небом,
Шири мирис Христове вере.
Божанска звона, песму поју.
Христово цвеће гором цвате, вером се бере.

© Мирко Стојадиновић

Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ и Црква Лазарица, по благослову његовог преосвештенства Епископа Крушевачког господина доктора Давида Перовића, организовали су 17.03.2015. године у амфитеатру Цркве Лазарице промоцију књиге Мирослава Мирка Стојадиновића КАД СУ СВЕЦИ ПО ЗЕМЉИ ХОДИЛИ. О књизи су говорили Протојерej ставрофор Драги Вешковац и Љубодраг Обрадовић.

РЕЧЈУ О КЊИЗИ - Протојерej ставрофор Драги Вешковац

Пред нама је књига песама, Мирка Стојадиновића, КАД СУ СВЕЦИ ПО ЗЕМЉИ ХОДИЛИ. У овој књизи, аутор нас стиховима позива да непрестано размишљамо, говоримо и певамо: о вери нашој православној, о светима и светињама српским и свеправославним, о лепим српским обичајима, о вери, нади и љубави. Подсећа нас на мојсињску Свету гору, чије светиње још увек чекају обнову. Пева о Лазарици, Љубостињи, Високим Дечанима; о Св. Сави, Светом вмч. Кнезу Лазару, Св. Деспоту Стефану, Св. Цару Константину, Св. Василију Острошком Чудотворцу... Моли се и размишља о празницима, али и о косовском завету и косовским божурима. У молитви Господу вапије за опроштај, а у славској здравици кличе: „ЗАТО ДРАГИ ДОМАЋИНЕ, КАД ТИ КРСНА СВАНЕ СЛАВА, ЦРКВИ ХОДИ У РАДОСТИ, РАДОСТ ТВОЈА ТАД ЈЕ ПРАВА" и додаје: „У ЦРКВИ СЕ ОКУПЉАЛИ, ПРАЗНОВАЛИ У ВЕСЕЉУ, СВЕЦЕ БОЖЈЕ ПРОСЛАВЉАЛИ И ИКОНЕ ЦЕЛИВАЛИ".

Својим песмама, Мирко Стојадиновић, придружио се сабору Песника, који су свој песнички таленат препознали и као дар Божји, па као уздарје Богу и пишу душекорисне песме, које препорађају читаоце и широм отварају врата многих срдаца, да би се Господ у њих настанио. Његове песме су, искрена порука читаоцима: „...ДА ЧУВАМО ДУШУ, ДА НАМ НЕ ЗАЛУТА...". Да Господ благослови и читаоце и песника, како би сви заједно напредовали у животу и вери, непрестано прослављајући Оца и Сина и Светога Духа. Амин!

Протојерej ставрофор Драги Вешковац

Све (је) би било другачије -Љубодраг Обрадовић -*КАД СУ СВЕЦИ ПОЗЕМЉИ ХОДИЛИ* – М. Стојадиновић)

Ових дана ме је један мој пријатељ подсетио на чињеницу да је толико тога на свету већ написано, у свим областима и правцима књижевности, те да увек при писању приказа, или различитих беседа, треба добро пазити да не упаднемо у замку и да нешто што је већ изречено или јавно објављено не припишемо својој луцидности. Ја сам се тада бранио чињеницом да сви наши ставови управо проистичу из нашег образовања и познавања материје, те да није забрањено неки туђи став прихватити као свој, али сам поуку из те приче пријатеља схватио. Мало се тога новог и оригиналног у поезији (књижевности) данас може написати, или је то бар јако тешко и тај дар припада одабранима. Али то није разлог да се од писања одустане. Напротив, дилема која је пред песницима (писцима) данас - писати, (кад је све већ написано) или не? ... је бесмислена, а избор јасан: писати, писати, писати...

Сада ћу Вам открити моју малу тајну како ја пишем приказ књиге поезије. Дакле, прво прочитам књигу у цугу, ако је то могуће, а онда натенане бирам песму која је по мени најбоља у књизи. Затим, после два три дана, (и ноћи) кад све преспава и само од себе прокрчка у подсвести, изводим за себе закључак о књизи и конципирам шта је то песник хтео књигом да поручи. Остало је све техника и лако, приказ се сам испише.

Али овог пута то није било тако. Књига поезије Мирка Стојадиновића *КАД СУ СВЕЦИ ПО ЗЕМЉИ ХОДАЛИ*, није се могла уклопити у тај шаблон, јер је она, сама по себи, нешто посебно и бар за мене изазовно. Листајући је схватио сам у трену да је један живот човеку мало да се напише све што је наталожено у његовом сећању и души и да се искаже сва љубав и поштовање према Богу, који тај живот дарује. А Мирко је на тај пут судбинског поштовања свог праизвора и себе, храбро закорачио и корача свестан да титраји који га носе имају своју судбину и да ће самоћу која слама свако људско биће, својим стиховима на овим страницама потиснути у давну прошлост. Јер прошлост која се опише и схвати, више никог не плаши својим мрачним детаљима и претњама.

Мирко је у овој својој књизи јасно показао да има свој приступ животу и вредностима које треба неговати и да његов покушај да их поколењима наметне као путоказ који води у срећу и спокој, треба уважавати и ценити. Историја сваког народа је сложена и комликована и веома тешка за описивање и приказивање. Мирко је у овом случају схватио да историју српског народа не може исписати стиховима, али учинио је све да та историја после читања његове књиге може бити јасна и срцу блиска. Он је из целине истргао њему доступне и блиске фрагменте и одлучио да се у њиховом тумачењу испроба. Ти фрагменти су: Исус Христос, Свети Сава, Кнез Лазар, Лазарица, Грачаница, Високи Дечани, Деспот Стефан, Свети отац Василије, Љубостиња, Молитва Господу, Мојсињска гора, Косово поље, Косовски божури, Пепео, Вечна љубав, Славска здравица, Слава, Свети цар Константин... А да написано и прогледа, у књизи су и графике које суптилне Миркове визије чине јасним. Мало ли је? Ако јесте, онда је ту тај други, вечни живот на небу да се пропуштено надомести:

Опрости мени, господе Боже,
усрдном молбом што грешан питам.
Колики грех на душу моју
ставих ко омчу на судбу своју?

Нек душа моја господе Боже,
у крилу твоме бечито бдије.
Награда твоја највећа мени,
да душа моја у теби спије.

Мирко тај подстицај, ту награду свакако заслужује и слуга је ка том циљу што отворена срца стреми... Нећу рећи да Мирко није могао да одабере и друге светиње српског народа, али и овај избор је довољан за закључак да књигу треба прочитати и имати је у за се увек, да би неке песме издвојили и у пригодним приликама казивали. Тако би и неке дилеме које прете да помраче наше погледе на свет и збивања у њему, ових дана биле мање. А изазов који је пред песницима (писцима) треба прихватити и без обзира на све писати, писати, писати...

Љубодраг Обрадовић

Александра Костић

Александра Костић, Велики Шиљеговац, Крушевац.

Рођена је и живи у Великом Шиљеговцу, селу недалеко од Крушевца. Завршила је средњу школу "Школу за негу лепоте" одсек женског фризера, након које је уписала Академију за естетику и козметику коју је похађала упоредо са нижом музичком. Од малена показивала је склоност према народним изворним песмама, но како се родитељи музиком баве, то јој је помогло да се у томе усавршава. Нешто касније почела је да поје и духовне песме. Верник је од рођења, но са писањем духовне поезије почела је у седамнаестој својој години. Привржена је одликама духовнога живота и живи са изразитим осећајем да је срце њено Духом Светим испуњено и да свом душом својом Господа воли.

ПОРЕЂЕЊЕ

Тела људска налик дрвећу су чији греси опало лишће бивају. Време је ветар који исто то лишће одува и у заборав однесе. Разлика једина је та што лишће на дрвећу сваке наредне године поново пупи, а греси наши свакога дана без обзира на годишње доба.

СЛАВСКИ КОЛАЧ

Срећна слава оче
Срећна слава мајко
И теби драги деко
И вољена бако
Сачувао нас Бог
До данашњега дана
Да славимо славу
И веру православну
Добродош'о свак' је
Ко дођи би хтео
Данашњи дан свима
Нека је весео
Колач тад се носи
Од тога нема прече
На Литургији да буде
У светињи пресечен
Окађен се враћа
Дому своме милом
Да чува га и брани
Испуњен Светом силом
Људи увек имају
Чиме да се бране
Док држе се Бога
И славу своју славе
Док у руци држе
Светог хлеба парче
И кап на њему вина
Господом се облаче
И тако сваки пут
Господу смо ближе
Отварајте капију
Из Божије куће колач стиже

У СНУ И ТИШИНИ

Пусти ме да спавам
Не буди ме мајко
Да загрлим Господа
У сну желим јако.
Да лик Његов се
У њему одражава
Да осетим како све се
У љубав преображава.
Да све оно што на јави
Људи ми отели
Пусти ме да бар у сну
И тишини осетим.

***Немој бежати**

Немој бежати, немој се крити
од љубави моје, јер свашта ће бити.
Дићи ћу олује, громове и кишу
нека ветрови гране њишу.

Ти ћеш се уплашити и мени доћи
зато се не крij
јер сакрити се нећеш моћи.

Наћи ћу те где год да си,
јер срце моје жели да те спаси
од олује, туге и громова,
зато ти пева сплет
најлепших тонова.

МИЛОСТИЊА

Идући путем ка стану са посла
Спазих, лепоте света никад доста.
Брда, планине, шуме, бистре воде
О, велики си, ти, Небески своде.
Замишљена корачах ногу пред ногу
Запитавши се шта учинити ја могу.
Како мисао та на памети стаде
Испред мене угледах ромско чељаде.
Девојчица мала запитала је нешто
А ја бојах се да не поступим грешно.
Гледала је кесу што у руци ми беше
Знадох да ће и оне знати да погреше.
Пошалих се са њом и малим дечаком
Што поред ње беше и смешкаше се сваком.
Пецива свежа што вирише из кесе
Тело са собом хтеде да однесе.
Но, како окренух се и наставих даље
Чух у себи "Милостиња тако се не даје".
Погледи им беху и сретни и јадни
Потрчах ка њима и питах: "Јесте л' гладни?"
Девојчица не хтеде, рече: "Гладна нисам…"
А ја да не заплачем зубе сам стисла.
Мали дечак узе ђеврек себи један
Држао га као да је злата вредан.
Девојчица одби са осмехом опет тада
А дечак рече:"Хоћу ја… И мама је гладна…"
Са осмехом дадох штапић му слани
Питавши се како пролазе им дани.
Девојчици дадох ситног новца мало
У новчанику што је преостало.
Извинух се што више не имадох тада
Рекавши да свакога дана буду где и сада.
Туда пролазим и увек ћу им дати
Напоменути су дани и тачни им сати.
Кренух полако када чух им глас
"Довиђења…због ом", махнуше у исти час.
Погледи пратише ме док не одмакох
Главу на раме десно примакох.
Махаше радосно, срећно поздрављаше
У мени мир и спокој остављаше.
Идући путем планираним својим
Знадох да не могох учинком бољим
Помоћи каквим и нисам до сада
Када се у мени и створила нада
Да биће им боље, молих се у себи
Захваљивах Богу што добро увек победи.
Како у глави беше мисао ми чиста
Знадох да руком својом ја нахраних Христа.

...
Љубите Оца својега на Небесима као оца својега на земљи. Љубите Невидљивога иако Га не видите. Не дајте само очима да љубе него и срцем и душом волите Онога који даде вам оца на земљи, очи да видите и срце да душом волите.

РАЗГОВОР ДУШЕ И ТЕЛА

ТЕЛО: Хоћеш ли ме пустити
Већ једном да живим?
Има ствари којима
Желим да се дивим.
Желим да осетим
Сваку сласт живота
Чар, сваку радост
Смех, шта је дивота.
Поред толико сласти
И животних милина
Горчина ме неће стићи
Ма где она била.
Хоћу да се дивим
Лепоти свакој мањој
И свему што се пружа
Ићи ка звезди сјајној.
А ти ми само сметаш
И препреке стварaш
Зашто не би ишла
Негде да одмараш?
Ниси ти за ово друштво
Не знаш ни да уживаш
Зато боље седи ту
И немој да ме нервираш.

ДУША: Када једног дана
Не буде се без мене могло
Схватићеш колико танан
Слој мене ти је помог'о.
Какав живот живео се
Ја га оправдавам лебдећи
А ти… е, па не знам шта
Ал' чинићеш непомично лежећи.
Но, тада, ја се бојим
Једно од другог бићемо далеко
Ја у путу, а ти у земљу
Ил' бар оно што је претекло.

...
Ако је, по напредим достигнућима истраге људске, космос целина која, обавијајући пространошћу својом лопту земљану, краја нема, замислите колика тврдоглавост у својеглавље човека самога је, у чијој целини бескрајној незнање и неверје борави, а знајући притом, да већа од космоса самога је.

МАЈЧИНИ САВЕТИ

Јесам ли ти, мајко, лепа?
Не буди, кћери, духом слепа.
Како ми ова хаљина стоји?
Не иди, кћери, телу на вољи.
Какав ми је у њој ход?
Далек' му је рајски свод.
Не знам који парфем да ставим?
Онај који душа иште се не прави.
Јесам ли лепо нашминкала усне?
Не дај, кћери, да остану пусте.
Неће, мама, неће… а какве су ми очи?
Нека ме свако питање прескочи.
Зашто, мама, тако?
Зар ти нисам на понос?
Ти се, кћери моја, исувише заносиш.
Не! Зашто, свашта, говориш ми тако?
Саветујем, да не чиниш наопако.

ПРИЈАТЕЉ

Зови ме кад је радост
Зови ме кад је туга
Када сви су поред тебе
И онда када немаш друга.

Када радиш, када седиш
Када причаш, када ћутиш
Непотребно, неопходно
Када знаш и када слутиш.

Кад ти треба прича,
Кад треба ти ћутња
Мишљење ил' савет
Када ври у теби љутња.

Када сузе навру
Од радости ил' недаћа
Када биваш слабија
Ил' особа јача.

И кад имаш и кад немаш
Кад те неће, кад те хоће
Када сневаш, када дремаш
Када заврши се или почне.

Случајно ли не јавим се
У датоме тренутку
Не помишљај на самоћу
У тамо неком кутку.

И пре него помислиш
Да такво стање у теби пуца
Отвори широм своја врата
Можда је то моја рука… И куца.

СМЕРНИЦЕ СПАСЕЊА

Не тражи трн у оку брата свог
А бреме у своме не видиш.
Не суди другоме грешака ради
А својих се не стидиш.
Не буди део других живота
А у своме си одсутан.
Не куди на брата свога
Кад ти ниси праведан.
Не буди чорби мирођија свакој
Кад своју зготвио ниси.
Не инати се и не хули
Рђаве ти мисли.
Не тражи да моле за опрост срца твог
Ако душа све је праштала.
И не бригај за своје сутра
Свакоме дану доста је свога зла...

***Не дирај сунце**

Не дирај Сунце, оно те греје
Мајчино срце што ти се смеје
Очеву снагу кад те подржава
Божију љубав што живог те одржава.
Све у животу са разлогом бива
Линија права – линија крива
Мало снега, мало Сунца
Час је чврсто, а час пуца.
Да ли путања боља ил' гора
На нама је потпуна слободна воља
И када лоше некад нам буде
Кривимо себе, не Бога и људе.
Наметљивост других често иритира
Нећу да играм како други свира
Јер једино Бог зна прави тон и кораке
И пут правичности што води кроз облаке

БОГОУГОДНЕ ПУТАЊЕ

Затвори ми уста Боже да не зборим
Да се не огрешим када одговорим.
Научи ме да трпим и послушам ћутке
Да у мени пламен Благостања букне.
Дарежљива, скромна и послушна да будем
Да даривам увек не пожелевши да узмем.
Са другима оно што имам да делим
Да никад не кудим но, да волим срцем целим.
Да се ни о кога никако не огрешим
Како делима тако и речима које сним.
На сопствену корист нека и не буде
Битно је да су мисли и путање Богу угодне.

© Александра Костић

Нена Миљановић је рођена у Шапцу 17.02.1952. године. По образовању је психолог, живи у Лозници. Пише љубавну и еротску лирику, поезију на дијалекту као и поезију у прози, социјалне и родољубиве песме и песме на етно теме. Бави се превођењем и препевом са словеначког и македонског на српски језик и лекторским радом. Књижевница има две објављене самосталне збирке поезије и десет заједничких зборника. Члан је СКОР-а.

АНДАЛУЗИЈСКИ НОКТУРНО

Ах
Андалузијо
Ах
Цигани
Цигани
Једна сам од вас душом
И срце ми је месечев прстен
Узалуд
Овде
Овде
Немам кога да прстенујем њиме
Слободо моја луда
Овде си ме осудила на самовање
(никог толико слободног)
Љубави моја превелика
(никог довољно јаког да те поднесе)
Необуздана
Као незауздана андалузијска ждребица
Галопирам стиховима
Јурим
Да престигнем своју балканску поетску смрт
Чујеш ли ме Лорка
Андалужанине
Циганине
Не јецај ми тим младалачким стиховима проклетниче
Имао си више среће од мене
Да се родиш у Андалузији и да те убију младог
А ја старим
Старим
Овде
Где срце моје превелико не треба никоме
И нико ме неће убиити
Луд од љубоморе и страсти
Да умрем најциганскијом женском смрћу
Као Кармен
(смрћу која би ми донела име и славу песмама)
У још петсто поема о њему
И умрем
Умрем
Пре него што потпишем последњи стих
И згазим прстен поезије у прсима
Безвредан
На Балкану…

ЗЕЈНИНА ПЕСМА

Родићу се још једном у прошлости
И биће то последњи пут
(уморила сам се од умирања и рађања наде)
И зваћу се Зејна
И бићеш Сабахудин
(и тада као сада)
Бићеш име од зоре настало...
...зоро моја
Чујеш ли како ти име изговарам
И дозивам кроз све векове
откад те волим
Дођи ми тад
(кад се последњи пут родим)
И за пет стотина свилоруних јагањаца
Купи ме од мојих
пет стотина песама о теби
Као од оца и матере
(песме су ме и рађале)
Купи ме себи за жену
И спали на нашој свадби
мој поетски мираз
Нек не остане ни слово
мога садашњег јада
И пера којима те писах поломи
Јер нећу више писати псалме
(не)љубави ...

Сама ћу бити твоја песма
И живети са тобом неизрециво срећна и тужна
Јер певаћеш ме тек сваки четврти дан
(бићу ти четврта жена)
И кад се убијем од жалости што више не пишем
И што ти нисам бар друга као сада (као увек)
Сахрани ме у овој садашњости
И заборави сва моја (по)грешна имена:
Нена песникиња
Нена љубавница
Нека их нема (само тако могу умрети сасвим)
Само као Зејну(жену твоју)
Упиши моје име
у прашину на своме путу
Нека ме развеје ветар
Испод трагова твојих стопала
После оствареног сна (у овој песми)
Који ми те (ни)је остварио

НА МИЛОСТ И НЕМИЛОСТ

Не остављај ме
Не препуштај ме мени самој
Лаковерна као неискусна девојчица
И несигурна као искусна жена коју
оставља младост
Не верујем себи у ноћима као ова
Кад месец сребро лије и точи
И посребри испреплетане брезе
и јабланове
Учниће ми се да су љубавници
и да се грле
Дрхтави на лаком ветру

Дрхтава од бола за тобом
Слушаћу песму славуја из шибља
И плакаћу за твојим гласом
Песнички осетљива на љубавне
трилере поноћних птица
Пожелећу да ми говориш све и свашта
Од нежности као заљубљени младић
До перверзности
средовечног љубавника

Остављена самој себи
Ветра шум ћу чути
као твој уздах љубави
Дубок до дна твоје мушкости
Ако не будеш ту
И поверујем да си ме оставио сасвим
Пожелећу да сам бреза јаблану
И женка славују
И љубав било коме

Из очаја
Бићу било чија за једну ноћ
Ако ме оставиш саму јуче
И сутра
И било када
На милост и немилост жени у мени
У ноћима кад месец
блудничи са биљем
Ако ме препустиш забораву
Заборавићу се са неким
Ко ће те коначно убити у мени
И мене у поезији
Не остављај ме убици
Мени самој …

ПРЕЛУДИЈУМ

Умрећу.
И неће жалити за мном заборављене јасике…
Радосно ће шумети
Некој другој заљубљеници у поезију
У црвене сутоне на реци,
Све ће тећи као што је текло:
Ниједан вал моје Дрине неће стати
Кад последњи мој талас смири осека,
И даље ће се мрестити рибе у вировима
И гачци у врбацима ће се парити и певати
О три моје смрти:
О мртвилу пре него сам те срела,
О умирању по растанку,
И овој коначној која је закаснила:
Требало је да умрем пре бола друге смрти,
Бојим се да му ни коначност не може ништа,
Шта ако крај живота није и крај љубави?
Боже,
Зар ћу умирати за тобом докле је вечности
Под заборављеним јасикама
Заборављена од тебе
И мојих песама?

ПТИЦА ДОДО

Човек је убио ретку птицу
И нико га није ни прекорео
А камо ли оптужио
Јер
Није ни личило на убиство
То занемаривање
Сама се убила изгладњавњем
Одбијајући зрневље
Јер није више било са његовог длана
Смешно пернато ништа
Ко би помислио да воли на живот и смрт
Са срцем колико лешник
Просто
Престала је да кључуца
И само певала своје све краће трилере
Ударајући грудима и кљуном о зид тишине
Иза ког се затворио...

И кад је угинула
Брижљиво је почистио хрпицу перја и бацио у ветар
И упитан шта је са птицум и песмом
Хладно одговорио
Нисам ни имао птицу
То што сте слушали
Био је страински напукли вергл
Продао сам га антиквару
За похабану књигу љубавне поезије
Неке анонимне песникиње из моје прошлости
Више због њене биографије него због поезије
Замислите
Убила се отровним мастилом
Из тачке на крају хиљадитог стиха о мени
Тако пише у њеној последњој песми под насловом
Птица Додо.

© Нена Миљановић

Милош Ристић, Крушевац

Милош Ристић рођен је 24.4.1984. године у Крушевцу, где завршава гимназију и основну школу. Краће време провео на студијама права у Нишу, односно класичних наука у Београду. Дипломирао је на Филозофском факултету у Нишу, на групи за Српску књижевност и језик. Живи, пише и не ради у Крушевцу.

Са пролећем 2015. године дошла је на свет збирка НАЈКРАЋЕ ПЕСМЕ Милоша Ристића, крушевачког књижевника и критичара. Тиме је употпуњен и заокружен његов опус којим се појавио на сцени српске књижевности, као млад и већ четири године од дипломирања незапослен професор српске књижевности и језика. Шеста збирка поезије улази у низ од десет књига написаних и објављених за само две и по године:

- 2012: Љуштуре јавности,
- 2013: Дијагноза, Тазбина, 11 разлога зашто волим кишу, Тасићево књижевно дело, Мислим дакле носим браду,
- 2013: Живот на Балкану (приредио),
- 2014: Распадник,
- 2015: Отворено о књижевности, Најкраће песме

НАЈКРАЋЕ ПЕСМЕ објавила је издавачка кућа КОРНЕТ из Београда. Уредник овог необичног издања је Павле Ћосић, за издавача Стефан Костадиновић, корице су дело Маје Гачановић, лектура Владислава Милер. Збирка од седамдесетак песама наставља ону традицију тражења новог израза коју је покренуо Момчило Настасијевић. Она представља језички експеримент и семантичко поигравање у коме се разлике између језичког и поетског и њихове додирне тачке полако губе и нестају срастајући у једно. НАЈКРАЋЕ ПЕСМЕ су покушај да се са што мање језичких израза, заправо са само једном, две, пар или неколико речи оствари песнички израз и оне су више уметнички предмет него поезија у класичном смислу речи, како је приметио Павле Ћосић.

НАЈКРАЋЕ ПЕСМЕ

I

ти кад
ја сад
ми никад

II

дај ми да
дај ме да

III

не воли ме
не мрзи ме
замрзни ме

IV

очи
на тацни
мљацни

V

године
не питају
за даме
чекају их саме

VI

на чашу
мери
раме ишчаши

VII

воли ме
слика ме
волим њену слику

VIII

мрж
ња
мрж
ња ња ња њања

IX

Рећи ћу ти
А ти ме кажи

X

Ко да си
Куд да си
Кида се

XI

Поздрав
Наздрав
Коздрав

XII

пусти ме
пусти нас
пусти

XIII

ја ти
ти ја
коко

XIV

Знам не
знам да
знам ам

XV

Свагада
Свагади
Свагадијојло

© Милош Ристић

ИМА ЛИ ДАНАС ПЕСНИКА – Милош Ристић

Има ли данас песника? Врло занимљива тема, идеја, поставка... Има ли данас песника. Стварно – Има ли? Јесте ли их видели негде? Јер ако су песници они што по биртијама дају своме имену додатак Домнички, Бинички, Шалпачки, Попички?! То нису прави песници. То су докони пензионери, бивши локални културни и друштвени функционери који између партија шаха пишу и поезију. Између кувања ручка оне напишу понешто. И кад и они и оне напишу понешто, између кувања и шаха, онда то зовемо књижевност. На локалу. Или песништво, на бокалу. Воде. Дакле, има ли данас песника, има ли боемских песника, има ли уопште песника, и да ли су та два појма уопште раздвојена? Или једно подразумева друго? Јер, уколико не постоји ,,боемско ја'' да ли онда уопште и постоји ,,песничко ја''? Иако је ,,боемско ја'' шири песнички појам. Могу ли се песницима назвати сви они који, знате, знате их већ сви, раде, раде по културним центрима, по архивима, библиотекама, књижевним клубовима, галеријама итд.? Кад они стигну да пишу? Добро. То се може решити. Пишу на послу, пре посла, после посла. Али кад они стигну да буду песници? Кад сви ви који радите, стигнете да будете песници? Кад?! Да ли се може бити песник, са сређеном фризуром, сређеног изгледа, сређених зуба, налицкан, нафрицкан, добар дан, добро јутро, добро свакако, хваливши један друге, лижући један другога међу собом као говеда, што је рекао Јован Стерија Поповић, још последње деценије препрошлога века, да ли су то песници? Не праве никакве екцесе а екцеси су сами по себи – то су књижевни екцеси.

Српска књижевност данас састоји се од деведесет и пет посто књижевних екцеса, антикњижевника. Српска песничка сцена се састоји од антипесника. Не знам да л' морам да вам објашњавам то уопште. Ја мислим да је то потпуно јасно. Дакле, то су људи, који нас уче моралу, који нас уче праву, који нас уче обичајима, који нас уче традицији, који нас поучавају свему застарелом са чим смо већ упознати и плодосни али се томе не клањамо... Сетимо се опет Мајаковског. Рушење традиције. Гажење свега што је било. Потпуни обрт. Надреалисти. Вратимо се овим нашим. Песници, имуни на псовке. У ком смислу имуни? Па, да забрањују другима да их користе, тако што својим пацовским културним каналима, стопирају такву поезију и књижевност. Вулгаризми, псовке, еротизми, било шта политички осетљиво, било шта што прст у око баца. Не, клонимо се тога, клонимо се потпуно тога, то није књижевност. А да ли је Франсоа Вијон књижевник? Да ли је Маркиз де Сад књижевник? Да ли је Буковски књижевник? Да ли су сви ти људи који су псовали и вулгаризовали књижевници? Читава бит-генерација америчка песничка, педесетих, шездесетих година? Имамо ли ми данас песнике? Имамо људе који глуме песнике. Имамо људе који имитирају песнике. А да ли имамо песника?

© Милош Ристић

Живомир Жића Миленковић, Крушевац

КРУШЕВАЦ

Божански мирис грожђа
Из Жупске океаније
Опија Србију.

Пламени језичци
Змаја са Јастрепца
Парају небо над Багдалом.

Дрхтави трептаји Расине
У језеру Ћелије
Огледају снегове Копаоника.

Рајске и краљевске бање
Врњачка и Рибарска
Мелеме душе и срца.

Косовска звона
Лазарице и са Мојсињске горе
Позивају Србију на препород.

ПЕСМО МОЈА

Песмо моја, запевај
Моли Бога за благослов дати
За порода и нашега рода
И храброга Сербие народа.

Песмо моја, певај о поносу
О инату слози и пркосу
Певај о Богу и Исусу Христу
Слави православље,
Нашу веру чисту.

Песмо моја, певај о прошлости
О јунаштву и нашој жалости
Слави вође и јунаке наше
Све најбоље синове домовине.

Песмо моја, певај о љубави,
Вери, нади и да нас избави
О слободи јакој као стена
И о срећи за нова поколења.

СРБИЈО ОТАЏБИНО

Србијо Отаџбино славних предака
Владара витезова и косовских јунака
Поново ћеш бити јака.
Србијо домовино, Сава Симеон и
Лазар, Карађорђе и Небески цар
Слободу ти шаљу на дар
Проћи ће невоља свака
Поново ћеш бити јака.

Србијо земљо правде и вере
Покажи своје отровне стреле
Порази све душмане клете
Које ће запамтити свако дете
Народу је нужна слога свака
Поново ћеш Србијо бити јака.

© Живомир Миленковић

Саша Милетић, Крушевац

БЕЗ ТЕБЕ

Без тебе...
Као њива
Без рода
Као шљива
Без цвета
Као зима
Без снега
Као ждрал
Без крила
Као јелен
Без кошуте
Као песма
Без стиха
Као риба
Без воде
Са тобом је све...

СТРАНЦИ

Знаш
Да те знам
По дрхтају душе
Смешку дечијем
И очима кошуте

Знам
Да ме знаш
По навикама
Ружама белим
И стрепњи мојој

А опет смо странци

КАПУТ У ВРЕМЕНУ

Тек рођен
Стојиш на лутки
Радознале очи на теби

Из блештавог излога
Мени се смешиш
Купујем те без речи

Красиш ме у шетњама
К'о заљубљени партнер
У поноћним сатима

Моје руке
Штитиш џеповима
Док крупне пахуље вију

Водам те
По стазама белим
Снаге нам копне

Долазе пролећни дани
Ми као хајдуци
Растајемо се

Опада лишће
На старом месту
Срећемо се

Прошле су године
Куца старост
Истрошен си од зима

Мољци прорезали
пут за промају
Миришеш на поља

Препустио си место
Лепшима и млађима
Одлазиш без повратка

Сад си на страшилу
Опет на лутки
На последњем задатку

Чујем тужна звона
Бацили су те на
сметлиште
Хладно ми је без тебе

СИРЕНА

Море небеско
плаветнило
Жена у телу рибе
Пуна икре

Мрести дубине
Храни грабљивице
Поносита сирена

Обнажена плови
Брзином галеба
Прете таласи и хриди

Уснула пливачица
Недовршена бајка
У рибаревој мрежи

© Саша Милетић

ПоезијаСРБ на Косову и Метохији – Промоција књиге Ј. Станковића

Доказ да за поезију не постоје границе и да је њена улога да спаја људе је промоција књиге ,,Урошевачка љубав'' аутора Јовице Станковића уваженог члана удружења песника Србије - Поезија СРБ у Културном центру у Шилову. Песничка експедиција из Крушевца у саставу Драгиша Павловић - Расински, Саша Милетић, Мирко Стојадиновић и Никола Стојадиновић посетила је 23.04.2015. године Косово и Метохију и место Шилово код Гњилана, где је одржана промоција књиге родољубиве поезије ,,Урошевачка љубав'' аутора Јовице Станковића. Песници су у оквиру свог програма посетили манастир Драганац где је недалеко од овог светог места рођен и Лазар Хребељановић (Прилепац). Песницима је пожелео добродошлицу, а уједно и упознао са историјатом и значајем самог манастира, старешина манастира Драганац игуман Иларион.

Чланови песничке експедиције из Крушевца имали су част да казују стихове духовне поезије у самом светилиштву. Поред песника из Крушевца, на промоцији је гостовао и главни одговорни уредник издаваче куће ,,Прометеј'', Зоран Колунџија, добитник награде на сајму књига одржаном прошле године у Београду за издавачки подухват године за едицију ,,Србија 1914 - 1918'' године. У првом делу програма, у Културном центру у Шилову одржана је промоција Станковићеве књиге, поред игумана Илариона о књизи су још говорили Саша Милетић, Драгиша Павловић Расински, Живојин Ракочевић (Директор културног центра Грачаница). Стихове су казивали Мирко Стојадиновић, Стеван Станковић као и сам аутор. У другом делу програма наступио је главни и одговорни уредник издавачке куће ,,Прометеј'' Зоран Колунџија. Он је публици преставио своју едицију ,,Србија 1914 - 1918'' као и даље планове везане за ,,Прометеј''.

Пред многобројном публиком програм је маестрално водио Милан Илић - Маја иначе познати сатиричар.

Милетић Саша

Слике са промоције књиге ,,Урошевачка љубав''
аутора Јовице Станковића у Шилову

Бранка Зенг, Панчево

ТЕК ОНАКО

Да узмем своје, да ли ћеш имати?
Оне погледе, оне што лутају
слободни као додири, жедни?
Усне које упијају
врелину из даха…
Да ли ћеш имати,
довољно суза, као река да се родиш?
Да трајеш и после, временима
да даш смисао?
… ако однесем…
и не будем више твоја сјена,
а понећу све!
Рукама својим
створено из љубави!

УСПАВАНКА ЗА ДВОЈЕ

Учини ми се реч…
тиха, неразговетна,
некако блага, к'о рука мајчинска,
док уклања прамичак косе с чела
уснулог детета.

Док се окренем…
она утихнула, с ветром
занесена се ухватила,
и ето их,
недодирљиво двоје,
снагом се диче.

Да подигну и оборе,
образ да зажаре, и оку сузу да измаме,
у шум реч се уплела,
лијана скрила стабло,
а гране ветру подарила,
у наручју да их њише…

И БИ ДАН НОВИ

Умивен плаветнилом
тихо се прикрао
просуо јарост буђења
као каменчиће у воду,
мрешкају њену мирноћу
тихом језом очекивања
прекривена јутарњом измаглицом
лењо се протеже као у постељи
да је
река потекла од извора
живот да даје
долини плавној
храстовој шуми
хладу да се нада
склоништу пред олују
била би
нејака
преплашена срна
устрепталог срца
а није
устукнула
пред њим је устала
чврстим се погледом одупрла
јаком
вољом и гле
савладан је
још један одлази
док ноћ је осваја…
уснула је са смешком
на уснама.

„.. И лије на углу петролејска лампа,
свјетлост црвенкастожуту..."

Пролазе дани као колона
бескрајног мимохода
крај њега погледа спуштеног
неопажено док стиска шаку
као да жели да задржи то протицање
у кругу своје усамљености.

Тренутак продат у бесцење
жели да врати себи одузето
као да чује звук старог вергла
тај ехо судбине исписан музиком
затвара очи да сачува слику...
веће је тихо у загрљају испија топлину.

„...И лије на углу петролејска лампа.
Свејтлост црвенкастожуту"

© Бранка Зенг

Живојин Манојловић, Крушевац

ВИНО ОДЛЕЖАЛО

Титрај свећа
Чаше нектара
Предигра рубина
На цвет руже
Сто за двоје чекам

Мирис празника
Познати парфем
Голица уздах

Вино одлежало

Напојем
Румене образи

Вино одлежало

Искром бљесне око
Љубав
Заватрена
Подјарена
Ужарена
Годинама
Подарена

Вино одлежало

Звонки
Одјек кристала
Здравицом наздрави

Жива нам била љубави.

СВАНУЋЕ

Одавно нисам ходао по
летњој роси
Пре изласка сунца
Док приземна
измаглица
Влажи по коси

Табани боси
Миголуже траву мокру
кроз прсте
Мирисом јутра
Неважно јуче
Неважно сутра

Обућа у руци
Подвијене ногавице
Стрепим да ми неко не
види лице
Враголаст осмех
Као после дечије
пошалице

Рано је
Сунце још сенку не
прави
Чекам да каже - добро
јутро
Овој седој глави
И босим ногама у трави

Одавно нисам ходао по
роси

Невини целив сунчевог
диска
Позлати ливаду по
ободу јаблане
На љубавни зов измами
фазане
Птице на хрнилишта
Узавре живот на све
четири стране

Одавно нисам
ходао по роси
Јутром
Кад сване

© Живојин Манојловић

ПРОСЛАВА

Пробудим се
Будан
Лешкарим
Залудан
Не смем да шушнем
Радојка спава
Замотана ју глава
С папилотне
Се замандала
Андулацију стављала
С помаду ноћну
Лице намазала
Ки да помада зна
Да л’ пече звезда
Ил’ време да се спава
Ал’ нека је
За дочек се улепшава

Јој кад натегне
блузенче провидно
Аљину плисирану
У варош сашивену
Ћути
Ки да је на њу оснивано

Па манистре тури
Онако у два реда
Нема куј
С завис не погледа
На бине се укачи
У коло на кеца стане
Марамче у руку
Лево, десно мане
Па се врцне
Срце ти застане

Ма нека нек застада
Прогунем цело вино
Прослава Месне
заједнице је сада

Ајд здрави
и весели били

Млади ки некада.

Слађана Бундало, Крушевац

У ЊЕНИМ ОЧИМА

У њеним очима
пун месец
пише песму
о некој
давно умрлој
звезди....
У њима
као
по неком
неписаном
правилу једна
птица се редовно
гнезди
Ту, на раскрсници
маште
где се сусрећу
светлост и тама
једна неостварена
жеља плаче сама.

НАПОКОН

Сетих се
светлих ноћи
и недосањаних
снова
сетих се
кад је ваљало поћи
старим путем
изнова
Сама
без иједне
речи охрабрења
Сама
преко
гломазних стена
и котрљајућег
камења
Упркос свим
препрекама
и непремостивих
литица
Напокон
поново
постадох
птица!

САЊИВА ПЕСМА

Моја си срећа и туга
моје небо и дуга
моја си песма и тишина
моја звезда из даљина.

Моје надање и моје страдање
мој стих и рима
сан и моја јава
чежња која не јењава.

Моја слатка слутња
мој уздах и жудња.
Бол си која не боли
већ само у души стоји.

Чувам те као зрнце среће,
да си крај мене
кад ме живот неће.
Чувам те као делић дуге,
да си крај мене
кад боје почну да се губе.

© Слађана Бундало

Ненад Ђекић, Крушевац. Рођен сам 29.08.1984. године у Крушевцу. Не могу да кажем да се активно бавим поезијом, али имам ту навику да нека мени битна и занимљива дешавања из свог живота и окружења претварам у стихове, које бих волео да поделим са неким, да их и други виде и прочитају и наравно да чујем мишљења тих људи.

ПИСМО

Са бојног поља стижу вести,
ко ли то шаље писмо са фронта?
Чије то речи кроз куршуме клизе,
док сунце се рађа са хоризонта?
А тамо негде где је све мирно,
то писмо прима девојка млада,
што том војнику беше мила
а он њој није, све до сада.
Уштогљен писар писмо јој даде,
она га узе у дрхтаве руке.
Примети да се смеје и плаче,
било је тада и среће и туге.
Писмо отвори истог тренутка,
знала је и она шта су сви знали,
да је неко на фронту воли
И да некоме сада много фали.
Почетак гласи: „Ја сам добро"
тек да пробуди радости драж.
„Морам ти рећи да те волим
Иако знам, да то већ знаш.
То ти већ једном давно рекох,
какву си гужву због тога дигла
И ти ми тада бесно рече,
Иди од мене шта ме то брига.
Опрости молим те што ружно пишем,
морам да журим јер требам поћи,
моја се чета вечерас сели,
чекамо борбу следеће ноћи.
У ноћима хладним ти ме грејеш,
мисли о теби наду ми дају.
А слику твоју крај срца носим
да ме чува док борбе трају.
Једном кад ово лудило прође
и кад се вратим опет у село,
хоћеш ли са мном у цркву поћи
али обучена сва у бело?"
У њој те речи призваше срећу,
у том тренутку већу од свега
и неко дивно осећање
схватила је, и она воли њега.
У заносу снажном пригрли писмо,
тада из коверте нешто паде,
то беше слика што му је она,
некада давно, невољно даде.
У чуду се пита, шта ће то овде,
зашто ми своју амајлију шаље
кад је још увек тамо на фронту,
кад још ово лудило, траје.
Тада на слици примети мрљу,
то је од крви,закључи јасно
и да је писмо прекасно стигло,
да је сада за њих двоје, касно.
Још један папир у коверти нађе,
на први поглед безначајан, ситан
али кад виде на њему шта пише
тај папир поста неизмерно битан.
„Надам се да је адреса права
И да је писмо стигло до тебе,
нисам га добро чуо шта прича
али сам сигуран, да је помињао тебе.
У јеку борбе, крај једног рова,
видех га како се гуши у крви
док у рукама стеже слику,
ја сам до њега дошао први.
У борби дадох обећање,
другу што испусти душу своју,
да ти пошаљем његово писмо
и да ти вратим слику твоју."

ХТЕДОХ ДА ТИ НАПИШЕМ ПЕСМУ

Не могу ти рећи да те волим,
те речи просто, неће да крену.
А ја те сањам из ноћи у ноћ,
блиставу, мирну, топлу и снену.
А зашто бих рекао
кад нећеш да чујеш,
нити за мене хоћеш да знаш,
од мене бежиш, другом љубав нудиш,
душу своју њему хоћеш да даш.
Како нешто без речи да кажем,
и како мој глас да дође до тебе?
Једини начин је мртво слово,
ко' што сам и ја мртав без тебе.
Хтедох онда, да ти напишем песму,
да причам о теби и твојој лепоти,
о ружама белим и стази живота,
по којој твоја душа латицама ходи.
Ал' мисао тешка кроз главу ми прође,
тргну ме нагло из полусна,
мало перо спустих са стране
и одвојих чело од дланова.
Зашто написати речи
које нико не сме да зна?
Зашто претворити у слова
љубав коју осећам ја?
А свака песма је песников живот,
оно што он крије у себи,
због чега ноћу испија вино,
док перо држи и мисли о теби.
Зашто да откријем тајну своју,
зашто да други читају то?
Кад ништа добро то донет не може,
и себи могу призвати зло.
Извини, али не могу…

ПРАЗНИНА

Да ли си помислио
да ћеш нам недостајати,
да ће нам требати
твој савет и твоја реч,
реч прекора кад чинимо лоше,
реч подршке
кад неке циљеве желимо прећи.

Зашто си се предао тако мирно,
тако спокојно, из полусна,
кад си могао још да се бориш
против хладноће, таме и зла.

Некад помислим да си желео тако,
и да си тежио свету другом,
да ниси могао више да живиш,
да се бориш са болом и тугом.

Верујем да си сада горе на небу,
где старе ране више не боле,
али ћеш вечно ти да живиш,
у сећању људи који те воле.

Песма је написана 2011. године
пар дана после смрти мог оца...

НЕМИР У НОЋИ

Кад ноћна тама прогута дан,
Кад је све мирно, спокојно, тише,
Кад је све суво, а небо ведро,
Из једног ока тада лију кише.
Док славуј пева ноћну сонату,
А пролећно цвеће цвета и мирише,
Из груди се једних болан уздах оте;
Ко ли то ноћас тако тешко дише?
Није лако тој болној души,
У себи мисли док грли га тама,
Где је она, коме руке пружа,
Да ли је са неким
Или је још увек сама.
Ваљда ће спокој једном да дође,
Кад зраци јутра однесу немир,
Или кад хладан у земљу легне,
А душа празна се вине у свемир

© Ненад Ђекић

Мирослав Мишо Бакрач, Ниш. Рођен 1940. године у с. Горанско, Стара српска Херцеговина. Пише поезију и прозу. Објавио је: Родослов братства Бакрача, Казивања ђеда Анта (роман) , Десило ми се кобајаги (хумористичке приче), Моји војнички дани (сећања), Пјесма призвана кишом (песме), Пивске приче (приче) Частослов (записи) и роман Лудило. Један је од оснивача и председник Удружења писаца „Чегар" Ниш и главни и одговорни уредник часописа овог удружења Сретања. Поред овог, уредио је пет зборника поезије: Сећање на Бранка, поводом 50 - годишњице смрти Бранка Миљковића; Чегарске зоре, поводом 5- годишњице Удружења писаца „Чегар" Ниш; Моћ ватре, зборник љубавне поезије, Под овим знаком побеђујем, зборник поезије на тему хришћанство и православље, поводом 1700 година Миланског едикта и Нишки песнички венац. Добитник Повеље града Ниша. Увршетн у енциклопедију културе Ниша.

СУМРАК НАД РЕКОМ

Ноћ се на реку спушта. Зашто ли звезде плачу?
Помаљају се на небу као ноћни свици,
разносе тајне по небеском сачу,
у даљини бледе и губе се видици.

Крај реке, из бусена што у јесен вене
криком се огласи из полумрака сова,
тамо, обалом другом, из поља се враћају жене,
носе плодове лета у глави пуној снова.

Месец иза брда помаља криви крак
српа што се лењо уз небо пење,
над пољем све више спушта се мрак,
река жубором хучи, умива обло стење.

Шетам крај реке, упијам предноћне чари,
док на пешчаној стази шкрипи мој корак лак,
срце и душа само за једно мари,
да што дуже траје овај умилни сумрак.

ОДЈЕК

Слушај!
Чујеш ли овај одјек,
Невена?
Потмуо,
тужан,
језив до бола
када из душе долази.

Плаче рањено срце
за изгубљеним собом,
за сновима које у себи носи
од памтивека,
за тајном коју
други не разумеју,
не осећају,
неће да схвате...

Тај одјек ми бубња у ушима,
Невена.
Тутњи ко сузе
из испараних очију
Симонидиних,
ко лелек Мајке Југовића,
ко мук љубе Бошкове,
ко праштање бана
Страхињића.
Тутњи,
Невена.

Грлисмо га,
волесмо га,
у срцу носисмо га,
у душу засејасмо га,
у памћење засадисмо га,
Невена.

Ко нам га то отрже,
ко се са нама руга,
ко то Косово
у наш јад
поново претвара?
Невена!

ЛАЖЕ НАС БРАЋО ВАРЉИВА ЕВРОПА

Лаже нас, браћо, варљива Европа.
Лаже нас свакога дана.
Ломи нам душу безочно, дрско,
по нашем уму рије и копа,
варљива Стара Дама.

До јуче нас је немилосрдно тукла,
костоломна, узимала нам животе,
судбину нашу безочно вукла,
без стида, без срамоте.

Виљемов мач опет се
над Србијом завитл'о.
Носи га Фриц што јед блује,
зло смера.
Пред њим маршује Ујка Сам,
поглавица,
за њима седамнаест стрвождера.
Окрутни Фриц снује освету тешку.

Из магле израња Цер и Колубара,
сврбе га ране са Дрине и Срема,
још сања Неретву и Сутјеску
јуриша деветнаест стрвождера.
Путоказ даје Весли Купер, по
педигреу убица.

Усахле наде у помоћ и правду.
Чекали смо сунце, а магла се свија.
Пијани Сергеј, српска узданица,
понуде вага, вотку долива,
испод шубаре од астрахана
плаче заборављена историја.

У колони срамних, који нејач даве,
недодирљиви,
и наши пријатељи стари
исцурило им сећање,
отекло у заборав,
избледео осећај непролазне славе.

Некада смо били са њима једно -
штит пред Гвозденим крстом
и кукастом алом
несаломива сила
пред умишљеном моћи,
јунаштво вера, непокор, снага,
пред којом сила неће проћи.

Постасмо одједном народ злочинаца
крив што своју истину брани.
Измишљени злочини,
покора и казна,
казамати за сој одабрани.

А, чим добише оно што су хтели,
и олуја мало се стиша
нуде нам срећу што немасмо прије.
Хоће да нас воде стазом коју давно
утрије за нас Арсеније.

Дугачак штап,
шаргарепа на крају.
Испружен врат магарца старог.
Зверињак вреба, керови лају.
Из густе шуме
пред одстрел јечи ловачки рог.
На путу до среће која нас чека,
може нам једино помоћи Бог!

Лаже нас, браћо, варљива Европа.
Лаже нас свакога дана.
Ломи нам душу безочно, дрско,
по нашем уму рије и копа
лажљива, Стара Дама.

© Мирослав Мишо Бакрач

Михајло Орловић, Бања Лука. Рођен је у Босанском Милановцу код Санског Моста. Тренутно живи и ради у Бањалуци. Запослен је као новинар на РТРС. Објавио је 19 књига прозе, поезије и записа. Аутор је бројних новинских, радијских и ТВ репортажа, као и документарних филмова, за које је награђиван. Добитник је бројних домаћих и иностраних награда за књижевност и документарне филмове. Заступљен је у више антологија српских приповједача и пјесника.

ВРАТА

Оставите ме широм отворена
Немојте закључавати
Кад год ми језик шкљоцне
Осетим кост у грлу

Немојте носити кључ са собом
Ставите га под отирач
Кад дође неко
Да не вади пајсер из торбе

Кад се затворите у себе
мене отворите
не волим паучину
И унутарњи смрад

Немојте по мени писати своја имена
Задужујете ме памћењу
Ја сам створена само за оно
Што дође и оде

ЛАГАНА ПЕСМА

Док ћутим годи ми
Љуљање сенке комарца
На води

НЕ ВОЛИМ ВРЕМЕ

Када је моја мајка умрла
Нека жена ми је донела кесицу
бомбона
Гнушам се радости

Када су реку укротили
Жубор се утишао
Мрзим ћутање

Г. је умро у подне
Казаљке на звонику су се окретале
Не волим вријеме

Написао сам роман о Самцу
Отишао је у свет
Сада сам у његовом стану

ЈАБУКА

Зрелој јабуци не треба сунце
Своје лето савила је у себе

Сада чезне
За црвом
И слатким погледом

ДАН КАДА СМО СЕ СМЕЈАЛИ РАТУ

Рат је долазио са свих страна
Ми смо седеле на балкону
Пили кафу
Смејали се
Наишао је неко
Био је јако узбуђен
- Смејете се
А рат само што није
- Шта бисмо друго
Олују још нико зауставио није

Тек кад се рат сасвим приближио
Кад смо осетили гареж
И кад је војник пронио нашом улицом
Своју главу у торби
Неко је отишао у собу да телефонира
Не знам коме али сам чуо
- Код нас је рат! - рекао је
И није онакав као што пише у књигама
Ни као што су нам причали стари
Већ прави рат
Рат у којем се гине

Престали смо се смејати
Било је касно после поноћи
Неко је залупао на вратима
Ћутали смо у ћошку

Кад је свануло
На нашем прагу нашли смо крв
И нико није имао снаге да је опере

УСПУТНА

Моја сенка још није изашла из огледала
Кад год навратим она је тамо

Како јој не досади или не полуди
У свету пресликаних ствари и хладноће

Осећам да тоне у недокучиво
Баш као и ја кад останем сам

Жалим је јер познајем тај бол
Бол сваког корака

СЛАТКИ САН

Са собом се измирих
Опростих грехе, авантуре, чак и оно
Што бех добар и уз длаку идох
На глупост гледах либерално

Опростих себи све ноћи блудне
Смуцања у великом граду
Што клечећи молих бештије худне
А олако напустих лепу Наду

Опростих себи што у рату
Бех родољуб и не напустих земљу
Што пуцах у вис
А не у срце непријатељу

Опростих себи што сам добровољно
Узео вашку за господара
Ставио ланце на руке с пуно жара
За кору хлеба служио верно

Опростих и оно што никад не бих
Само да бих могао
Као пас реп руку под главу ставити
И слатко заспати

КАМЕН

Ако сумњаш да се
Под њим крије златник
Не подижи га
Све је лепше од разочарења

Ако си сигуран да је под њим црв
Подигни га
Светлост коју му дарујеш
Лакша је од тежине мрака

Ако камен не треба да стоји тамо где стоји
Помери га
Ради суштине

Ако ти треба камен
Да га бациш
Узми онај што ти је
Пао са срца

© Михајло Орловић

Матилда Јанковић, Ћуприја

ТИШИНА

Не прекидај тишину ћути ћути
Да би чула шум крви вреле
И топлог ветра, струје
истим правцем што су се среле

Не не прекидај тишину
Мируј и не покрећи се
Немој да си тамни облак
Што се сунцу приближава
И што гаси његов сјај
Мируј ово је почетак а не крај

Покислим небом плови немир
Егзотичност у размишљању
Плави водопади наивности моје
Савршенство додира кроз кожу
У блаженству заробљено оно твоје

У ноћи мојих звезда
Срећна што само постојиш
Због избора поносна
Одлазим слободна и сама
Давно изгубљених илузија
У капи крви мојих песама

Тренутак истом бојом
осећаш и ти

САЊАРЕЊЕ

Нектар лелуја у предвечерје
Облаци се ноћас воле
И звезде чудне рађају
Немирна река милује обале своје.

Опијена светлом твоје душе
Лебдим изнад земље
Као латице цвета које носи ветар
Топла киша у мојим грудима
Ја волим овај дан
Иако знам да те нема
И да си у мени
Само сањарење.

ШТА СИ ТИ МЕНИ

Ти си мој...
Светлосни алгоритам
Манастирски мелем
Небески запис
Брана од бујице неизвесности
Магично раме за пољупце и
сузе радоснице

Ти си ми...
Кремљ, Лувр, Епидаурус, Аја Софија
Фатаморгана Сахарска и Менхетн
Напуштени сеоски путељак у мају
Калемар цветнога раја
Неукрођени љубимац баште моје
Опупео багрем који смо јели
Кад смо деца били...

Ти си ми...
Разиграно врапче на ђурђевданској
трешњи
Лавиринт моје радозналости
Фонтана жеља која траје
Сунчана долина моја

Ти си ми...
Дно и врхунац
Епицентар душе моје
Најдаља тачка телепатска
Откључаваш ми мисли
Кључару срца мога
Љубоказе мој
Отворићу ти живе ходнике
моје младости...

Ти си ми...
Моје си огледало
Одраз у води
Који се не губи
Ни кад предвечерје сунце истопи...
Песмом си ме купио
Слободу букетом стиха
Ти си моја...
Песма најљубавна

Ти си ми...
УВЕК

© Матилда Јанковић

Ивана Зајић, Велика Врбница. Рођена је 06. 04. 1979. године у Крушевцу, по занимању правник. Књижевни рад: објављивање текстова у збиркама Градске приче 4 – воденица, Сагоревање, Балканска шапутања, The Best of the Kisobran 3, Заједничка пречица, Тријумф песме и вина, С љубављу жени, Испод дуге, Кад регент у вину пева, Све боје лета, Зборник савремене љубавне поезије и Гарави сокак, часописима Стил, Илустрована политика и Багдала…

Сарађује и активно објављује своју поезију на сајтовима:

- www.kisobranblog.in.rs,
- www.prozaonline.com,
- www.poetabg.com,
- www.art-anima.com,
- www.ubalkanskezore.com,
- www.poezijascg.com,

као и интернет часописима Српски културни клуб и како народ каже. Освојила је другу награда за причу на конкурсу Магда Симин за 2009. годину, као и награду за најискренију сатиричну причу у организацији Клуба умјетничких душа у Мркоњић Граду.

САМО ЗА ТЕБЕ, МАЈКО

Само за тебе нек цвеће цвета,
Нека ти живот постане бајка,
Осети у наручју додир свог детета –
Данас си и ти постала мајка.
Чувај своју ћеркицу к'о највеће благо,
Подари јој љубав срцем својим целим,
Она је твоје највеће богатство –
Све најлепше ти у животу желим.

СТАРИМ

Умиру драга лица, одлазе
Док ја на ветру мирно стојим.
У дугом низу године пролазе...
Ја се помало старости бојим.
Старим... већ ми је тридесета
И душа ми је препуна муке.
Зато и није велика штета
Што одлазим, што даве ме црне руке.
Сада, док стојим чврста к'о стена
У овој мрачној јесењој ноћи,
Ја се не бојим смртнога трена
Ни страшне смрти, што мора доћи.
Једино жалим, можда и грешим,
Што кад старост закуца на врата,
Ја нећу моћи ничим да се тешим:
Немам ни друга, ни детета ни брата.
Али и даље усправно стојим
И немам разлога друге да кривим.
Сате и дане живота бројим...
Још имам снаге – хоћу да живим!

КЊИГА

Колико се у мени скупило туге,
Сваки ми дан препун брига
Ја ноћас немам утехе друге,
Мени је друг једино књига.
Ал' уморне су очи моје,
У њима станују само сузе,
Коме да причам јаде своје? –
Све оно лепо живот ми узе.
А када не будем могла да дишем
И кад од бола задрхтим цела,
Нико ми не сме забранити да пишем,
Јер знам да све трпи хартија бела.
Хоћу да стресем са себе муку,
Хоћу да пишем шта ми је мило,
Нека ме вређају, газе и туку,
Ал' можда тад би ми лакше било.

© Ивана Зајић

Драгојло Јовић, Крушевац

КАД БИХ ОПЕТ ЗАПЛАКАТИ МОГО

Ех, кад бих опет заплакати мог'о,
Па да чемер суза, опере ми лице,
За сву рђу оних који туђе краду,
А оком не трепну, већ подигну браду.

Проклетство богатства вешто маском
крију,
Испод златног ланца душе грехе вију,
А онда се бездушно са три прста крсте,
Да би опет стали у верничке врсте.

Зар грамзивој руци да је допуштено,
И кад грехе "плати" све је опроштено,
Па је опет верник племенитог кова,
Искупљење прошло, иде се изнова.

Само сиромаху нико не опрашта,
Увек мора дати и што имао није,
А сломљену кичму, жуљевите руке,
Мора да прећути , мора да сакрије.

У земљи „срећника" где гробља шарене,
Ко у песми старој што о гробљу поје,
Ту где мртви плачу за живима својим,
Опет све шарени и свега се бојим.

А правда је спора, некад предалека,
Тек у неко време некога сачека,
Као да су и њој оболеле руке,
Да исправља Дрину, лечи људске муке.

Ех, када бих опет заплакати мог'о,
И да река суза све прљаво спере,
Па да руке човека вреднују по раду,
А не по "умећу" кад народно украду.

КОЛИКО ПУТА УМРЕТИ СЕ МОЖЕ

О, колико пута умрети се може
У једном животу, испод једне коже
Да лі се људи такви херојима зову
Илі им привиђење ствара муку нову.

Да ли је баш вредно трајати у борби,
Са маглом у очима и трњем у души
Дал нас ико види у животној шуми,
Ил нас само жале кад се све уруши.

Да ли је баш важно да у вреви снова,
Чак и кад засја нека звезда нова,
Просути ђердане, бисере живота
Зарад идеала што их вртлог мота.

О, колико пута још умрети треба,
Да душмани своје животе осладе,
Не знајући никад да смртнику живот,
Није тако важан оном што му раде.

Јесење се лишће сад по земљи слаже,
И кроз шапат тихо поруку нам шаље,
Живот крају иде преварит се не да,
Биће опет правде и небеског реда.

На пут без повратка, карта је у руци,
Живећи у царству илі земаљској муци,
А са собом нико ништа понео није,
Само ко са рођењем, своје голо тело,
И по неко успут учињено дело.

Свираће тужна музика за крај,
Цигани свирачи желе свима рај,
само мирно руке своје склопи беле
Нема више лишћа, вреве ни капеле.

ПРЕЉУБНИЦА

Док ја ноћас дрхтим као лист на грани,
Само суза патње још ми душу брани,
А ти ко пијанац с неколико пића,
Направи ме старцем, а уби младића.

А Бог ми је сведок да згрешио нисам,
Само ми је љубав заслепила очи,
Па је зато ноћас грозница у мени,
А срце ми хоће да напоље скочи.

Зашто прељубнице пљуну ми у лице,
И лажима својим уби све у мени,
Па сад више не знам да ли сањам или гледам,
Само знам да боли као пад са литице.

Кажу да ће ране зацелити време,
Ожиљци ће остати да ме на те сете,
Кад си моју прву безграничну љубав,
Бацила у блато, ко играчку дете.

Не можемо даље, нисмо више деца,
Свако је своје показао лице,
Ја пут нови тражим и равнице неке,
Где нема страха од нове литице.

А ти мила моја само путуј даље,
Не окрећи главу, не тражи ме више,
Нек на клупи нашој остане да пише,
Беше прва љубав, ал нема је више.

И желим ти срећу, мрзети те нећу,
Јер душа је моја велика ко море,
Али желим само кад ти љубе лице,
Да те силно боли душа прељубнице.

РОЂАЧЕ МОЈ

Вечерас драги рођаче мој,
Кад Бадњак унесеш у дом свој,
Помисли бар једном на кућу родну,
Деде, очева и нашу, у селу мом и твом.

Погледај ону слику стару,
Пожутелу и прашњаву на дувару,
Где на кућном оџаку плави дим се вије,
А око ватре деце рој, и свако је сваком
свој.

Сетићеш се знам, рођаче мој,
Кад нас је у кући било као пчела рој,
И да су на Божић долазили сви,
Који су се ту, у кући нашој родили.

Сети се рођаче мој,
Да имали смо мало,
А ипак имали смо све,
И сјај Бадњака и љубав ближњега.

У тој кући сад нема ватре ни сламе,
ни старе лампе сјаја,
Нема приче старијих, ни деце граја,
Само ветрова оштар, фијук се чује.

И знај рођаче мој,
Осим куће родне, све је к земљи пало,
На колевке старе и кревете наше,
Кровови леже, тихо попадаше.

И још да ти кажем,
Врата и прозоре ветрови отварају,
Око куће наше завијају вуци,
Па ако тамо кренеш припази,
и добро се обуци,
Знаш, зиме су горе "вунене и љуте".

И пази кад кућна отвориш врата,
Да ти зверка нека у руке не ускочи,
Јер сад је то њихов дом,
А ти, ја и ми, странци смо сви..

Ако не одеш пре летњих дана,
Онда понеси секиру, срп и косу,
Да посечеш шибље испред кућног прага,
А онда полако, не трчи, умири ход,
Да не пропаднеш кроз натрули под.

Погледај и плафон, рођаче мој,
Да ти која греда не падне на главу,
Јер то може бити казна, за све који оставише
стари кућни праг,
Божић и Славу.

Погледај и наше трешње старе,
Да ли су им зацелиле гране,
Од ланаца што љуљашке нам беху,
Додирни их и реци, неку реч за утеху.

А кад назад пођеш,
Понеси макар грумен земље,
Корен и гранчицу дрена,
Да те чешће сете на место рођења.

Сви смо негде кренули,
А нико не затвори прозоре и врата,
И нико не остави бар кључеве старе,
Па ако се ко врати да ко човек уђе,
Да не мисли да опет улази у туђе.

Све што рекох теби припада и мени,
Па се силно бојим да живот не прашта,
Да ће нас потомци памтити по ружном,
Што огњиште и кућа нам оста,
Да је ветри вијају неком песмом тужном.

Ако са децом кренеш коренима својим,
Поведи их нек виде ливаде и њиве,
И нек увек знају да корени наши,
Нису тако плитки, већ да вековима трају,
Ту на земљи тој, драги рођаче мој.

© Драгојло Јовић

Душан Марковић, Куршумлија

ТАМО ЈЕ СЕЛО МОЈЕ

Тамо где ветар облаке миче
тамо где бик весело риче
тамо где се одржавало прело
тамо је моје прелепо село

Тамо где рађа пожега шљива
тамо где ралом оре се њива
тамо где казан у авилји пуши
тамо је село ношено у души

Тамо где пчеле у трмки се роје
тамо где људе на прсте броје
тамо где вршалица на гувну стоји
тамо су рођени сви преци моји

Тамо где проја у црепуљи се пече
тамо где звоно чује се увече
тамо где сено вилама пласте
тамо се живи и мирно расте

Тамо где завија стара воденица
тамо где се увија рамена гибаница
тамо где фрула понекад засвира
тамо се одмара и мирно ужива

Тамо где грне крчка у оџаку
тамо где намерник беше на конаку
тамо где ватра пламти у оџаклији
тамо су рођени моји најмилији

ТАМО ДАЛЕКО

На брду тамо, где се облак вије
земља је жељна, вода јој се пије
где уморне руке, спремају конаке
тамо су моји, од деке и баке

Уморне ласте долазе са југа
њива у корову жељна је плуга
на плугу се ломи још погача која
тамо је земља и ваша и моја

Хладан је извор, где се птице поје
тамо су детињства и успомене моје
све што је тамо, нека да стоји
тамо су били сви преци моји

Кад свиће зора, петлови се огласе
сунце се појави, па се лампе гасе
са лишћа насмејано, роса опада
тамо је СРБИЈА, тамо је нада.

Градови препуни привукоше људе,
а откоси жељне ливаде се нуде,
у старој крчми песма се не ори
душа честита, све вам говори

ЛАСТАВИЦА

Одлете ластавице и ове јесени
размишљала си о томе, не рече мени
Над паланком проклетом, надвила се туга
јато твојих птица, изгубило друга

Крила си подигла, мала ластавице
мрак је падао, не видоше птице
Претражисмо улице, горе оно блато
побегла си ластавице, напустила јато

Тужни су тамо, у вртићу птићи
што не каза, да ћеш ти отићи
Преко пута липа, лишћа ено жуте
не смем све им рећи, хоће да се љуте

А и славуј, ево, не пева нам више
твоје јато шути, све је тише и тише
не смем да га питам, да ли се можда каје
глас твој ластавице, нама недостаје

И без птица у парку грана се увија
твоја чаша пуна, ко ће да испија
твоје место празно, међу нама стоји
замениће те неко, јавићеш нам који

Нешто мало раније, но што диже крила
причају ми птице, да си сузе лила
Заборави ластавице, долети из далека
јато ево твоје, још увек те чека

© Душан Марковић

Живота Трифуновић, Кобиље - Крушевац

МИРИС ПРОЛЕЋА

Шта да Вам кажем,
не може то да се опише,
како дивно пролеће
у мом крају мирише.

Сунце је далеко иза брда,
још ноћ мрачна траје,
а песма славуја,
од синоћ не престаје.

Није то једина песма,
која се у ноћи чује,
ту су цврчци и друге птице
и песме до зоре брује.

А каде се изјутра сунце
на хоризонту појави,
тада околина постаје
земаљски рај прави.

Расцветане и олистале гране
као драгуљи сијају
а ливаде, баште и њиве
шарени паркови постају.

А дечица весела и чила,
по пољима, ко анђели мали,
довикују се и плету венчиће
од цвећа што су убрали...

Шта да Вам више причам,
речима не може да се опише,
како дивно пролеће,
у мом крају мирише.

ЧИКА ТОМИНА БАШТА

Негде испред Рибарске бање,
један пензионер, Тома се звао,
седео у хладовини испод дуда
и са друштвом лепо се одмарао.

У друштву се често и попије,
а уз ракију и мезе дође...
И Тома да учмалост разбије,
у нови подухват пође.

Паде њему на ум идеја
да испод дуда земљу обради,
па да на тој уређеној површини,
паприку и патлиџане засади.

Лати се Тома мотике и ашова,
да што пре оствари свој план.
Стално ће копати и поливати,
биће му то посао сваки дан.

Трудио се и радио чика Тома,
али све је узалуд било,
јер од плодова у хладовини,
скоро ништа није родило.

Нова идеја Томи на ум пала.
Ипак, мораће мало више да ради,
али прво што треба и главно,
што хитније ће, дуд да извади.

И завршивши тај мучни посао,
поново земљу обрадио.
А затим са новом вољом,
као у парку, поврће засадио.

И родили патлиџани и паприке,
од милине Томи срце заигра...
Али свет углавном покрећу неприлике
и сваки нови потез, нова је брига.

Нема сад дуда, ни великог хлада
и нико да сврати да ракију попије.
Узалуд се Тома савршеној срећи нада,
њу нико је још дочекао није.

© Живота Трифуновић

Градимир Карајовић, Крушевац. Рођен је 1953. године у Крушевцу. У родном граду завршио је основну школу „Вук Караџић". Био је члан новинарске секције, коју је формирала професор српског језика Љиљана Томић и објављивао је своје радове и поезију у листу „ВУКОВАЦ", који је тада штампан једном месечно. Завршио је Техничку школу у Крушевцу и дипломирао на одсеку погонског електротехничара. Радио је у струци у „ИМК 14. октобар". Своје умеће у писању стручно усавршава у фабричкој секцији радника новинара – писаца, коју је водио Ђура Петковић, дипломирани новинар и директор редакције листа 14. октобар. Своје радове објављивао је у „ПОЛИТИЦИ" и локалним новинама „ПОБЕДА" и листу „ГРАД". Члан је Хора Бинички и Удружња песника Србије - ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. Активно се бави писањем поезије од 1974. године.

ИЗМИСЛИО САМ ТЕ

Тражио сам те испружених руку,
руку дугих као бескрај, у бледим
свитањима, у тихим сумрацима…
Прстима сам дирао успаване планине
мрсио травама косе, мутио плаветнило
неба, тражио те опет и опет...

У успаваним ноћима, у зорама лоше
пробуђених, тражио сам те...
Међу зеленим и жутим лишћем,
међу осушеним латицама цвећа,
у дворцу срећних и несрећних,
у сјају далеких планета, не нађох те...

Ни у угловима својих очију ти не постојиш!

СТАРА ЧАРШИЈА

Хиљаду бајки она зна
где крије љубав испод зидина
љубав се скрива испод зидина
крај куле Цара Лазара

Стара чаршија спава
Стара чаршија сања
на углу лампа дрхти и све обасја

Ко шарени букет светиљки у ноћи
недалеко од обале Мораве
блиста моја вољена Стара чарсија

Ма куда да кренем
ма куда да се нађем
кад се теби вратим
најсрећнији ја сам тад

Вољена, чаршијо моја
у теби светлост најлепше сја
У теби најлепшу љубав имам
и све што волим имам ја

Ја познајем добро све улице твоје
у једној од многих сањам
порту и цркву Лазара
у теби све моје успомене живе
зато тебе у срцу носим ја

ЕЛЕГИЈА МОЈЕ МЛАДОСТИ

У смирају буктиња догорелог дана,
мирују у црвено црној позлати,
немирни и неуморни,
ратник и песник, са пушком у руци.

Зацвилеше очњаци сумње ћутања
над напрслим орнаментима трајања.
Капље умор у залеђеној ватри,
као отворена уста изгладнеле кобре,
Крваво стакло, под војничким огртачем.

Огрнут копреном прохладне зоре,
стремиће даље, самотни ратник...
Са плавом птицом кроз звездане снове,
плачем над њима уместо њихових мајки

Ратницима, и патницима
мојим друговима који оставише
своје животе на Косову 1999 год.

© Градимир Карајовић

Соња Ђорђевић, Лесковац

ПЛЕС ВИЛИНОГ КОЊИЦА

Може се разговарати крилима.
Сећања могу избледети у прах.
Ако се затвориш у игру,
кључеве ћеш наћи исписане по небесима,
крај треће плоче, иза речи љубав.
Немој ми онда рећи да те нисам
упозорила да је некада и дан
довољан за постојање.

ИДЕНТИТЕТ

Знам сигурно да црква није горела.
Прашњаве тајне крију ме.
Ја сам име. Име човеково
Записано за анђеле
Не за обичне
Смртне
Ти ме гризу
Кроз једно друго име
Име анђеоско
Изговорено за људе.

Баш-Жена

Врлудам Бежим
О корен О камен
О пусту гору
Истрошена
Ганута
Сама
Узеше облаке
Попише дугу
У дуги наду
Кроз наду срце
У срцу камен што топио се
На камену сузу
У сузи око љубави
У љубави хиљаду пупова са лаганим
осмехом
У осмеху мене саму
Срушише

ЈОШ ЈЕДНА ЉУБАВНА

Да није тебе, љубави,
заборавила бих да пишем.
Застала бих у неслободи
и загледала се у таму.
Тада би речи нестале,
јер шта би имале да кажу
и места за сањарење
изгубила би се за сунцем.

Намирисани твоји зраци ме буде.
Доносе руковете пурпура на моја
узглавља
и шапућу најтананију музику
док се осећања не расане.

Не, нећу бити груба,
Као онда кад сам ти одгурнула реку
што си је за мене градио све своје дане.

Устаћу. Напићу се са извора
у који си је скупио и заволећу је
као једино дете што се воли.

Узвикнућу: Нећу да неслобода
влада овим оком,
Непробуђеним, што те гледа,
јер онда не би река била плитка,
а сузе толико дубоке кад по њима ходам.

Волим те - стоји на сваком дрвету
крај којег ћеш проћи.
Резбарила сам читав дан.
И сад те чекам,
као што, опијен светлошћу,
стваралац чека сунце,
а луталица ноћ без зрикаваца и звезда.

Нађи ћу те.
И нећу те оставити крај ватре,
и нећу те заборавити на прагу.

Помирисаћу дугу
и кап са босих ми ногу младости
дароваћу као најскупљи цвет.
Круну од ружа
у краљевству кича и изјава,
Окачићу високо на стаблу –
нек виде сви, нек знају сви
да је песму допевала разбарушена мисао
и каква се то прелепа
жар-птица ухватила
у чаробне нити жеђења
и жудње једних сузних очију.

© Соња Ђорђевић

Дејан Ристић, Лесковац

ХОРИЗОНТ

Тамо, где вода грли облаке
загрлићу тебе;
уз сву радост исцеђену
и љубав обогаљену,
уз сву мушкост заробљену
и пустош што не рађа.
Тамо, где вода узима од неба,
узећу тебе;
где су све линије стопљене у једну
и сав пепео на једном месту почива.
Тамо, где робују и самују,
сви они напојени горчином времена
и они што грех правдају
причом о сновима.
Тамо, љубићу тебе.

Трагање

По згаришту трагања прекопавам
не бих ли жар пронашао.
Можда тиња ил већ мре, негде,
у неком кутку пепела.

Ветрови студени, гареж,
по лицу растрвише.
Боје црне. Боје сиве.
Зашто не видим плаво?
Зашто не видим бело?
Јесу ли зенице истрошене
ил је то само суза помешана у прашини ?
По земљи рађања, прекопавам.
Можда клија или већ мре,
зрно набујало или жеља пуста.
Зашто не видим зелено?
Јесу ли стопала трошна или је то студен
задојила и ово пролеће ?

ЛАГАЛИ СУ ТЕ МАЈКО

Даривали су те гори планинској,
пријатељ зверима да будеш.
Пустој тмини да царујеш.
Да ти се дан у бездан рађа
а ноћ, у нитима на разбоју, свије.
Лепоту си под мараму сакривала.
Зору са класјем дочекивала.
Подне, са рукама које моле.
Лагали су те, мајко,
А ја, сад лажем тебе.

Из старог обора још врисак чујем,
од самоће при рађању детета.
На то место нико не залази,
трава је прекрила темеље и прагове.
Сва нечиста крв закопана.
Лагали су те, мајко,
А ја, сад лажем тебе.

И не прође много,
ти пожеле нову радост.
Утробу ти искасапише.
Кости развалише.
Лепоту скрнавише.
Лагали су те, мајко,
А ја, сад лажем тебе.

Ова слова нису лепа,
али ти их не разазнајеш.
Даривала си ме оловком
а себе мотиком,
па сад цртамо бразде, ја своје,
а ти твоје. Ове боје нису шарене.
Ово сунце не сија истим сјајем за све.
Нити месечина брани путеве лоповске
ни блуду да блудничи.
Лагали су те, мајко,
А ја, сад лажем тебе.

Да ништа не боли у долини надања
и да реке нису затроване
змијским отровима.
Да не стрепим
док приводиш сопствени крај
и затвараш круг.
Лагали су те, мајко,
А ја, сад лажем тебе.

© Дејан Ристић

Тамара Стојановић, Лесковац

***Не могу**

Не могу.
Зелено све.
Паљевина потом.
Па сиво и мир немаштине.
Ту
Сећање зајечи као камен
У бунар пресахли бачен.
У миру – наук би.
У науку – бол.
У болу – песма судбину окова.
Поста јој вечити апс.

БЕГУНЦИ

У нашој луци
остале су наше стопе
и оне крупне очи
што су нас испратиле
у тишини.
После тога
ништа нас више
није могло
заболети.

МОГУ

Могу са собом све да превазиђем
Најбоље.
И лицем да крену највеће мобе мрава.
Могу сиромаху
на дну села
да склепам кућу.
Снажним гласом
да угушим
клокот ибрика.
Могу.

*****
У бившој луци
остале су наше стопе
што су нас испратиле
у тишини.
Ништа нас више
није могло заболети
јер са успоменама
бејасмо раскрстили.
И како нас је
носило време
све ближе ноћи
постајали смо блискији
својим бајкама.
Побегли смо
у нади
да прах
неке далеке траве
постанемо

© Тамара Стојановић

Анита Јоксимовић, Лесковац

БУМЕРАНГ

Јуриш да ухватиш неухватљиво,
достигнеш недостижно
Увек незадовољан приликама
и жељан изазова.
Једном, кад застанеш,
зауставиш време, успориш мисли
Када се нађеш у садашњем тренутку
Вратићу ти се као бумеранг
И ударићу те посред лица.
Обрисаћеш сузу тежине
свих мојих болова
Удахнућеш грудима
Све моје уздахе Твог имена.
Пожелећеш тада
да преплетеш прсте са мојима
И прећеш ми језиком онде по леђима.
Моји осмеси у сунчевим зрацима
подсетиће те на све
пропуштене тренутке
На лепоту које ниси био свестан
На срећу коју ниси узимао за озбиљно
И осетићеш свом силином
Оно вредно због чега се остаје.
Када те ужарена истина највише
опече
Знај да је тренутак спознаје довољан
Стрпљиво сачекај овај Дан
који ти шаљем у замену за
Вечност.

СМЕМ ЛИ?

Ако бих пустила сузу,
хоћеш ли њоме потопити свет ?
Смем ли варницу да бацим,
којом нећеш спржити тло ?
Уздахом мојим
нећеш ли одувати пешчане дине...?
Смем ли, у једном погледу на тебе,
да престанем да постојим.
Да заћутим и наставим да те волим.

БЕЗ ПОЈЕДИНОСТИ

Неразговетно сеже до чланака
да пресече нит и успостави тајну.
Када би схватио приближио би се животу.
Без појединости је најбоље.
Стави сечиво у корице
и не слушај гласове
који ти говоре да оставиш све.
Нису сви извори усахли.
Све је лакше бити доле
где мирна изолованост
спречава осећај кривице да се јави.
Упила бих те у себе
до најдубље поре постојања
А не би ни видео да се Осмехујем.

ВИТЕЗ

Хоћеш ли ме позвати у свој храм
или ћеш и ову игру
одиграти сталожено и мирно
као какав витез под маском
Покрићеш се својим велом
тајанствености
и знам, утонућеш у црни понор беспућа
А ја ћу се превртати у кревету
и тражићу те
у свим тужним пространствима сна
Желим да покидам те конце
којима покрећеш жудњу марионета
и господариш њима хранећи их
безобличним надама
Рашчланићу те у милион ситних погледа
како би направила мозаик
неухватљиве душе
и ставила га себи уместо јастука
Смешно је то што смо изгубљени
у кругу стрпљења и чекања
и само се назире осмех
на рубу твојих усана
док ме чежњиви глас дозива
отуда негде, из непремостивих даљина

© Анита Јоксимовић

Зоран М. Јовановић – Пусторечки, Лесковац

ТРОМО СЕ ВУЧЕ ВРЕМЕ

„Тромо се време вуче,
И ничег новог нема,
Данас све као јуче,
Сутра се исто спрема.“
Гаврило Принцип

Тромо се време вуче
ал’ век већ прође, ево
а к’о да беше јуче
Принцип и Сарајево.

И ничег новог нема
душмана на све стране
свету се пропаст спрема
нико на пут да стане.

Данас све као јуче
Србин подиже главу
слободи, срце га вуче
не да на веру, славу.

Сутра се исто спрема
пред злом Србин ће стати
одавде, даље му нема
овде ће за све да плати.

ГЛОСНИ СОНЕТ

Уморном од свега у смрт ми се жури,
Јер видех заслужног како бедно проси,
И ниткова што се богато кинђури,
И оданост како понижења сноси,
Шекспир, сонет 66

И пожелим тако да одем далеко
побегнем од себе, скривен у чахури
ил’ да одем тамо, где ме чека неко
Уморном од свега у смрт ми се жури

У овом животу к’о авет нестваран
некад бејах човек који се поноси
а сад падох тужан, у све разочаран
јер видех заслужног како бедно проси

И пожелим зато нестати у бури
Да не гледам ужас који живот носи
И ниткова што се богато кинђури

Док поштење голу кору хлеба проси
гледам олош како светом се шепури
И оданост како понижења сноси.

НИТ

Љут сам! На себе!
Не знам ни кад ни како
изгубио сам једну нит.
Малу, неприметну
А опет, довољно велику
да без ње не могу да спојим.
Та, моја, нит, сада путује светом.

Лута, тражи ме
међу сакривеним тајнама
сврађа у изневерена очекивања
и нестаје у мору лажних обећања.
Знам то, годинама сам јој на трагу
стално на путу којим је она
пре мене прошла.

Једном кад је пронађем
знам, та мала,
неприметна
А опет,
довољно јака
Нит
тебе и мене повезаће у нас.

© Зоран Јовановић - Пусторечки

Горан Минић, Брус

СТАРИ ХРАСТ

Понекад сањам
Месец изнад Бруса
И твоје груди
У раширеној марамици

Смејеш се кад видиш
Да је кап кише порушила храст

На Росуљу
Опет звезде лудују
Умотане у разнобојне цветове
И видим небо
Изнад наших глава

Па онда
Боје јесени остају без победника
Док путују моје успомене
Девојка креће у кревет
Без цветова
Време је исто док очекује госта

Нисам био ни први
Ни последњи љубавник
Зато понекад сањам
Месец изнад Бруса
Док на Росуљу лудују звезде
Имала си песму љубави
На уснама
И лист старог храста.

ПРЕЋУТИ

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Молим те
Прескочи и прећути
Зелене очи
И не реци јој
Колико трагова је у нашим срцима

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Прећути ноћи дуге
И младеж испод суза

Сећаш се
Улицом кестенова
Постала си кишна кап
А ја твој облак

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Прескочи трагове у души
Што носимо их собом
Пролећу свет до колена
Не можемо вратити
Не можемо вратити
Чари поткровља једне јесени

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Молим те
Прескочи и прећути
Да је месец најлепши
Изнад Бруса.

НЕСАН

Ноћу се све смири
Твоје око спава
Лист дише
И сат упорно куца

Ноћу се све смири
Да звезде слете у твоје косе
Да уснула полетиш мени

Ноћу се све смири
И твоје око спава
И лист дише
И сат упорно куца
Само ја несаном
Очекујем тебе.

У БОЈИ ЗОРЕ

У улици кестенова твоје речи
Никада не бих пре брака
Док Брус спава изнад Балканске
На починак полази још једна ноћ

Одвео сам те у поткровље
Без речи
Ноћас си постала моја жена
Са месечином у туђој соби
Тражећи пољубац без куцања

Кестени миришу на љубав
Изнад Балканске замутио се месец
Док моје успомене корачају
Твојим пегама
А мисли беже из окова

У боји зоре
Крадем те ко незрело грожђе иза
ноћи
…никада не бих пре брака
А тело разасуто
У ноздрвама мириси кестенова.

ПУСТИЊСКИ ПАСТИР

Од ветра чувам цвет
Док небо
Влажни огртач скида
Остаћу ту
Кад сви оду

Дрвеће уснуло
Испод брега
Док се кораци
Губе у ноћи

На трепавицама
Прах јутарње росе
Бистра је зора
Вечити додир
Сунца најављује

Очију пуних сокова
Идемо
Шумара мисао ћутњом
Рекла си – чекај ме
А између нас стоји човек

Играо сам се ватром
И изгорео
Као пустињски пастир
Од ветра и песка
Чувам цвет.

© Горан Минић

Далибор Ђокић, Брус

ВОЛЕО САМ ТЕ

Волео сам те
док је са Копаоника
ветар у твојој коси,
у улици Краља Петра
смиривао наше немире.

Волео сам те
док сенке су сликале
наше уздахе на зидовима
у улици Десанке Максимовић
у соби нашег греха.

Волео сам те
док је Шумадија спавала
са очима изнад сваког зла,
у улици Немањиној
и нисам те будио тек тако.

Волео сам те
оне ноћи покрај Вира,
добро је тако
мислио сам, загрли ме
то је филм у ком смо заједно.

На твојим уснама
исписао сам свој свет,
универзум додирнуо…
Сада гледам твоје неверство,
као застава
на дан празника виори се
и полако убија ме!!!

НЕМА ТЕ

Нема те више, стари мој,
речи које бих желео да ти кажем
сада су само мисли
које надам се чујеш
међу звездама.

Даривао си ми живот и мудрост
а потом изненада
отишао тамо горе да самујеш
и пут ми обасјаваш.

Нема те више, стари мој,
 ноћи су пуне гласова
и тешко је без тебе,
још један прасак зоре
када нас мисао прогања
да једном све ће стати.

Нема те више, стари мој,
а некада смо знали скупа
попити по коју,
отпевати и одболовати
Ти прошлост,
Ја садашњост своју.

Сада гледам мајку
како тугу у недрима гаји,
тешко и њој
са самоћом да другује,
а ја сетим се
како смо понекад знали
од јутра красти нова сутра,
е, стари мој,
ништа не брини
још увек те чувам у себи
и даље сам само свој.

ТЕШКО ВРЕМЕ

Тешко време
шамара моје снове,
Ја у пукотини младости
и требају бољи дани.

Ово данас мора
да се догодило одавно
када странци смо били.

Ово данас
није боље од јуче,
али можда ће бити
боље од сутра.

Јер све је то
један велики циркус
и све је отишло у материну.

Живот прелази границу
части и поштења,
нада из прошлости
лебди у будућност.

То су врата снова,
точкови времена
које се вуче
као пребијен пас!

МОЈЕ СВЕ

Била си моја нежност
и страх,
сан летње ноћи,
бело јутро снежних дана!

Била си извор љубави
на коме се слатко опих,
почетак живота и вечност,
била си моје све!

Данас си успомена
коју радо испијам,
док у нови бој
са ветрењачама крећем!

ИЗА МЕНЕ

Иза мене булевари маште,
недовршена игра,
јутро у сивилу облака
обећава тежак дан.

Тражим срећу у људима,
суморна лица пролазе,
посматрам погледе
изгубљене у превари живота.

Осмех се истопио,
нестао у тами,
некако искривљен
и потиснут у прошлост...

Сутра ћу све ружно
да избришем
и онда почети
тебе животом да учим,
пољупцима искреним
да те љубим,
погледима да те милујем,
тебе коју још нисам упознао...

BLUES FOR YOU

Поглед у непознато
и нова искушења,
крадем речи
док ноћ у сутра путује.
Нађи ме у мислима
уцртај пољупце и шапат
у времену опстанка,
чекај ме у сенци
са надом у боље сутра.

Ја сам сиромашан
на раскрсници,
странац у граду
са поцепаним ципелама.
Ја само идем даље
криком исписујем
стих за тебе,
нови изазов пред очима.
Био сам на прагу заборава,
стрепња, чутање,
молитва...
Поново сам на путу надања,
страст у времену
које долази.

© Далибор Ђокић

Мјесечина у чаши – Вељко Стамболија (ПИЈЕМО ЖИВОТ И ЈА – Далибор Ђокић)

"Добро дошли" у Ђолетову "песму", у предворје боемског раја. Добро дошли у кафану за Ђолетов сто у углу, наздравите и попијте са пјесником чашу пића у коју је мјесечина сишла. У овом отуђеном свијету једино још има смисла са пјесником посједити и, онако, са мераком мушки и људски попричати, можда нешто од мјесечевог сјаја и закачиш. Ко са пјесником зору дочекао није, тај не зна шта су свитања, Попиј чашу рујног вина са пјесником и побратимио си се са читавим човјечанством. У друштву са "прејаком речју" ни васељена није предалеко, а звијезде су сишле да украсе разговор. Вјеровали или не, и љубав тада изгледа сасвим могућа у овој отуђеној пустоши. Ко у ово глуво вријеме још о љубави пјева и Амору се клања, осим пјесника. Једино богатство који пјесник у тестаменту потомцима оставља јесте љубав. На овом глобалистичком сметлишту све је подређено интересу, па је и срце постало сувишан орган. Као без њега се не може, али мора се смирити и утишати. Душа је бездушно одавно удављена, тако да је остала још само глава, али колико ће дуго и она издржати без својих посестрима емоције и душе. Једино се овом руглу, које нам се спрема, одупире несташно дијете коме кроз вене тече нектар, а пјесником га зову, а к томе још и боемом.

Има Далибор Ђокић оштро око и зна да се "осмех истопио, нестао у тами" и да поред њега "суморна лица пролазе". Која је то сила избрисала најблиставији израз лица и зашто? Зато, "конобару, пријатељу стари", наточи још једну "да умрем тамо где умире љубав", вриснуће Далибор горштачки једро испод српског Олимпа који је некад на пасторалну идилу личио, слично као велики Тин у пјесми "Ноћас ћу умријети од љепоте". Те пасторалне копаоничке душе у овом несојном времену сачувале су то драгоцијено зрнце идиличног живота са осмјехом на лицу. Ведри горштаци се не мире са суморним изразом лица јер су планински врхови ближи сунцу и свјетлости, родном мјесту блиставог осмјеха. Иза тог осмјеха наталожио се и слој туге, али га не квари. То је она племенита, господска туга која додатно обликује лице пјесника и боема. Лице развучено у осмјех, а очи искре тугом, какав диван контраст. Управо из тог контраста никла је једна од најбољих пјесама у овој збирци и једна од најљепших боемских пјесама са ових простора, елегија о пијанству, болу и животу:

"Пијемо живот и ЈА
Опијам га вином и ракијом,
Он мене тугом и болом"

Већина Далиборових пјесама почиње глаголским облицима за прошло вријеме: био сам ... , била си ... , био је ... , имао сам ... , прошло је ... , испио сам ... , написао сам ... , волео сам ... , не без разлога, јер нам се чини да су прошла времена била боља. Са герентолошке тачке гледања тада смо били млађи и све нам је, некако, било потаман, још смо имали времена да будемо млади и луди и да живимо у дивним заблудама и површном знању. Што је вријеме више одмицало тај дивни занос је све више копнио. Ево нас мудрих и искусних, пјевуши Ђоле, али и незадовољних, пуни једа и јада. Још нико пролазност зауздао није и отуд пјесникова туга. У дугим кафанским ноћима, које још називамо и боемским, Далибор Ђокић Ђоле је уБрусу брусио своје елегије, схвативши да од пролазности лијека нема.

Једна од карактеристика Ђокићеве збирке пјесама "Пијемо живот и ја" је апострофичност, односно обраћање пријатељу, конобару, кафанском човјеку, животу, љубави, дјевојци, што његовој поезији даје интимну ноту. Тиме он подржава и подражава јесењинскопреверовску поетику интимних разаоткривања. Враћање на, већ помало заборављени, интимни срс лирског субјекта, не умањује умјетничке досеге ове занимљиве збирке. Умјетничка понуда интимног живота је храбар чин, ријетки су они који се усуђују да открију тајне велове надубље интиме. Специфичност Далиборове интимистичке поезије свакако је тај пасторално копаонички ген наслијеђен од предака горштака који су његовали директан говор и тиме исказивали блискост у комуницирању. Такав однос блискости Ђоле успоставља и са читаоцима. Ова збирка пјесама је, заправо, пријатељски позив на чашу пића у коју је мјесечина сишла.

Вељко Стамболија

Светлана Ђурђевић, Крушевац

ОСТАТИ СВОЈ

...А ја сам само пуста стена
окрњених црних суза нечијих.
Упијам сав задах ове трошне,
избушене и опустошене планете,
а ипак и даље стојим
на бедемима неких старих
измрцварених и давно
заборављених појмова
Правда и Истина.

...А ја сам камен спотицања
изопачених,
некад бриљантних мисли.
Окужена и упрљана грешним и
бесмисленим визијама среће,
и давно покопаним
исконским осећајима
бола и патње некод другог Ја.

...А ја - еликсир - плутам
у безграничном вихору
крика птице злослутнице,
улаштених златних пера,
док ми вапај црних слутњи
загушује кликтај осакаћене,
прегрубо дефлорисане тајне
- остати свој.

ЕПИЛОГ

Ето, то сам Ја.
Ја сва, па Ја, и сва Ја,
па опет Ја.
Негде, као кроз маглу,
подсвешћу ми промичеш.
Нестваран си, непостојан.
Стално узмичеш
додиру и преламаш
се и имагинарној, нашој...
Ипак, хвала ти.
Хвала што си, макар и тако,
био са мном;
што си ми помогао да нађем
себе... у том нестварном и
непостојаном делу ... тебе.

ЈА

У сиво свитање мрзим себе.
Двоумим се, ломим, кидам душу
и вапим за далеким, чврстим
и сигурним длаком безбрижности.

У том утрнулом часу бесне борбе
благословеног мрака
и раздевиченог дана,
олуја бола струји и пустоши ме
и боли, како само сурово боли!

И боли, и носи, и губим,
губим највреднији део себе,
а подмукло кукавичко свитање
цери ми се у лице и
све више разголићује.

И осећам како ме бесна олуја бола
истискује из мирног мора спокоја
и одваја од усидреног брода
равнотеже и варљиве,
као кула у песку,
изграђене среће.

У сиво свитање стојимо, голе,
једна наспрам друге -
истина и ја.

© Светлана Ђурђевић

ГОДИШЊА НАГРАДА ПоезијеСРБ - Мирослову Мићи Живановићу

Љубодраг Обрадовић уручује годишњу награду ПоезијеСРБ Мирославу Мићи Живановићу

А од Ђурђе Мића је добио *Љубавани РецеПАТ*

У Крушевачком позоришту је 27.04.2015. године уручена ГОДИШЊА НАГРАДА за 2014.-ту годину Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ песнику Мирославу Мићи Живановићу. Тим поводом одржан је и пригодни програм ПЕСНИЧКА СУСРЕТАЊА, у оквиру кога је говорена поезија добитника овог највишег признања Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. Наравно, говорена је и поезија прошлогодишњег добитника овог престижног признања Томислава Милетића, а своју најлепшу поезију говорили су остали присутни песници: Латинка Ђорђевић, Даница Рајковић, Душка Ерић, Никола Стојановић, Саша Милетић, Милош Ристић, Мирко Стојадиновић, Живота Трифуновић, Градимир Карајовић, Живојин Манојловић, Светлана Ђурђевић и Љубодраг Обрадовић. Модератори програма били су Даница Гвозденовић, Светлана Ђурђевић и Љубодраг Обрадовић, а за музички тренутак постарао се Ненад Голубовић.

Годишња награда

Мића Живановић говори своју поезију

Мића Живановић даје интервју за РТК

Саша Милетић и Мића Живановић

МИРОСЛАВ ЖИВАНОВИЋ – ПЕВАЧ И ПЕСНИК, Светлана Ђурђевић

Ђ: Ко је, у ствари, Мића Живановић?
М.Ж. Ја морам на самом почетку да кажем да је била једна манифестација у Треботину, Жабару и Малој Врбници где сам ја тај програм требао да попуним музичким нумерама. Тада је Љуба (Љубодраг Обрадовић) – коме сам ја неизмерно захвалан - најавио мене као песника и ти си се тада врло озбиљно побунила. Деловало је као шала, али било је врло озбиљно с твоје стране. Али, морала си да ме прихватиш, у својству организатора, као песника, ја сам изговорио своје стихове и то је био почетак свега, односно тада се први пут јавно чуло то шта ја још радим.

Ђ: Али тада си рекао своју песму којом си, не само мене већ и све жене које чују стихове, купио за цео живот, наравно, ради се о песми „Док пролазиш градом". Колико дуго пишеш поезију?
Ђ. Па ја пишем од кад знам за себе али нисам сматрао да је то толико битно. У неким дечачким данима, чим се догоди прва симпатија, почео сам да пишем о тим осећањима. Касније, када сам почео певачку каријеру, за своју прву плочу ја сам написао све стихове. Али, то је било више, да тако кажем, примењено, за ту прилику и није била поезија оваквог типа. Е, озбиљније, односно ово што се налази у збирци „У мраку твојих зеница" то је настало негде од деведесетих година па до пре две године. Ја пишем ретко, и ето, то је то.

Ђ: Поред тога што је жена твоја примарна инспирација, ти си писао и о актуелним дешавањима, поготову о онима крајем деведесетих година?
М.Ж. Мене увек понесу интензивна стања и јаке емоције. Мени је за песму потребна врло озбиљна провокација – било да је љубавна поезија у питању, било заиста понижавајуће трагична догађања код нас, попут бомбардовања од стране НАТО пакта. Имам ту пет – шест песама посвећених томе, али, углавном, је љубавна поезија оно што је за мене оно право, најслободније.

Ђ: Ти си један од оснивача Удружења песника Србије са седиштем у Крушевцу. Колико је битно да се тако нешто деси ван Београда?
М.Ж. Мислим да је врло битно из неколико разлога. Прво што је та концентрација свега и свачега у Београду неоправдана. Ово је ван политике, говорим о поезији, стваралаштву и стварању зато што заиста много је и песника, стваралаца глумаца и других уметника који не живе у Београду, и било је крајње време да се оснује овако нешто баш у Крушевцу. Ја сам и председник Скуштине Удружења, молим лепо тек да се зна, и врло сам поносан на то. Окупљамо велики број песника и ту заиста може да се нађе доста тога доброг и лепог. Поезија није привилегија, поезија је дар и заиста треба да будемо благонаклони и добронамерни. Поред тог нашег изузетног дружења осећам да се ствара нешто велико. Све што је постало велико почело је врло случајно и практично је било мало. Гледање на то што стварамо, мислим на негативне опаске, уопште ме не занима, али је веома битно да имамо подршку града Крушевца. Време ће показати да ли је и колико ово битно.

Ђ: Какав је твој коментар о мишљењима да, ако се нешто не представи у Београду и не постоји на културној мапи Србије?
М.Ж. То није тачно. Ја сам, а и много пута смо и заједно били на песничким маратонима широм Србије, где само наилазили на одушевљење људи који управо долазе из Београда, који су морали да „поднесу" те наше победе на истим. И показали су објективно одушевљење шта су ту могли да чују. Тако да је ово још један аргумент више да смо направили праву ствар оснивањем удружења управо у Крушевцу.

Ђ: Колико је тешко повезати свакодневну рутину рада и живљења са песништвом и инспирацијом?

М.Ж. Не. То је све комплементарно. Песма дође сама и није никакав напор написати песму. Најтеже ми је да је после обрадим и уредим. Али то је сладак и леп немир и, мада некад дуго траје, немерљиво је задовољство када коначно постигнем то што сам хтео и тако најбоље допре до читалаца и слушалаца на песничким вечерима…

Интервју узела Светлана Ђурђевић

Мирослав Мића Живановић, Крушевац

МЕЊАО БИХ СВОЈ ЖИВОТ

Мењао бих свој живот за псећи
Није важно порекло ни раса
Без корена и познате лозе
Да слободно лајем из свег гласа

Да не мислим о сутрашњем дану
Да не пазим на коју ћу страну
Да не читам закона и књиге
И не бринем белосветске бриге

Да никада не уђем у банку
Да не морам ни у једну странку
Да авлија буде моје царство
Кост бачена читаво богатство

Пасији живот мењаћу за псећи
Да до краја проживим ко човек
И судбину поделим са псима
Боље с њима него с нељудима

РАЗВИГОРАЦ

Прошетао развигорац
од Мораве до пањака
од врбака до врбака
па кроз село
од сокака до сокака

Да развије шевтелије
развигори да процвета
да месецу пут покаже
и да звезде намигуше
младеницима оклевета

По седој ми бради вршља
тражи претке броји лета
сам се служи и не пита
чини му се да све види

А ја, ћутим, не говорим
нит говорим нит роморим
не смем уста да отворим
Чини ми се заплакаћу

Северец се уселио
усред груди па ми прети
неда душу да огрејем
ко да ми се живот свети

Кад помисилим на године
и кад поченм да их бројим
чини ми се да не дишем
као да и не постојим

Кад је било кад је прошло
шта сам био а шта сада
развигорцу добро дошло
прави шалу од мог јада

Помало ми све то смета
иако смо стари знанци
далеко смо ко два света

Он одлази па се враћа
да развије шевтелије
развигори да процвета
свуд завири не залута

Моја стаза све је краћа
скоро сам на крају пута.

ПРОЛЕЋНА ЕТИДА

Ноћима мирише
на пролеће рано
И зелене гране
борова и јела
Док за тебе слажем
стихове и риме
Затиче ме зора
невина и бела

Знам да ноћас нисам
у сновима твојим
Док призивам речи
умилне и нежне
И плетем чаробну
словну плетисанку
Као паук мрежу
судбе неизбежне

Прикада се месец
Кроз зелено грање
Док му се смејуље
звезде ругалице
Да се не пробудиш
кад ти у раздање
Својим зраком нежно
помилује лице

Он ће бити сведок
на венчању тајном
Када нам се очи
у сновима сретну
И пољубац нежни
на усне ти слети
Ко кап бистре росе
На латицу цветну

А када се снови
претворе у јаву
пропеваће љубав
стихови ће тећи
ток милујем нежно
твоју косу плаву
колико те волим
песма ће ти рећи

ЖАЛ

Ej, како је оно било
Кад смо као гладни вуци
кидисали чим би стигли
на саборе и игранке
на седељке и уранке

Гледали нас девојчурци
оморике, брезе танке
на уснама месечина
у очима део неба

А ми, бесни, само снага
ништа не знаш, ништа немаш
а ништа ти и не треба

Ех, како је је оно било
Где заноћиш ту осванеш
залуд страже родитељске
сви чувају ал’ не вреди
од погледа тело дрхти
без додира и без речи
чини ти се небо гори
крв пенуша бију била
па ко може да те спречи
да избави од лудила
како на пут да ти стану
кад ти путем и не идеш
него летиш имаш крила

Јој како је оно било

Кад смо као гладни вуци
што кидушу на торове
кидисали чим би стигли

За те мује и громове
све бих дао што сам стеко
прођердао у бесцење
сва та знања и признања
и светиње и домове

Нека опет ништа не знам
па нек опет ништа немам
само желју ал’ онако
само снагу ал’ онако
као што је онда било

© Мирослав Мића Живановић

Љубодраг Обрадовић, Крушевац

ЛИПА

Под мојим прозором мирише липа...
Том мирису увек се веселим.
Давна је прошлост маштом кад скитах,
сад оне праве мирисе желим.

Под мојим прозором и године лете...
Пролете живот на кобили бесној.
Ови мириси увек ме подсете,
на оно што у животу беше лепо.

Тај филм увек радо гледам...
А лоше у црну рупу склањам.
Зато увек под липу седам,
да опет, као некад, сањам.

Мирише липа, мириси маме...
Оно што ми смета у поноре бацам.
Да само лепота у срцу остане,
у давну прошлост радо се враћам.

Под прозором мирише липа...
У ноћи певају славуји.
И док месец свет сребром обасипа,
опет крв мојим жилама струји.

Под мојим прозором мирише липа...
Срце бије жаром новим.
Увек је лепо маштом кад се скита
и зато тај мирис липе волим.

Мирише липа... И све је лако и лепо,
док олуја кишом не потече.
Веровах некад у мирисе слепо,
сад знам: мириси су тренутак среће.

ЗАШТО

Зашто се будим мислећи на тебе,
кад је пролеће и другу виђам?
Зашто ноћи проводим ко месец,
кад се теби та светлост не свиђа?

Зашто пишем песму
и желим да је прочиташ?
Зашто кад си ти млада
и по машти не скиташ.

Зашто минуте и вечност губим,
гледајући чари сјајног ти тела?
Зашто варам своја осећања?
Кад си ме то и чиме завела.

Да ли је то само жеља за новим,
прост нагон, још једна обмана?
Да ли за тобом за будућност горим,
или те у пролазу ко и друге волим?

Одговор је сасвим прост, судбина је то!
Ти си мој најслађи сан
и ја ћу те увек волети,
јер те данас волим.

СВАКО ЈЕ ОД НАС САМ

Свако је од нас сам, у животу пролазном...
А срце неће да зна да искушења
и бол жељеног живота,
мељу нас дневно као камен проју!

Свако је од нас сам,
сваку ноћ и сваки дан!
Само понекад, на трен се учини,
да спокојства има.

Свако је од нас сам, мада ветрови, кад-кад,
на дохват жеља, пронесу срећу сусрета.

Свако је од нас сам
и само своје снове има.
У животу самотном
увек се много даје, а мало узима.

Свако је од нас сам, мада у илузији плива
и у другима буди сан
да живећи може да се и ужива.

Свако је од нас сам, сваку ноћ и сваки дан
и у том сазнању се жари.
Задовољство нас
испуни само понекад,
кад душе наше
светлост стихова озари!

© Љубодраг Обрадовић

САДРЖАЈ

Уместо увода....4
Радомир Андрић, Београд....5
ВЕЛИКЕ АКТИВНОСТИ У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА – Ж. Миленковић 7
ЗАВИЧАЈНИ ПЕСНИЦИ КРУШЕВЦА 10
Живадин Лукић, Крушевац....11
ИГРЕ И РАНЕ ЖИВОТА У ПОЕЗИЈИ ЖИВАДИНА ЛУКИЋА – Г. Влаховић.12
Миомир Хари Ристовић, Крушевац 16
ЗАВИЧАЈНИ КРОВОВИ МИОМИРА ХАРИЈА РИСТОВИЋА – Љ. Ђидић 17
ХАРИ, ИНТЕЛКТУАЛАЦ НАЈВИШИХ ДОМЕТА – Владимир Тасић 19
О ХАРИЈУ - ИСКРЕ ЗАНОСА КОЈИ УЛЕПШАВА СВЕТ – Љ. Обрадовић 20
ХАРИ - ПРИЈАТЕЉ БРУСА – Горан Минић 21
Зорица Арсић Мандарић 22
Др Предраг Јашовић, Параћин....23
Миљурко Вукадиновић, Београд. 25
Драган Борисављевић, Прокупље 27
БОРИСАВЉЕВИЋЕВ „АВРАМ“ 30
Милован Петровић, Шведска....31
ЗАПИСИ ИЗ ЦИРИХА - Латинка Ђорђевић 32
ИКОНОПИСАЦ – нови роман оца М. Симијоновића из Цириха 32
НОСТАЛГИЈА У ДУШИ - Дечије позориште ЗВЕЗДА, Цирих....35
Милена Вукоје Стаменковић – Поезија у Крушевцу 22.10.2014 38
Интервју са Миленом Вукоје Стаменковић – Л. Ђорђевић 39
Милена Вукоје Стаменковић, Цирих - Београд 40
Латинка Ђорђевић, Цирих – Крушевац 41
ИЗМЕЂУ ОПТИМИЗМА И ПЕСИМИЗМА – Милош Ристић 42
Елеонора Лутхандер, Стокхолм - Шведска 44
ПИЈЕМО ЈАША ГРОБАРОВ И ЈА – Елеонора Лутхандер....44
ДАНИ ЛИПЕ У БЕРАСКОВУ – Дарко Колар, Шид 47
Слободан Цвитковић, Шид....49
Слободан Цвитковић – Биографија, Дарко Колар....49
Веселинка Игић-Филагић, Шид....51
Саша М. Угринић – Велика Плана 53
Јована Марковић, Љубава, Крушевац. 55
Сандра Миладиновић, Крушевац. 56
Даница Рајковић, Крушевац....58
Мирко Стојадиновић, Макрешане – Крушевац....60
РЕЧЈУ О КЊИЗИ - Протојереј ставрофор Драги Вешковац....61
Све (је) би било другачије -Љубодраг Обрадовић 62
Александра Костић, Велики Шиљеговац, Крушевац. 63
Нена Миљановић 66
Милош Ристић, Крушевац 69
ИМА ЛИ ДАНАС ПЕСНИКА – Милош Ристић....71
Живомир Жића Миленковић, Крушевац 72

Саша Милетић, Крушевац.....73
ПоезијаСРБ на Косову и Метохији – Промоција књиге Ј. Станковића..74
Бранка Зенг, Панчево.....76
Живојин Манојловић, Крушевац.....77
Слађана Бундало, Крушевац.....78
Ненад Ђекић, Крушевац.....79
Мирослав Мишо Бакрач, Ниш.....81
Михајло Орловић, Бања Лука.....83
Матилда Јанковић, Ћуприја.....85
Ивана Зајић, Велика Врбница.....86
Драгојло Јовић, Крушевац.....87
Душан Марковић, Куршумлија.....89
Живота Трифуновић, Кобиље - Крушевац.....90
Градимир Карајовић, Крушевац.....91
Соња Ђорђевић, Лесковац.....92
Дејан Ристић, Лесковац.....93
Тамара Стојановић, Лесковац.....94
Анита Јоксимовић, Лесковац.....95
Зоран М. Јовановић – Пусторечки, Лесковац.....96
Горан Минић, Брус.....97
Далибор Ђокић, Брус.....99
Мјесечина у чаши – Вељко Стамболија.....101
Светлана Ђурђевић, Крушевац.....102
ГОДИШЊА НАГРАДА ПоезијеСРБ - Мирослову Мићи Живановићу ...103
МИРОСЛАВ ЖИВАНОВИЋ – ПЕВАЧ И ПЕСНИК, Светлана Ђурђевић ...104
Мирослав Мића Живановић, Крушевац.....105
Љубодраг Обрадовић, Крушевац.....107

ЗА ИЗДАВАЧА:
Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ
Крушевац, Цара Лазара 142

Уредник часописа: Љубодраг Обрадовић

Редакција часописа:
Љубодраг Обрадовић; Дарко Колар; Светлана Ђурђевић;
Мирослав Мића Живановић; Спасоје Ж. Миловановић;
Латинка Ђорђевић; Лепа Симић; Живомир Миленковић;
Зоран Јовановић и Зора Митровић

Лектор: Вељко Стамболија
Уводна реч: Љубодраг Обрадовић
Дизајн корица: Јелена Ивановић
Дизајн знака *ПоезијаСРБ*: Зорица Бркић
Припрема за штампу: Љубодраг Обрадовић
Штампа: СаТЦИП - Врњачка Бања
Тираж: 100 примерака
Часопис излази два пута годишње

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

ПОЕЗИЈА СРБ : часопис за поезију
/ уредник Љубодраг Обрадовић.
– 2014, бр. 1 (март)-.
– Крушевац :
Удружење песника Србије
Поезија СРБ,
2014- (Врњачка Бања : СаТЦИП).
– 29 cm

Два пута годишње.
ISSN 2335–0105 = Поезија СРБ
COBISS. SR-ID 205696012

Штампање овог броја часописа помогао је Град Крушевац

Ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситауацији да платимо!
Ако сте са тим сагласни пошаљите нам свој рад на мејл: pesnik@poezija.rs